

Samrådsredogörelse för Sölvesborgs kommuns översiktsplan

Innehåll

1	Sammanfattning	4
1.1	Sammanfattning av inkomna synpunkter	4
1.2	Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar	4
2	Samrådsprocessen	6
2.1	Bakgrund	6
2.2	Samråd	6
3	Inkomna yttranden	7
3.1	Statliga och regionala instanser	7
3.1.1	Länsstyrelsen i Blekinge län	7
3.1.2	Trafikverket	49
3.1.3	Luffartsverket	54
3.1.4	Region Blekinge	55
3.1.5	Region Skåne	61
3.1.6	Skogsstyrelsen	63
3.1.7	Svenska kraftnät	64
3.2	Grannkommuner	65
3.2.1	Karlshamns kommun	65
3.2.2	Olofströms kommun	67
3.2.3	Bromölla kommun	67
3.3	Kommunala nämnder och bolag	70
3.3.1	Västblekinge miljö AB, VMAB	70
3.3.2	Sölvesborg energi	70
3.3.3	Sölvesborgshem	71
3.3.4	Miljöförbundet Blekinge Väst	73
3.3.5	Räddningstjänsten Västra Blekinge	79
3.4	Politiska partier	80
3.4.1	Vänsterpartiet	80
3.4.2	Socialdemokraterna	81
3.4.3	Centerpartiet	83
3.5	Föreningar, organisationer och företag	83
3.5.1	Lantbrukarnas riksförbund	83
3.5.2	Swedavia Ronneby airport	89
3.5.3	Östra Torsö Stugförening med vägutskott	89
3.5.4	Hälleviks stugägareförening	92
3.5.5	Sölvesborgs brukshundklubb	94
3.5.6	Sölvesborgs hundungdom	95
3.5.7	Svensk vindkraft	95
3.5.8	E.ON	96

3.5.9 Olofström kraft AB	100
3.5.10 Seasick AB	101
3.6 Privatpersoner	101
3.6.1 Kommunikationer.....	101
3.6.2 Bebyggelse	104
3.6.3 Övrigt	117
3.6.4 Vitahallsslätten	121
4 Synpunkter som inte har beaktats	124

1 Sammanfattning

1.1 Sammanfattning av inkomna synpunkter

Drygt 90 yttranden från olika myndigheter, företag, kommunala bolag, politiska partier och privatpersoner inkom under samrådet. Nedan presenteras kortfattat huvuddragen.

Från myndigheter har synpunkter framförts om förtydliganden gällande klimatförändringar med tillhörande risker och anpassningsåtgärder, energiförsörjning, ianspråktagande av brukningsvärd jordbruksmark och redovisning av förorenad mark och farliga verksamheter. Komplettering krävs avseende vad de föreslagna utbyggnadsområdena har för behov av samhällsteknisk service och infrastruktur.

Grannkommunerna är positiva till utökad samarbete och lyfter ytterligare frågor att samverka kring.

Privatpersoner, föreningar och politiska partier lyfter i högre grad sakfrågor och synpunkter på en detaljeringsnivå som inte hör till översiktsplanen. Dessa synpunkter har förts vidare till berörd part såväl inom som utanför organisationen. Synpunkter kring utökade cykelvägar och tydligare kustfokus har framförts. Vad gäller utbyggnadsområden har både positiva och negativa synpunkter inkommit samt önskemål om att peka ut andra fastigheter för bostäder.

1.2 Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar

Inkomna synpunkter och yttranden under samrådet har lett till ett antal förändringar av planhandlingarna i olika omfattning. Listan nedan beskriver översiktligt vilka större förändringar som gjorts.

Kartor:

- Samtliga riksintresseområden har uppdaterats.
- Följande utbyggnadsområden har tagits bort: bostäder Östra Torsö, bostäder i "Mackaskogen" i Norje, mångfunktionell bebyggelse intill Norje kanal, grönstråket norr om Mjällby.
- Följande utbyggnadsområden har lagts till: verksamhetsområde längs med Rv 15, bostadsområden i Gammalstorp och Lörby,
- Komplettering av kartlager visande bland annat potentiellt förorenade områden, farligt godsleder, vattenförekomster, klimataspekter, befintliga täkter.
- Utförligare information har kopplats till de olika markanvändningsytorna i kartan.

Planbeskrivning:

- Information kopplat till ovanstående kartförändringar har införts i planbeskrivningen.
- Respektive avsnitt har fått en tydligare koppling till Agenda 2030.
- Avsnittet "Den byggda miljön och bostadsförsörjning" har kompletterats med texter och ställningstaganden kring arkitektur och bebyggelse på landsbygden.
- Avsnittet "Infrastruktur och kommunikationer" har kompletterats med information om vägnät, Blekinge kustbana och ytterhamnen.
- Avsnittet "Teknisk försörjning" har kompletterats med information och ställningstaganden gällande dricksvattenförsörjning och avfallshantering.
- Avsnittet "Areell näring" har kompletterats med en skrivning om betydelsen av väsentligt samhällsintresse.
- Avsnittet "Miljö, säkerhet och risker" har kompletterats med information och ställningstagande om erosion och civil beredskap.
- Samtliga geografiska områden har kompletterats med ställningstaganden och texterna om motstående intressen har utvecklats.
- Klimatavsnittet har kompletterats med information och flyttats till kapitlet "Riksintressen, värden och hänsyn".
- Miljökvalitetsnormer har kompletterats med information och flyttats till egen rubrik i kapitlet "Riksintressen, värden och hänsyn".
- Strandskydd och Ramsarområde har tydliggjorts under egna rubriker i avsnittet "Naturmiljövärden" i kapitlet "Riksintressen, värden och hänsyn".
- Benämningen planeringsstrategier har ändrats till planeringsgrunder för att inte förväxlas med den lagstadgade planeringsstrategin som ska tas fram var fjärde år för kontinuerlig översiktsplanering.

Hållbarhetsbedömningen inklusive miljökonsekvensbeskrivning:

- Bedömningen har uppdaterats utifrån ovan angivna förändringar.
- Kapitlet om klimat har kompletterats med information.
- Flera åtgärdsförslag har inkorporerats i planförslaget.

2 Samrådsprocessen

2.1 Bakgrund

Under 2021 påbörjades arbetet med framtagande av ny översiktsplan för Sölvesborgs kommun. Dialoger och workshops genomfördes med tjänstepersoner såväl internt som med grannkommuner och berörda myndigheter.

Tidig medborgardialog genomfördes med allmänhet, företagare och skolelever såväl genom fysiska och digitala möten som genom enkätundersökning. För att uppmana målgruppen unga vuxna att engagera sig i ÖP-arbetet, gjordes ett riktat vykortskick till alla invånare i åldrarna 20-25 år.

2.2 Samråd

Kommunstyrelsen beslutade 2022-05-10 (KS § 91) om samråd av förslag till ny översiktsplan "Sölvesborg 2050". Planförslaget var ute på remiss under tiden 23 maj – 31 augusti 2022. Samrådsförslaget remitterades till lokala nämnder och bolag, statliga myndigheter samt organisationer och intresseföreningar.

Under samrådstiden fanns förslaget till ny översiktsplan tillgängligt på kommunens hemsida. Annonsering om samrådet skedde via kommunens hemsida, på sociala media och i ortstidningarna. Tre samrådsmöten ordnades för allmänheten där planförslaget presenterades, även dessa annonserades enligt ovan och affischer sattes upp. Mötena hölls enligt följande: 14 juni i Sölvesborg, 16 juni i Hällevik och 20 juni i Norje. Synpunkter som framkom på samrådsmötena redovisas i bilagor till detta dokument.

Tabellen nedan redovisar antalet inkomna samrådsyttranden.

Statliga och regionala instanser	7
Grannkommuner	3
Kommunala nämnder och bolag	5
Politiska partier	3
Föreningar, organisationer och företag	10
Privatpersoner	63
Totalt	91

3 Inkomna yttranden

Samtliga inkomna synpunkter redovisas nedan i detta dokument. Efter varje yttrande redovisas kommunens kommentarer i de fall det ansetts nödvändigt. Privatpersoner har anonymiserats genom att endast initialer redovisas.

3.1 Statliga och regionala instanser

Yttranden utan erinran har inkommit från följande:

- Polismyndigheten
- Sjöfartsverket

Följande instanser har meddelat att de lämnar synpunkter genom länsstyrelsen Blekinge län:

- Länsstyrelsen Skåne län
- Lantmäteriet
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Havs- och vattenmyndigheten

3.1.1 Länsstyrelsen i Blekinge län

Remisshantering

Länsstyrelsen har bjudit in statliga myndigheter och regionala aktörer som kan beröras av planförslaget att inkomma med synpunkter. Följande har inkommit med yttranden: Energimyndigheten, Luftfartsverket (LFV), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Post- och telestyrelsen (PTS), Region Blekinge, Skogsstyrelsen, Statens geotekniska institut (SGI), Svenska kraftnät, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Tillväxtverket och Trafikverket. Försvarsmakten och Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har avstått från att yttra sig. Länsstyrelsen Skåne och Sjöfartsverket har meddelat att man inte har några synpunkter eller ny information att lämna i ärendet. Blekinge museum och Naturvårdsverket har inte svarat på remissen. Samtliga inkomna yttranden i sin helhet finns att läsa hos Länsstyrelsen Blekinge.

Sammanfattning av länsstyrelsens synpunkter och råd

Länsstyrelsens yttrande fokuserar på de frågor som länsstyrelsen är skyldig att bevaka i sin granskning av översiktsplanen enligt 3 kap. 16 § PBL, vilket ger grundlag för överprövning av detaljplaner och beslut om lov i de fall frågorna inte hanteras i planen. Länsstyrelsen lämnar också information och synpunkter om allmänna intressen enligt 2 kap. PBL.

Länsstyrelsen anser att Sölvesborgs kommun har tagit fram en genomarbetad, väldisponerad och tydlig översiktsplan med en tilltalande design. Det är positivt att planen är digital och bland annat omfattar lättillgängligt och interaktivt kartmaterial. Det digitala verktygets

användarvänlighet skulle dock kunna förbättras för att göra det enklare att söka efter och navigera till specifika delar av planen.

Översiktsplanens förslag till utveckling av bebyggelsen genom förtätning och utbyggnad i anslutning till redan etablerade områden ser länsstyrelsen positivt på eftersom detta innebär att befintlig infrastruktur, kollektivtrafik, serviceutbud och tekniska anläggningar kan nyttjas mer effektivt. Det är dock viktigt att beakta att betydelsefulla grön- eller närströvområden inte byggs bort. Dessa behövs bland annat för rekreation, biologisk mångfald och klimatanpassning.

Länsstyrelsen delar kommunens ambition om vikten av boende- och livsmiljöer för livets alla faser. Bostadsutbudet bör vara varierat för att både locka unga att flytta till Sölvesborg och möjliggöra för äldre att bo kvar på samma ort.

Planförslaget anger vilka riksintressen som finns i kommunen men skulle tydligare kunna beskriva hur dessa ska tillgodoses. Texterna och kartmaterialet om riksintressena behöver korrigeras och kompletteras på flera ställen.

Översiktsplanen behöver även kompletteras med en mer utförlig redogörelse av hur kommunen ska säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för vatten och luft följs.

Länsstyrelsen anser att kommunen bör redovisa vilka åtgärder man tänker vidta för att avvärja hoten mot dricksvattenförsörjningen och säkra vattentillgången i framtiden. Länsstyrelsens inställning är att befintliga och kommande vattenskyddsområden i minsta möjliga mån bör exploateras. Antalet enskilda avlopp i kommunen bör minska och all ny bebyggelse bör kopplas till det kommunala VA-nätet.

Översiktsplanen bör kompletteras med en mer utförlig beskrivning av situationen kring förorenade områden i kommunen. Områdena bör också redovisas i kartunderlaget.

Därutöver bör kommunen redovisa en samlad bild över risker inom kommunen. I detta ingår exempelvis naturolyckor, transportvägar för farligt gods och större anläggningar som kan orsaka allvarliga olyckor. Att samarbeta över kommungränser kring riskbedömning och riskhantering kan vara värdefullt.

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att hållbar utveckling och klimatanpassning har en framträdande roll i Sölvesborgs nya översiktsplan. Med hänsyn till lagkraven behöver dock klimatrelaterade risker av den byggda miljön beskrivas och analyseras mer utförligt. Vidare anser länsstyrelsen att det behövs en karta där riskområden och markanspråk för framtida klimatanpassningsåtgärder bör markeras. Kommunen bör dessutom förtydliga vilket underlag och vilken metodik som har använts för

att bedöma klimatriskerna och hur man ska hantera osäkerheten i klimatscenarierna.

Jordbruksmark är en ändlig resurs som är viktig både ur produktions-, miljö- och totalförsvarsynpunkt. Länsstyrelsen saknar ett tydligt ställningstagande i översiktsplanen om att brukningsvärd jordbruksmark endast får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på annan mark.

Kommunen borde även redovisa hur man ser på rödlistade arter, fridlysta arter och skyddsvärda träd. Man bör också planera för nyskapande eller restaurering av våtmarker då förutsättningarna för sådana är mycket goda i Sölvesborgs kommun.

Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel kan peka ut områden för energiproduktion och där inte bara för vindkraft. Även områden där det är lämpligt att placera laddinfrastruktur och infrastruktur för förnybara drivmedel skulle kunna pekas ut.

Dessutom bör samhällets krisberedskap framgå i översiktsplanen i den mån fysisk planering berörs, exempelvis vad gäller reservvattentäcker, skyddsrum och viktig infrastruktur.

Synpunkter enligt 3 kap. 16 § PBL

Riksintressen

Det är viktigt att översiktsplanen tydliggör hur kommunen avser att tillgodose riksintressena och deras påverkansområden i planeringen utifrån den utveckling som föreslås. I översiktsplanen ska avväganden mellan eventuellt motstridiga intressen göras där kommunens ställningstaganden och de konsekvenser som planen kan tänkas få på riksintressenas funktion ska framgå.

Riksintresse för yrkesfisket, 3 kap. 5 § MB

Av de fyra utpekade områden av riksintresse för yrkesfisket i Sölvesborgs kommun är havsområdet Hanö Mörrum utpekade för fiskvandring, havsområdet Skåne/Blekinge utsjöområde som fångstområde och fiskehamnarna i Nogersund och Hörvik för yrkesfiske.

I och med Havs- och vattenmyndighetens beslut den 10 december 2019 reviderades områdena av riksintresse för yrkesfisket i kommunens havsområde. Översiktsplanen bör uppdateras med områdenas nya avgränsning.

Yrkesfisket är en maritim och arell näring med betydelse för livsmedelsförsörjning och livsmedelsproduktion. Det är avgörande att planeringen säkerställer nödvändig infrastruktur av hamnar med service för fiskefartygen och som erbjuder lämpliga möjligheter för landning av

fångsten. Länsstyrelsen anser att planen måste ta hänsyn till att yrkesfiskets behov av landningsmöjligheter och tillgång till service varierar över tid. Det innebär konkret att yrkesfisket ska prioriteras när behov uppstår i hamnar som delvis används för besöksnäring eller annan verksamhet under de perioder som yrkesfisket inte har så stor omfattning.

Det är positivt att kommunen verkar för minskad miljöbelastning av havsområden för att gynna uppväxten av fiskbestånden. Riksintresset handlar dock i första hand om områdenas betydelse för fiskvandring och som fångstområden. Länsstyrelsen menar att planen bör belysa hur dessa intressen ska beaktas.

Riksintresse för naturvården, 3 kap. 6 § MB

Förutom de fyra riksintresseområden som nämns i texten finns det ytterligare två som berör Sölvesborgs kommun: NK 5 Stensnäs-Elleholm och NK 6 Mörrumsåns dalgång, vars vattenområden sträcker sig in i kommunen. Det förstnämnda omfattar även en del av Östra Orlundsån. Därutöver är det inte korrekt att NK 39 Lörbykusten skulle delas med Karlshamns kommun då området helt ligger inom Sölvesborgs kommungränser.

Det kan vara bra för kommunen att känna till att länsstyrelsen i år har ett uppdrag att se över avgränsningarna för befintliga riksintressen för naturvård. Översynen, som ska vara klar i slutet av året, kommer sannolikt att resultera i att vissa områden får en minskad avgränsning. Ett sådant område är NK 4 Listerlandet-Hanö.

Riksintresse för energiproduktion och energidistribution, 3 kap. 8 § MB

Energimyndigheten stödjer den positiva inställningen till havsbaserad vindkraft som framgår i samrådsdokumentet. Å andra sidan ställer sig kommunen negativ till landbaserad vindkraft. I elområde SE4 finns idag ett produktionsunderskott som bidrar till högre elpriser jämfört med de andra svenska elområden. Energimyndigheten vill betona möjligheten med landbaserad vindkraft att snabbt bygga ut regional elproduktion.

Det finns två riksintresseområden för vindbruk inom kommunens landområde, varav inget är utpekad som lämpligt område för vindkraft i översiktsplanen.

- Riksintresseområde väster om Norje (ID-nr 273): Området är inte ianspråktaget av vindbruk idag och Energimyndigheten föreslår att kommunen pekar ut det som lämpligt för vindkraftsetablering. Länsstyrelsen vill dock påpeka att det finns risk att området översvämmas i samband med klimatförändringarna (se nedan under Klimatrelaterade risker och klimatanpassning).
- Riksintresseområde mellan Ysane och Lörby (ID-nr 275): Området är delvis ianspråktaget av vindkraftverk. Energimyndigheten

föreslår att området står kvar som lämpligt område för ny eller generationsväxlad vindkraft.

Riksintresse för kommunikationer, 3 kap. 8 § MB

För varje utpekad riksintresse finns en funktionsbeskrivning som beskriver dess värden och funktion, vilket skulle kunna tydliggöras i översiktsplanen.

Väg

Trafikverket uppmärksammar kommunen på att karta 24 (Riksintresse – Kommunikationer) i samrådsförslaget inte är korrekt. Trafikverket vill förtydliga att det är E22 som är av riksintresse, inte väg 508.

Järnväg

Den 29 augusti 2022 tog Trafikverket beslut om att den nya järnvägen mellan Olofström och Blekinge kustbana (Sydostlänken) kommer att dras i korridor väst. Därmed har markbehovet för järnvägen i den norra delen av Sölvesborgs kommun konkretiserats något.

Sjöfart

Trafikverket har inte preciserat riksintresset för Sölvesborgs hamn. Det är därför missvisande att i karta 24 (Riksintresse – Kommunikationer) markera en exakt yta för riksintresset.

Elektronisk kommunikation

PTS har i tidigare skrivelse till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet med 3 kap. 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen om hushållning med mark- och vattenområden med mera. Kommunen bör beakta dessa i sin planering.

Riksintresse för totalförsvaret, 3 kap. 9 § MB

På karta 26 (Riksintresse – Totalförsvaret) visas ett påverkansområde Hinderfrihet Ravlunda skjutfält som bland annat berör den norra delen av Sölvesborgs kommun. Ett sådant område finns inte med i Försvarmaktens kartunderlag över de öppet utpekade riksintresseanspråken för totalförsvarets militära del. Däremot redovisar Försvarmakten ett påverkansområde för buller eller annan risk kring Ravlunda skjutfält i Skåne län som även berör havsområdet i den södra delen av Sölvesborgs kommun. Kartan bör korrigeras.

Dessutom saknas följande områden i karta 26 och den tillhörande texten:

- Område av betydelse för totalförsvarets militära del:
Lågflygningsområde Norra Blekinge - Södra Småland - TM0352
(berör en mindre del av kommunens havsområde mellan östra kusten och Hanö).
- Påverkansområde väderradar: Väderradar Karlskrona - TM0092
(berör en mycket liten del av kommunens havsområde i sydost).

I både texten och kartan bör ordet influensområde bytas ut mot påverkansområde, vilket är begreppet som Försvarsmakten använder.

På Försvarsmaktens webbplats och i riksintressekatalogen för Blekinge län finns aktuellt planeringsunderlag för riksintressen för totalförsvarets militära del.

Natura 2000-områden, 4 kap. 8 § MB

Enligt 7 kap. 28 a § MB krävs tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Skada på ett Natura 2000-område kan uppkomma även om åtgärden sker utanför området eftersom det kan påverka livsmiljön eller de arter som finns inom skyddsområdet. Vid byggnation och annan exploatering av mark i anslutning till ett Natura 2000-område måste hänsyn tas så att inte naturvärdena påverkas.

Länsstyrelsen tog i juli 2022 fram ett förslag till avgränsning av ett nytt Natura 2000-område, Hanöbukten (SE0410274), i Sölvesborgs kommun. Området omfattar 13 550 hektar och sträcker sig 12 nautiska sjömil ut från land. Länsstyrelsen föreslår att de befintliga Natura 2000-områden Vållholmen (SE0410044) och Sölvesborgsviken (SE0410259) införlivas i föreslaget område Hanöbukten (SE0410274). För närvarande bearbetar länsstyrelsen inkomna synpunkter om det nya området och kommer att lämna en slutgiltig redovisning till Naturvårdsverket i slutet av oktober.

Natura 2000-området Pukaviksbukten (SE0410068) är på flera kartor, däribland karta 4 (Planeringsstrategi – Vattenområden), karta 9 (Planeringsstrategi – Areell näring och djurhållning) och karta 19 (Geografiska områden – Landsbygden), markerat som ”vattenbruk”, vilket måste vara en felritning.

På karta 30 (Riksintressen – Natura 2000) är avgränsningen av samtliga Natura 2000-områden otydlig. Områdena har varken heltäckande fyllning eller kantlinje på denna karta, vilket gör det svårt för läsaren att uppfatta den exakta gränsdragningen och urskilja ytmässigt små områden som till exempel Värhult (SE0410234).

Kommunens kommentar

Boverkets ÖP-modell har använts för planarbetet. I denna fanns samtliga riksintressen inlagda, vilka kommunen utgick från i samrådshandlingen. Till granskningshandlingen har riksintresseområdena kontrollerats och vid behov uppdaterats och förtydligats både vad gäller kartor och texter.

Uppväxt- och fredningsområden för fisk hade av misstag pekats ut som vattenbruk. Detta har rättats till.

Kommunen är av uppfattningen att riksintresseområdet för vindkraft ute på Vesan väster om Norge inte är lämpligt med tanke på att området är låglänt. Utan åtgärder kommer Vesan att vattenfyllas i takt med en höjd havsnivå,

vilket skulle få till följd att vindkraftverk skulle stå som öar i våtmark och vattenspeglar, vilket skulle ge stor inverkan på landskapsbild, naturvärden och fåglar.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljö kvalitetsnormer ska följas. Det ska tydligt framgå om det finns risk att miljö kvalitetsnormer överskrids eller inte.

För att underlätta den framtida planeringen rekommenderar länsstyrelsen att kommunen översiktligt beskriver statusklassning och miljö kvalitetsnormer för samtliga vattenförekomster. Redovisningen kan med fördel göras på karta. Detta bör ligga till grund för att avgöra om de föreslagna utbyggnadsområdena är lämpliga samt vilken eventuell påverkan exploateringen kan ha på möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för vatten.

I planförslaget anger kommunen översiktligt de avrinningsområden som delas med andra kommuner. För att få en tydligare överblick bör samtliga avrinningsområden som berörs av översiktsplanen anges. Detta är relevant utifrån vilka landområden som påverkar de olika vattenförekomsterna.

Kommunen bör även tydligare redovisa och beskriva särskilt känsliga och viktiga vattenförekomster. Det kan exempelvis handla om vattenförekomster som är viktiga för ekologiskt känsliga vatten, övergödda vattenförekomster och kustvatten eller fysiskt påverkade vatten. Om informationen inte omfattas av sekretess rekommenderas att redovisa dessa på karta.

Dessutom bör kommunen beskriva potentiella föroreningskällor som exempelvis miljöfarliga verksamheter och förorenade områden samt var det finns risk för påverkan från avrinning av dagvatten. Länsstyrelsen rekommenderar även att beskriva hur risken för föroreningar påverkas av ett förändrat klimat.

Hållbarhetsbedömningen lyfter i tabell 1, under avstämningen mot det nationella miljömålet Levande sjöar och vattendrag samt det lokala miljömålet Friskt vatten, att ”planförslaget behöver utvecklas vad gäller fysisk påverkan på vissa av kommunens vattenförekomster.” Hur och i vilken omfattning behöver förtydligas. Syftningen till att det berör Sölvesborgsviken är inte helt tydlig och generellt bör all påverkan på de olika vattenförekomsterna beskrivas och bedömas.

Hållbarhetsbedömningen föreslår även att ta fram en handlingsplan för hur miljö kvalitetsnormerna ska nås. Länsstyrelsen anser att detta är ett bra förslag som kommunen bör genomföra.

Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft

Kommunen anger att man "arbetar med luftkvalitet". Länsstyrelsen anser att det bör framgå tydligare hur luftkvaliteten ska säkerställas. Med nya bostadsområden alstras mer trafik och åtgärder behöver utvecklas för att säkerställa att luftföroreningar inte överskrider några gränsvärden samt att andelen partiklar inte ökar.

Översiktsplanen bör även redogöra för hur kommunen säkerställer att miljö kvalitetsnormerna för luft följs. Om det finns risk för att miljö kvalitetsnormerna överskrids bör det framgå i vilka områden detta gäller, samt förslag på åtgärder för att främja miljömålet Frisk luft. Det är viktigt att värna om luftkvaliteten för att främja folkhälsan. Även låga luftföroreningshalter påverkar människors hälsa.

Kommunens kommentar

Planen kompletteras med vattenförekomster, avrinningsområden och tydligare information gällande miljö kvalitetsnormer för vatten och utomhusluft i enlighet med de krav som specificeras av Boverket.

Översiktsplanen har kompletterats med översiktliga uppgifter kring potentiellt förorenad mark och platserna har markerats i kartan. I det fall ett förorenat område är aktuellt för utbyggnad har detta beskrivits närmare för det aktuella området.

Tabell 1 är en kortfattad sammanställning för att tydliggöra påverkan på miljö kvalitetsmålen. Påverkan på den enskilda vattenförekomsten omnämns mer detaljerat i avsnittet Grund- och ytvatten. Hållbarhetsbedömningen lyfter påverkan på en översiktlig nivå och berör endast de områden som anses påverkas. Påverkan kommer att utredas mer detaljerat i efterföljande detaljplaneläggning.

Handlingsplan för att nå miljö kvalitetsnormerna ska ses som ett eget projekt och inget som tas fram inom översiktsplanarbetet.

Strandskydd

Under rubriken 3.2.2 Vattenområden beskriver kommunen vad syftet är med strandskyddet och var det gäller. Detta ser länsstyrelsen som positivt.

Länsstyrelsen anser dock att kommunen med fördel kan redogöra för strandskyddet under en egen rubrik samt ange hur kommunen förhåller sig till det, likständigt som andra intressen redovisas i förslaget. Detta för att man ska få samlad information om vad som gäller inom de utvecklingsområden som kommunen pekar ut i översiktsplanen.

Kommunens kommentar

Avsnittet om strandskydd har förtydligats genom egen rubrik under naturmiljövärden. I karttjänsten i översiktsplanen går det att tända och släcka önskvärda lager och själv "bygga" sin karta. Inga LIS-områden.

Mellankommunala och regionala frågor

Länsstyrelsen ser positivt på att Sölvesborgs kommun ser möjligheten och behovet att arbeta mellankommunalt och länsöverskridande med en rad olika planeringsfrågor, till exempel kommunikationer, vattenfrågor, naturvärden, arbetsmarknad och näringsliv.

Vid sidan om punkterna som redan nämns i planförslaget bör dock även ett antal frågor rörande olika typer av risker hanteras som mellankommunala intressen. Det är värdefullt att samarbeta över kommungränser kring riskbedömning och riskhantering, till exempel vad gäller översvämningsrisk och klimatanpassningsarbete. Ett sådant samarbete ger möjlighet till mer kostnadseffektiva lösningar och kan säkerställa att åtgärder inte medför negativa effekter för närområdet. Därutöver anser SGU att även materialförsörjning bör betraktas som en mellankommunal fråga att behandla i översiktsplanen.

Det är positivt att den interkommunala havsplanen tas upp under rubriken 2.6 Relevanta planer, mål och styrdokument och kommer att utgöra ett tillägg också till denna översiktsplan. Dock saknas en diskussion i planförslaget kring kopplingen mellan havsområdena som pekas ut i översiktsplanen å ena sidan och havsplanen å andra sidan. Ett kartlager som visar havsplanens områden hade också underlättat jämförelsen och kopplingen av ställningstagandena som görs om havet. Dessutom bör den statliga havsplanen för Östersjön tas upp bland de relevanta planerna och styrdokumenterna på nationell nivå (avsnitt 2.6.1).

Tillväxtverket anser att bättre samordning av mellankommunala och regionala planeringsprocesser bidrar till ett effektivare hållbart regionalt utvecklingsarbete. Myndigheten menar att regional planering underlättar mellankommunal och regional samordning och därför bör bli en integrerad del i arbetet med såväl regionala utvecklingsstrategier som kommunal översiktsplanering.

Tillväxtverkets erfarenheter visar att arbete med regionala och mellankommunala funktionella samband fyller kunskapsluckor och stärker kapaciteten bland kommuner. Myndigheten saknar denna strategi som utgångspunkt för arbetet med den nya översiktsplanen i Sölvesborg.

Kommunens kommentar

Texten kring mellankommunalt samarbete har uppdaterats med riskhantering. Översiktsplanen kompletteras med information om kommunens täkter och materialhantering läggs till som mellankommunal fråga.

Information kring havsplanen har uppdaterats och dess avgränsning har införts i kartan över Vattenområden.

Regional planering handläggs av Region Blekinge, som har tagit fram både regional utvecklingsplan och regional utvecklingsstrategi. Båda dessa har

utgjort underlag till kommunens översiktsplanarbete. Kommunen ser positivt på ett utvecklat samarbete med regionen.

Regionala utvecklingsstrategin

Region Blekinge anser att det är mycket glädjande att se att kommunens utvecklingstankar i kapitlen 3.1 Utvecklingsinriktning och 3.2 Planeringsstrategier överensstämmer med platserna utpekade som strategiska noder i den regionala utvecklingsstrategin, samt att det är vid dessa platser som ny bebyggelse i första hand föreslås tillkomma. I den kommande planeringen är det viktigt att fundera på hur kommunen vill att platser och orter ska utvecklas. För att en plats ska fortsätta sin relevans som regionalt utpekad strategisk nod behöver dess strategiska egenskaper bibehållas och vidareutvecklas.

Tillväxtverket menar att kommunens översiktsplan bör tydliggöra kopplingen till den regionala utvecklingsstrategin ytterligare. Myndigheten saknar förtydliganden om hur översiktsplanen och kommunens utveckling bidrar till den regionala utvecklingsstrategins långsiktiga prioriteringar och tvärsektoriella kraftsamlingar.

Kommunens kommentar

Föreslagen utbyggnad och utveckling har lokaliserats till serviceorterna för att stärka dessa som regionalt strategiska noder. Översiktsplanen ger möjligheter, sedan är det upp till kommunen och näringslivet att förverkliga dessa. Kopplingen mellan de regionala strategiska noderna och serviceorterna förtydligas i planhandlingarna. I flera av orterna föreslås en utveckling av en flerfunktionell, centralt placerad kärna och möjlighet till utbyggnad i direkt anslutning till befintlig bebyggelse. I några av orterna föreslås det befintliga bostadsbeståndet utvecklas.

Hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning och erosion Dricksvattenförsörjning

Det finns många motstående intressen till dricksvattenförsörjningen i kommunen. Länsstyrelsen vill understryka att vattenförsörjning är ett allmänt intresse enligt 2 kap. PBL och att bebyggelse därför ska lokaliseras till mark som är lämplig för ändamålet. Hänsyn ska tas till möjligheter att anordna VA-försörjning och förebygga vattenföroreningar.

Vattenförekomsterna bör dessutom inte exploateras på annat sätt som försvårar utnyttjandet som vattentäkter.

Dricksvattenförsörjning är en avgörande faktor för utvecklingen av bebyggelse, boende och näringsverksamheter. I Sölvesborgs kommun är dricksvattenförsörjningen redan idag kritisk vissa år. Länsstyrelsen anser därför att det är relevant att veta hur stor dricksvattenkonsumtionen kan komma att bli om cirka 20–30 år. Behoven för både hushåll, industri, jordbruk och övrigt behöver beaktas. Vilka åtgärder måste vidtas för att långsiktigt säkra vattentillgång samt vattenförbrukning? I planförslaget har

kommunen identifierat hoten mot vattenförsörjningen, men vilka åtgärder planerar man för att avvärja dessa utöver att inrätta nya vattenskyddsområden?

Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen att gynna grundvattenbildningen då kommunen har många grundvattentäkter. Rening och infiltration samt öppen dagvattenhantering kan bidra till det.

En viktig del, som också bör lyftas in i översiktsplanen, är klimatanpassning av vattenförsörjningen. Klimatanpassningen behöver beröra alla parametrar såsom vattentillgång, kvalitet, föroreningsrisker och vattenbehov.

Den regionala vattenförsörjningsplanen som beslutades 2019 bör implementeras i den nya översiktsplanen. Även vattenförsörjningsplanen och utbyggnadsplanen för vatten och avlopp bör implementeras med ett större fokus på framtida vattenbehov och hur situationen ska lösas. Hur ska vattennätet byggas ut, till exempel i de nya planområdena?

Länsstyrelsen ser även positivt på att man tar hänsyn till miljötänk vid nybyggnationer, till exempel i form av vattenbesparing och separering av avloppsvatten. Det är mycket lättare att få in innovativa miljöanpassade system vid en nybyggnation än att göra det i efterhand, till en högre kostnad.

Kommunens kommentar

Den förväntade befolkningsutvecklingen och de senaste decenniets knappa befolkningsökning medför i sig ingen större förändring av dricksvattenkonsumtionen. Samtliga lantbrukare på Listerlandet har vattendom som styr uttaget av grundvatten för bevattning. Det är av stor vikt att Länsstyrelsen säkerställer tillsynen av samtliga vattendomar i kommunen. Bevattningsdammar och framtida tekniska lösningar kan komma att minska behovet av grundvatten för såväl företag som för hushåll. Samtidigt kan ett förändrat klimat komma att påverka såväl vattentillgången som vattenbehovet. Det finns även en osäkerhet i vilken typ av företag som kommer att etablera sig i kommunen och deras behov av vatten. Sölvesborgs kommun arbetar med flera olika åtgärder för att säkerställa dricksvattenförsörjningen. Enligt kommunens dagvattenpolicy ska lokalt omhändertagande och öppen dagvattenhantering väljas framför slutna system, vilket har positiv effekt på grundvattennivåerna.

Översiktsplanen har kompletterats med ovan information angående behov och säkerställande av dricksvatten, samt klimatförändringarnas påverkan på vattenförsörjningen.

Vattenskyddsområden

Länsstyrelsen konstaterar att flera av kommunens kommande vattenskyddsområden påverkas av exploatering. Länsstyrelsens inställning är att vattenskyddsområden i minsta möjliga mån bör exploateras.

Även vissa befintliga vattenskyddsområden berörs av exploatering. Länsstyrelsen saknar fortfarande tydliga ställningstaganden för områden som ligger i eller nära befintliga vattenskyddsområden hur hänsyn ska tas till värdena för att skydda dricksvattnet vid exploatering. Bebyggelse och förtätning medför stor risk för negativ påverkan på dricksvattnets kvantitet och kvalitet.

Kommunen har till viss del tagit till sig en tidigare synpunkt angående offentlig visning av kommande vattenskyddsområden. Det är bra att man kan se områdenas yttre gränser och att de visas i en och samma färg. Positivt är också att själva uttagspunkten har tagits bort. Länsstyrelsen vill dock gärna att kommunen lägger till den tertiära zonen då även den påverkar inför framtida exploatering.

Det vore även önskvärt att i en och samma karta kunna se planerad markanvändning och vattenskyddsområden tillsammans med eventuell föreliggande riskfaktorer som till exempel (potentiellt) förorenad mark, skred-/erosionsrisk, översvämningrisk med mera för att vid behov bättre kunna bedöma lämpliga åtgärder.

Dessutom är det viktigt att ta upp vad det innebär att bo inom ett vattenskyddsområde. Kommunen bör nämna i översiktsplanen att det bland annat kan komma att innebära inskränkningar för hur boende får använda marken och att det kan påverka vilka verksamheter som får bedrivas.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i länsstyrelsens uppfattning om att vattenskyddsområden i minsta möjliga mån bör exploateras. Hänsyn har därför tagits till befintliga vattenskyddsområden och förslag till primärt vattenskyddsområde vid utpekande av nya utbyggnadsområden. Några områden ligger inom sekundär skyddszon och översiktsplanen har förtydligats genom att föreslagna föreskrifter ska följas i dessa områden. Mer konkret vad detta innebär utreds i efterföljande detaljplaneläggning och inför exploatering.

Översiktsplanen har kompletterats med ställningstagande om utbyggnad i anslutning till vattenskyddsområden.

Kartmaterialet har uppdaterats med tertiär zon och riskobjekt. Dessa lager kan visas tillsammans i fliken ”Plankarta”.

Förorenade områden

Förorenade områden, oavsett om potentiella eller verifierade, är mycket viktiga att ta hänsyn till i kommunal planering. Översiktsplanen bör översiktligt beskriva vad förorenade områden är, hur föroreningssituationen i kommunen ser ut, vilka typer av verksamheter som är och varit typiska i området och vilken typ av föroreningar som dessa kan ha gett upphov till.

Även den generella problemställningen rörande risker förenade med markanvändning inom förorenade områden, eventuell påverkan på markanvändning och möjliga åtgärder kopplade till problematiken bör tas upp. Förekomst av potentiellt förorenade områden och miljöfarliga verksamheter belägna inom aktsamhetsområde för skred eller riskområde för översvämning kan påverka spridningsrisk och riskvärdering.

Potentiellt förorenade områden i kommunen beskrivs i text i allmänna ordalag såväl som med några exempel, men den rumsliga kopplingen till geografisk placering saknas. Detta kan lösas genom att redovisa information om områdena även i kartunderlaget. Informationen finns tillgänglig via länsstyrelsernas databas EBH-stödet.

Mer information om hur och varför förorenade områden bör beskrivas i översiktsplanen finns på EBH-portalens.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen har kompletterats med en karta över potentiellt förorenade områden och gamla kommunala deponier mm. Att gå in mer specifikt på respektive område blir allt för detaljerat för att hanteras i översiktsplanen. I de fall potentiellt förorenade områden sammanfaller med utpekade utbyggnadsområden ska eventuella markföroreningar utredas i detaljplanprocessen. Utredningsbehovet uppmärksammas för det enskilda området i plankartan.

Buller

Vid planering av nya bostäder och lokaler för utbildning och omvårdnad bör trafikbuller minimeras så långt det är möjligt. Kommunen kan till exempel se till att leda tunga transporter bort från bullerkänsliga byggnader, att hastigheten är låg, att farthinder utformas så att de inte är bulleralstrande och dylikt.

Enligt Boverkets vägledning Industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder bör nya bostadsområden främst förläggas till områden där villkoren för zon A uppfylls.

Även vid nyetablering av vindkraft på land behöver bullerfrågorna tas på allvar i hela processen. Havsbaserad vindkraft innebär i normalfallet mindre risk för störning. Ur bullersynpunkt anser länsstyrelsen därför att det är bra att det är kommunens huvudinriktning för ny vindkraftsproduktion.

Kommunens kommentar

Informationen har noterats. Riktvärden för buller beslutas nationellt och gäller oberoende av översiktsplanen. Dessa ska följas i efterföljande detaljplanering och bygglov och är en viktig faktor vid beslut om vindkraft. Den nya politiken i Sölvesborgs kommun har inte samma strikta inställning till landbaserad vindkraft. Utredning och bedömning om vindkraftverkens omgivningspåverkan ska göras från fall till fall.

Radon

Det generella sambandet mellan jordart, bergart och radonrisk kan variera efter lokala faktorer och bör verifieras genom mätning. SGU genomför geofysiska mätningar av strålning och dessa redovisas i kartvisaren Gammastrålning, uran. Kartvisaren finns tillgänglig för hela kommunen och kan enkelt länkas in i en onlinekarta.

Kommunens kommentar

Information om SGU:s karta över radonförekomst har införts i planhandlingarna.

Riskhantering

Översiktsplanen bör redovisa en samlad bild över risker inom kommunen som ett allmänt intresse enligt 2 kap. PBL. I detta ingår exempelvis naturolyckor, transportvägar för farligt gods och större anläggningar som kan orsaka allvarliga olyckor. Till dessa hör de anläggningar som klassats som farliga verksamheter enligt lagen om skydd mot olyckors 2 kap. 4 § och de som omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesoanläggningar). Planen borde kompletteras med dessa uppgifter, åtminstone där verksamheterna påverkar de föreslagna utvecklingsområdena på grund av skyddsavstånd runt anläggningarna. Relationen mellan riskobjekt (såsom vägar för farligt gods och klassade verksamheter) och känsliga områden (såsom dricksvattentäkter och översvämningss känsliga områden) är viktig att belysa och ta hänsyn till i planprocessen. Kommunen bör även resonera kring hur olika redovisade riskfaktorer kan påverka och eventuellt förstärka varandra.

Transporter av farligt gods till och från olika anläggningar bör beaktas i anslutning till det vägnät som berörs. Uppgifter om eventuella uppställningsplatser för farligt gods saknas i planförslaget och bör kompletteras. Risker är annars att uppställning sker på platser som inte är lämpliga, vilket kan utgöra en fara för omgivningen.

Länsstyrelsen anser dessutom att det är viktigt att kommunen inte ”bygger in” riskobjekt i samhället i takt med att man expanderar bebyggelsen. Ett strategiskt ställningstagande i översiktsplanen avseende riskobjekten och förhållandet till exploatering är således önskvärt. Det ger långsiktighet i kommunens riskhantering och riskvärdering och utgör ett bra stöd för att

hantera riskfrågor i kommande detaljplaner, bygglov och övriga tillståndsärenden.

Varje kommun är skyldig att ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. För Sölvesborgs kommun gäller Räddningstjänsten Västra Blekinges handlingsprogram som kan vara ett viktigt underlag i arbetet med översiktsplaneringen och som behöver samordnas med översiktsplanen.

Kommunens kommentar

Planhandlingarna har kompletterats med karta över och resonemang kring risker och deras påverkan på omgivningen och varandra. På de platser som berörs har frågan lyfts som något man behöver utreda vidare i kommande detaljplanering.

Kommunen har inte pekat ut några uppställningsplatser för farligt gods.

Ställningstagandet kring störande och farliga verksamheter i samband med exploatering har förtydligats.

Klimatrelaterade risker och klimatanpassning

Övergripande

Hållbar utveckling och klimatanpassning har en framträdande roll i Sölvesborgs nya översiktsplan, vilket länsstyrelsen ser mycket positivt på. Med hänsyn till lagkraven behöver dock klimatrelaterade risker av den byggda miljön beskrivas och analyseras mer utförligt i vissa avseenden.

Kommunen ska i översiktsplanen ge sin syn på risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion, samt hur sådana risker kan minska eller upphöra (3 kap. 5 § PBL). Förutom ny och befintlig bebyggelse ingår även anläggningar samt vegetation, parker och andra grönområden i Boverkets definition av den byggda miljön. Syftet med detta är att stärka kommunernas klimatanpassningsarbete genom att skapa en samlad bild av klimatrelaterade risker i kommunen, förståelse för sårbarheter och konsekvenser samt ett underlag för riskacceptans eller en plan för åtgärder.

SGU framhåller att frågor som berör samhällets motståndskraft mot extrema händelser kopplade till exempelvis värmebölja, nederbörd, översvämning, ras och skred med mera är mycket viktiga att beakta inom all fysisk planering. Framför allt behövs en helhetssyn hur naturliga förutsättningar påverkar och samtidigt påverkas av samhällets infrastruktur, byggnader och konstruktioner och vilka ändrade förutsättningar ett förändrat klimat kan ge.

Underlag

På nationell nivå kan den nationella strategin för klimatanpassning vara ytterligare ett stöd i klimatanpassningsarbetet. På regional nivå finns

förutom den regionala handlingsplanen för klimatanpassning även flera underlag från SMHI, MSB, SGI och SGU som är relevanta. Dessa finns sammanställda i en bilaga till länsstyrelsens underlag till Sölvesborgs kommuns planeringsstrategi som översändes till kommunen den 31 augusti 2022.

På lokal nivå använder sig kommunen av en rad planer, strategier och riktlinjer. I dessa underlag finns bland annat kartmaterial med analyser av översvämningsrisk som bör lyftas in i översiktsplanen. Även kommunens egen risk- och sårbarhetsanalys kan användas som underlag för att analysera risker i förhållande till ett förändrat klimat.

En lågpunkts-/skyfallskartering nämns ej i plantexten, men kan vara mycket värdefull i arbetet med översiktsplanen. Länsstyrelsens lågpunktskartering från 2015 kan användas, men för tätorterna kan det behövas en mer noggrann kartering och beskrivning av konsekvenserna som skyfall kan föra med sig.

Klimatförändringar

De klimatrisker som ska behandlas i översiktsplanen är översvämning, ras, skred och erosion. Under översvämning bör såväl medelhavsnivåhöjningen och höga nivåer i havet som höga flöden och skyfall beskrivas.

Det saknas en redogörelse för erosionsrisken samt risken för skyfall och höga flöden i vattendrag i planförslaget. Det saknas också en beskrivning av kombinationseffekter, exempelvis hur erosionsrisken påverkas av havsnivåhöjningen. Det behöver förtydligas vilket underlag som har använts. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har tagit med risken för värmebölja. SMHI:s fördjupade klimatscenariotjänst utgör en bra grund för analyser av såväl översvämningsrisk som torka och värmebölja.

Därutöver anser MSB att kommunen för alla naturrelaterade händelser bör redovisa hur den förväntade klimatförändringen påverkar sannolikhet för eller konsekvenser av extrema naturhändelser. Myndigheten menar att det också kan vara av intresse att belysa hur kommunen kan drabbas av storm, stora skogsbränder och andra typer av naturhändelser som inte alltid kan ges en geografisk placering.

Då kommunen i översiktsplanen ska redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra efterlyser länsstyrelsen en tydligare vägledning. För att få en helhetsbild av riskerna behövs en karta som visar de största riskområdena för de scenarier som kommunen utgår ifrån. Markanspråk som behövs för framtida klimatanpassningsåtgärder bör markeras.

Kartan bör vara tillräckligt detaljerad och kompletteras med metodik och källhänvisning för utpekandena. Med fördel kan den även kombineras med en karta över föreslagen markanvändning så att dess lämplighet kan bedömas och om påverkan från eventuella risker kopplade till naturolyckor kan föreligga.

Klimatscenarier

Det saknas en tydlig redogörelse för metodiken som har använts för att bedöma klimatriskerna: vilka klimatscenarier som har använts för vilken tidshorisont och därmed ett tydligt ställningstagande kring vilken risk som kommunen anser är acceptabel. Det saknas också ett ställningstagande kring hur osäkerheten i scenarier på lång sikt ska hanteras, samt en tydlighet kring vilka tidsperspektiv som är relevanta att beakta och varför.

- *Övergripande om översvämning:* Beräkningar av framtida högvatten kan med fördel redovisas för olika årtal. Vid beräkningar av översvämningar kopplade till höga flöden är det även ytterst relevant att ange påverkan för flera scenarier med olika flöden och återkomsttid.
- *Havsnivåhöjning:* Kommunen anger fasta värden för hur högt medelhavsnivån beräknas ligga vid år 2050 (+36 cm), baserat på kunskapsunderlaget för skydd mot stigande havsnivåer (Tyréns 2021). Det är positivt att kommunen har tagit fram ett underlag som visar vad som översvämmas vid vissa nivåer. Det bör i sammanhanget framhållas att dessa nivåer innehåller ett osäkerhetsintervall och alltså kan komma att inträffa tidigare än de angivna åren. För bebyggelse och infrastruktur bör försiktighetsprincipen användas. Länsstyrelsen rekommenderar därför klimatscenario SSP5-8,5 (mycket högt), övre percentilen. SMHI:s beräkningar (Framtida medelvattenstånd SMHI) ger ett medelvattenstånd på 49, 119 respektive 197 cm för år 2050, 2100 respektive 2150 (Medelvattenstånden utgår från de värden som presenterades i IPCC:s sammanställning AR6 Delrapport 1 – Den naturvetenskapliga grunden från 2021). När ny bebyggelse och infrastruktur planeras är det enligt länsstyrelsens uppfattning rimligt att ta höjd för ett längre tidsperspektiv än år 2100 eftersom havsnivåerna kommer att fortsätta stiga. Under 2019 tog IPCC fram scenarier för stigande medelvattennivå fram till år 2300. Det är viktigt att ha med sig att IPCC:s klimatscenarier inte kan betraktas som värsta scenario. Exempelvis anger amerikanska National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) att det är 17 procents sannolikhet att havets medelvattennivå kan stiga mer än 1 m fram till år 2100 enligt klimatscenario RCP 8,5. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att lokaliseringsprövningen tar hänsyn till nämnda scenarier för havsnivåer samt till kombinationseffekter av

vinduppstuvning, vågpåverkan, vattennivåer i vattendrag och regnhändelser.

- *Höga nivåer i havet:* De värden kommunen använder för höga nivåer i havet är +1,74 cm år 2050 respektive +2,5 m år 2100. Förmodligen avses 1,74 meter vid år 2050. Ingen osäkerhet anges. Det framgår av kunskapsunderlaget (Tyréns 2021) att detta avser en klimatanpassad 100-årshändelse, vilket bör lyftas fram i översiktsplanen. För samhällsviktig verksamhet anser länsstyrelsen att minst *Beräknad högsta nivå i havet* (BHN) ska användas för att bedöma vilka verksamheter som kan drabbas. MSB:s och SMHI:s beräkning av BHN för Karlshamn är +2,51 m vid år 2100. Värdena kan antas vara liknande för Sölvesborg, även om lokal variation kan förekomma (Översvämningsportalen msb.se). För ny bebyggelse bör en säkerhetsmarginal på minst 0,5 m läggas till över denna nivå. Detta motsvarar länsstyrelsens riktlinjer *Säkerhetsnivåer för byggande i låglänta områden* (Riktlinjer Säkerhetsnivåer för byggande i låglänta områden lansstyrelsen.se) för år 2100. Högre marginaler behövs för ett längre tidsperspektiv.
- *Skyfall:* Det framgår inte hur kommunen har bedömt skyfallsrisken. För att ta höjd för ett förändrat skyfallsklimat används normalt en klimatfaktor vid bedömning av översvämningsrisk. Utifrån dagens kunskapsläge väntas regnvolymen öka med 20–40 procent fram till år 2100, vilket innebär att en lämplig klimatfaktor är 1,2–1,4 (Extremregn i nuvarande och framtida klimat – Analyser av observationer och framtidsscenarioer SMHI). Det är lämpligt att åtminstone analysera konsekvenserna av ett klimatanpassat 100-årsregn.
- *Ras, skred och erosion:* Det saknas underlag och analys för hur kommunen ser på risken för ras, skred och erosion och hur den ska hanteras. Enligt de klimatmodeller som SMHI redovisar för Sverige är det sannolikt att både absolut årsnederbörd som förekomst av extrema väderhändelser kommer att öka. Skyfall, översvämning och höga vattenflöden skapar goda förutsättningar för ökad erosion och uppkomst av ras och skred. SGU anser därför att stigande havsnivå, risk för ökad förekomst eller kortare återkomsttid för skyfall, översvämning och höga vattenflöden genom ett ändrat klimat kan ha direkt bäring på risk för ras, skred och erosion. SGU har gjort en kartläggning av Sölvesborgs kustlinje vid en framtida havsnivåhöjning på 1 m (Vägledning Ras, skred, erosion ver 2021_1.4.1). I den framgår att flera områden berörs av erosionsrisk med ”sannolikt ökad erosion”: Ljungnabben, stränderna i Sandviken, Sillnäsbyn, Västra och Östra Torsö, Hällevik och Hörvik samt Toseboviken och delar av Norje och Pukavik.

Åtgärder

Länsstyrelsen anser att kommunens ställningstaganden gällande anpassning till klimatrelaterade risker över lag är mycket positiva. Översiktsplanen ger uttryck för höga ambitioner vad gäller klimatanpassning, vilket länsstyrelsen välkomnar. Länsstyrelsen vill dock betona att de markytor som kommunen ämnar avsätta för fysiska åtgärder bör vara med i översiktsplanen. Skydd mot havsnivåhöjning behöver ta höjd för att klimatförändringen kommer att pågå i flera hundra år framöver.

Grönstrukturer

För att möta utmaningar kopplade till klimatförändring är en förutseende hantering av till exempel dagvattenproblematik, skyfalls- och översvämningrisk, men även ökande risk för överhettning av tätbebyggda områden med mera nödvändig. SGU betonar att grönstruktur och andel förseglad mark spelar stor roll för till exempel avkylning av tätbebyggda områden genom avdunstning, samt om och hur bra nederbörd kan infiltrera eller avrinning fördröjas.

I enlighet med Boverkets riktlinjer om hälsa, säkerhet och risker från 2018 kan det av dessa skäl vara värdefullt att i planarbetet verka för en ökad andel grönstruktur i stadsmiljö. Kommunen kan exempelvis avsätta buffertytor och grönytor som kan ta upp påverkan och därigenom mildra risk för effekter på byggnader och infrastruktur.

Planeringsstrategier

I avsnittet 3.2 Planeringsstrategier lyfts behovet av klimatanpassning på flera ställen där det är relevant, vilket stärker integrationen av klimatanpassning i planen i sin helhet. Detta är mycket positivt för ett effektivt klimatanpassningsarbete. Det finns dock vissa delar där denna koppling kan förstärkas:

- *3.2.2 Vattenområden:* Havets och kustens betydelse för kommunen lyfts fram som väsentlig. Denna kustlinje kommer att förändras till följd av såväl havsnivåhöjningen som de skyddsåtgärder som kommunen vill genomföra. Det saknas ställningstagande om hur kommunen ska förhålla sig till översvämningrisk och stigande hav längs kusten. Läs mer nedan under *Havsområdet och kusten*.
- *3.2.4 Den byggda miljön och bostadsförsörjning:* Kommunen vill undvika att använda grönytor vid förtätning, vilket är positivt. Länsstyrelsen anser att det bör utredas om de ytor som finns i tätorterna är tillräckliga för att kompensera för effekterna av skyfall såsom ett klimatanpassat 100-årsregn.
- *3.2.5 Infrastruktur och kommunikationer:* I beskrivningstexten i den tillhörande kartan (karta 6) anges att E22 hotas av

översvämningsrisk, men inte i vilken utsträckning. Det står heller ingenting om risken för översvämning av järnvägen. Risken beskrivs däremot i avsnittet om riksintressen (4.1.4 Kommunikationer). Även väg 123 mellan Sölvesborg och Mjällby översvämmas vid +2,5 m över medelvattennivån (RH 2000).

- *3.2.6 Teknisk försörjning:* Det är positivt att kommunen belyser risken för saltvatteninträngning och lyfter fram möjligheten att spara och återanvända vatten. Det är också positivt att kommunen vill utveckla sitt arbete med lokalt omhändertagande av dagvatten och identifiera tillfälliga rinnvägar och översvämningsytor. Dock behöver det framgå tydligare vilka scenarier kommunen planerar för (läs mer ovan under Klimatscenarier). Det vore önskvärt att identifierade områden för klimatanpassningsåtgärder finns med i den färdiga översiktsplanen.
- *3.2.9 Areell näring:* Ett varmare klimat kan gynna Sveriges odlingsförutsättningar genom en längre växtperiod. Dock nämns inte lokala effekter för jordbruket vid ökad frekvens av extremväder såsom torra somrar och skyfall. Risken för skogsbränder till följd av torka kan också lyftas fram. Översiktsplanen bör nämna att området Listerlandet norra, vid den utdikade Vesan, kommer att översvämmas från havet om inga åtgärder vidtas. Kommunen bör ta ställning till detta.
- *3.2.11 Kultur, fritid och turism:* Flera av de anläggningar som finns med i den tillhörande kartan (karta 10) såsom badplatser, campingar och gästhamnar berörs av havsnivåhöjningen och höga nivåer i havet.

Geografiska områden

Länsstyrelsen har följande synpunkter om klimatanpassningsaspekter i avsnittet 3.3 *Geografiska områden*.

3.3.2 Sölvesborg

Ny sammanhängande bebyggelse i Sölvesborg har lokaliserats till platser som kan bedömas som lämpliga i förhållande till översvämning från havet. Gränsen för vad som kan bedömas som lämpligt kan komma att flyttas i takt med att scenarierna för havsnivåhöjning uppdateras.

Kommunen har identifierat att samhällsviktiga funktioner såsom järnvägen och stationen kan drabbas av översvämning från havet, men beskriver inte vid vilket scenario. Järnvägen översvämmas vid +2,5 m (ungefärlig BHN). Åtgärder vid ytterhamnen, reningsverket, innerhamnen och längs med den centrala staden beskrivs, vilka tillsammans kan utgöra en barriär mot havet

som skyddar den befintliga bebyggelsen. Det saknas dock en analys av hur dessa åtgärder påverkar översvämningsrisk från skyfall.

Det är positivt att kommunen vill omhänderta dagvatten lokalt för att minska översvämningsrisk vid skyfall. Det saknas dock beräkningar på hur stora åtgärder som behövs samt för vilka dimensionerade regn. Det är också positivt att kommunen har avsatt ett område till våtmark. Det är önskvärt att kommunen visar de områden som kan tas i anspråk för klimatanpassningsåtgärder gemensamt, så att man ska få en uppfattning om hur befintlig bebyggelse i sin helhet kan skyddas från översvämningsrisk.

Det är också önskvärt att man tittar på ett mindre sannolikt scenario för att få en uppfattning om konsekvenserna på längre sikt.

3.3.4 Hällevik/Nogersund och 3.3.5 Hörvik/Krokås

Ny sammanhängande bebyggelse har lokaliserats till platser som kan bedömas som lämpliga i förhållande till översvämnning från havet. Undantaget är den pågående detaljplanen i Hälleviks hamn, rökeriet, som ligger för lågt. Gränsen för vad som kan bedömas som lämpligt kan komma att flyttas i takt med att scenarierna för havsnivåhöjning uppdateras.

Det saknas en tydlig beskrivning av hur befintlig bebyggelse ska skyddas i sin helhet från översvämningsrisk från havet och hur skydd såsom höjda kajkanter, vallar och upphöjda promenadstråk påverkar skyfallsrisken. Det saknas även en analys av hur kulturmiljövärdena påverkas samt en beskrivning av behovet av åtgärder mot erosion.

3.3.6 Norje/Pukavik

Översvämningsrisk från havet beskrivs utan att specificera för vilka scenarier. Erosionsrisk och skyfallsrisk har inte analyserats. Analys av effekterna av vallar eller murar för skyfallsrisk saknas.

Det är positivt att kommunen vill utreda reträtt som alternativ till skydd, då skydd inte alltid är ekonomiskt försvarbart. Det behöver specificeras var det är ett möjligt alternativ.

3.3.7 Landsbygden

Översiktsplanen bör ta upp att den utdikade Vesan kommer att översvämmas via Vesankanalen. Redan vid +1 m läggs stora områden med jordbruksmark under vatten. Vid +2,5 m (ungefärlig BHN) bryter vattnet även igenom vid Listerlandet södra där det finns befintlig vindkraftsproduktion. Hur vill kommunen hantera detta?

Reningsanläggningen i Djupekås ligger delvis lågt och området är därför inte lämpligt att exploatera för bostäder.

3.3.8 Havsområdet och kusten

Kommunen beskriver att skyddsåtgärder för klimatanpassning kan få stor påverkan på landskapsbild, utsikter och naturliga spridningskorridorer. De kan också skapa svårigheter att ta hand om naturligt avrinnande vatten från inlandet. Kommunen beskriver också att det finns motstående intressen mellan kustskydd och andra värden. Översiktsplanen bör ta upp på vilka platser det finns intressekonflikter och hur de ska hanteras.

Riksintresset för naturvård täcker stora delar av Sölvesborgs kommuns kust. Delar av riksintresseområdet är även Natura 2000-område och/eller naturreservat. Områdena motsvarar de mest värdefulla naturområdena i ett nationellt perspektiv. Det är därför olämpligt att bygga ut i anslutning till dessa då områden kan behöva reserveras för att ekosystemen ska kunna migrera i takt med att kustlinjen flyttas. Naturreservatens värden ska bestå och kunna upplevas av kommande generationer. Förutom naturmiljön berörs även riksintresset för friluftsliv Listerlandet-Hanö och vid Valjeviken och riksintresset för högexploaterad kust samt flera särskilt värdefulla kulturmiljöer.

Det är önskvärt att kommunen tydligare tar ställning till om eller hur kustområden med översvämningsrisk kan eller ska skyddas mot havsnivåhöjning. Det bör också framgå vilka riksintressen och andra värdefulla miljöer som påverkas av skyddsåtgärder mot havsnivåhöjning.

Det är positivt att översiktsplanen pekar ut åtgärder som måste genomföras för att skydda väg E22 och Blekinge kustbana, vilka båda är riksintressen. Länsstyrelsen instämmer i analysen att Vesanslätten inte är lämplig för vindkraftverk med tanke på översvämningsrisken. Därtill bör det framgå tydligare ifall vattenskyddsområdena kan påverkas av stigande hav och översvämningsrisk från höga nivåer i havet, höga flöden eller skyfall.

Geotekniska risker

SGL påpekar att god kännedom om geotekniska förutsättningar och eventuella geotekniska riskområden är en viktig utgångspunkt vid strategiska val av markanvändning. I en översiktsplan bör därför geotekniska förutsättningar översiktligt redovisas med avseende på geotekniska riskfaktorer, exempelvis risker för ras, skred, bergras, erosion och översvämnningar. Dessa faktorer kan vara avgörande för att marken ska vara lämplig för sitt ändamål utifrån ett geotekniskt perspektiv och de bör därför redovisas tidigt i planprocessen.

Vidare anser SGL att områden med förutsättningar för påverkan av stranderosion, både naturstränder och utfyllnadsområden, bör markeras i planen som underlag för det fortsatta planarbetet. Vid markanvändning i anslutning till vatten bör risken för stranderosion beaktas.

Kommunens kommentar

Synpunkter och önskemål om klimatanpassning har framförts. Kommunen har identifierat översvämningsrisk som den största klimatrisk och en

utredning på övergripande kommunnivå har tagits fram. Det är hot som kommunen ser allvarligt på och för vilket fortsatt arbete krävs. För detta behövs finansiella medel och politiska beslut, vilket inte blir klart inom denna översiktsplaneprocess. Det material som har tagits fram på övergripande nivå har implementerats i förslaget och metodiken och osäkerhetsintervall beskrivs. I framtagna utredning har IPCC:s scenario RCP8,5 (höga scenariot) använts. Avsnittet om klimatförändringar har förtydligats med en karta som redovisar riskområden och förslag till anpassningsåtgärder. Inga nya bostadsområden eller samhällsviktiga verksamheter har föreslagits inom område med lägre marknivå än 3,0 meter, vilket tar höjd för såväl en fortsatt höjd havsnivå som kombinationseffekter.

Beräknad högsta nivå i havet enligt MSB:s och SMHI:s beräkningar och säkerhetsmarginal landar på +3,01 m över havet år 2100. Detta överensstämmer med den säkerhetsnivå som länsstyrelsen beslutat om på +3,0 meter.

Enligt SGU är huvuddelen av kommunens kuststräcka stabil med ingen eller obetydlig erosion. Endast badstranden i Hällevik bedöms ha måttlig till betydande erosion. Vid behov har kommunen tillstånd att återföra sand från havet. Höjd havsnivå kan påverka erosionsrisken. Undersökning av geoteknik hanteras rutinmässigt i detaljplaneskedet eller vid lovgivning. Översiktsplanen har kompletterats med ovan angivna information samt karta som på en övergripande nivå visar stranderosion.

Extrema naturhändelser som stormar och skogsbränder är mycket svåra att förutse. Boksskogar är mycket känsliga för brand medan tallskogarna klarar det bättre. Lövskogsområdena på Ryssberget och längs kusten skulle därför påverkas avsevärt vid skogsbrand. Risken är främst kopplad till grillplatser, vilket innebär att risken skulle kunna öka i samband med ökad naturturism och längre torrperioder under sommarhalvåret. Åtgärder kan vara säkrare grillplatser och större andel nedgrävda ledningar som inte påverkas av fallande träd. Ett resonemang om detta har införts i planförslaget.

Grönstrukturens betydelse lyfts i avsnittet ”Grönstruktur, naturvärden och friluftsliv”.

Klimatfrågorna har samlats under ett eget avsnitt. Många av klimatfrågorna berör även de andra planeringsstrategierna, men för att göra dokumentet så kort och tydligt som möjligt undviks upprepningar och dubbelskrivningar.

Texterna om klimatpåverkan för respektive geografiskt område har kompletterats och vidareutvecklats. Effekter av föreslagna åtgärder mot översvämning på skyfallshantering måste självklart beaktas, utredas och hanteras i efterföljande planering och projektering.

Allmänna intressen enligt 2 kap PBL

Jordbruk

Jordbruksmark är en ändlig resurs som är viktig både ur produktions-, miljö- och totalförsvarssynpunkt samt viktig att förvalta, både för dagens och för framtidens behov. För att kunna ha en hållbar livsmedelsproduktion, säkerställa försörjningsförmågan och nå miljömålen måste Sverige på nationell nivå värna jordbruksmarken. Kommunen bör därför vara ytterst restriktiv med att ta jordbruksmark i anspråk för andra ändamål än livsmedelproduktion.

Det är positivt att kommunen anger grunder för när jordbruksmark kan bedömas som brukningsvärd och att man avser ta fram ett detaljerat planeringsunderlag för att värdera jordbruksmarken. Länsstyrelsen föreslår att det också tas fram ett planeringsunderlag för att identifiera alternativa platser till jordbruksmark, med värdering av om behoven kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt på dessa platser.

För att kunna väga olika intressen mot varandra i planeringen behövs inte enbart underlag om vad som är brukningsvärd jordbruksmark. Det behövs också ett resonemang om vad som kan utgöra väsentliga samhällsintressen eller, med andra ord, vilka intressen som kan vara viktigare än att behålla jordbruksmarken. Dessa intressen bör matcha dem som lagstiftaren avsett.

Dessutom menar länsstyrelsen att det saknas ett tydligt ställningstagande om att brukningsvärd jordbruksmark, i enlighet med 3 kap. 4 § MB, endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Vägledning i hur kommunen kan hitta strategier och åtgärder som bevarar jordbruksmarkerna för framtiden finns hos Jordbruksverket.

Kommunens kommentar

I de fall jordbruksmark tas i anspråk för ny bebyggelse finns inga andra alternativ. Inspråktagandet har motiverats tydligare.

Resonemang kring vad som kan utgöra väsentliga samhällsintressen som är viktigare än att behålla jordbruksmark har införts.

Att brukningsvärd jordbruksmark endast ska tas i anspråk för att tillgodose väsentliga samhällsintressen regleras i Miljöbalken, vilket anges i texten i planbeskrivningen. Ställningstagande om detta anses bara bli en upprepning av lagen och inte fylla någon funktion i översiktsplanen.

Naturmiljö

Naturresevat

Karta 32 (Andra värden – Naturmiljövärden) visar inte naturresevatet Skinsagylet. Dessutom utvidgades naturresevatet Västra Torsö under

våren 2022. Kartan bör uppdateras så att den visar samtliga reservat i kommunen och deras aktuella utbredning.

Ramsarområden

I avsnitt 4.3.3 Skyddad natur anges ramsarområde som en skyddsform, vilket inte är helt korrekt. Ett ramsarområde är ett våtmarksområde som Ramsarkonventionens "medlemsländer" har förbundit sig att bevara. Något egentligt områdesskydd är det inte, utan kan från planeringssynpunkt jämföras med allmänna intressen som exempelvis riksintressen.

Att ramsarområdet Mörrumsån-Pukavik, i den del som berör Sölvesborgs kommun, redovisas på karta i översiktsplanen är bra. Avgränsningen är dock inte helt korrekt. Områdets exakta gränser finns på Ramsarkonventionens webbplats.

Stora opåverkade områden

Under rubriken 4.3.1 Stora opåverkade områden skriver kommunen: "Inom kommunen finns det inga större områden som inte är kulturpåverkade." I länsstyrelsens kartor förekommer däremot två stora opåverkade områden i Sölvesborgs kommun:

- Ett område som omfattar nästan hela kuststräckan och de angränsade havsområden och sträcker sig från gränsen till Bromölla kommun i väster till söder om Pukavik
- Ett område som omfattar södra Ryssbergsområdet och den norra delen av Sölvesborg tätort

Biotopskyddsområden, naturvårdsavtal och nyckelbiotoper

Skogsstyrelsen ser positivt på att man i planen nämner skyddsformerna biotopskydd samt naturvårdsavtal. Myndigheten vill dock uppmärksamma kommunen på att nya områden kan ha skyddats som biotopskyddsområden och naturvårdsavtal eller identifierats som nyckelbiotoper sedan planförslaget togs fram. Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen finns på webbplatsen Skogens pärlor.

Bebyggelse och utveckling bör planeras så att de biotopskyddade områdena kan bevaras och värnas långsiktigt. I områden där jordbruksmark planeras att tas i anspråk förekommer flertalet biotopskyddsområden.

Artskydd och skyddsvärda träd

Länsstyrelsen anser att planen på något sätt borde göra ett ställningstagande eller kommentera kommunens synpunkt på rödlistade arter, fridlysta arter och skyddsvärda träd. Just nu nämns dessa inte över huvud taget. Speciellt skyddsvärda träd är ett vanligt förekommande hinder när kommunen ska utföra detaljplaner.

Nedan följer några exempel:

- Norr om Ljungalyckan finns två områden som ska utökas. Vid bägge finns registrerade fynd av skyddsvärda träd och vid det ena finns ett registrerat fynd av sydlig sotticka, en rödlistad art.
- Detsamma gäller vid området strax söder om Hjortakroken där det också finns skyddsvärda träd. Dessutom finns där en registrerad förekomst av knippnejlika, en fridlyst art, samt ask, rödlistad.
- Även i området väster om Hjortakroken finns förekomster av en rödlistad art och skyddsvärda träd.
- Det lilla området väster om Bokedal har också förekomst av skyddsvärda träd och omfattas av nyckelbiotop av Skogsstyrelsen, vilket visar på högre naturvärden.
- Området sydost om Bokedal har skyddsvärda träd.
- I området norr om Siretorp och söder om betongindustrin finns många förekomster av både fridlysta och rödlistade arter.

Åtgärder som påverkar rödlistade arter och skyddsvärda träd kan kräva samråd enligt 12 kap. 6 § MB och åtgärder som kan påverka fridlysta arter negativt kan kräva dispens enligt artskyddsförordningen. Länsstyrelsen anser att översiktsplanen bör nämna detta.

Ekosystemtjänster

Under rubriken 3.1.2 Natur och friluftsliv listar kommunen sex punkter där en är att ”ytor som behöver utvecklas för ekosystemtjänster ska identifieras.” Länsstyrelsen vill särskilt framhålla det angelägna att planera för nyskapande eller restaurering av våtmarker. Förutsättningarna för sådana är mycket goda i Sölvesborgs kommun.

Övrigt om naturmiljö i kommunens geografiska områden

3.3.2 Sölvesborgs kommunen föreslår ett nytt område för verksamheter norr om E22, vid Ynde. Genom området rinner en bäck som mynnar i Siesjö som är naturreservat och Natura 2000-område. Länsstyrelsen har inga invändningar mot att kommunen utvecklar ett verksamhetsområde på platsen, men det är viktigt att hänsyn tas till bäcken så att dess hydrologi och vattenkvalitet inte påverkas negativt.

Under rubriken Grönstruktur kan tilläggas att Sölve grustag med dammar är ett område med mycket stora naturvärden, främst knutna till biologisk mångfald.

3.3.3 Mjällby

Under rubriken Motstående intressen föreslås att jordbruksmark måste ianspråkta för att tillskapa naturvärden. Detta skulle exempelvis kunna ske genom anläggande av en våtmark i närheten av tätorten. En sådan

skulle kunna bli en attraktiv närmiljö för friluftsliv och samtidigt bidra med viktiga ekosystemtjänster.

3.3.4 Hällevik/Nogersund

I avsnittet Utveckling och ändrad markanvändning föreslås en yta för besöksnäring med tanke på ett eventuellt naturum och parkering till en eventuell framtida nationalpark. Tanken är god men kräver noggrann planering med hänsyn till de naturvärden som finns i och intill den markerade ytan som till stor del utgörs av hagmark.

3.3.6 Norje/Pukavik

I det nuvarande stugområdet Norjeboke finns en mosaik av grönytor. Länsstyrelsen vill betona det viktiga med att dessa grönytor bevaras, bland annat eftersom de innehåller livsmiljöer för fridlysta arter som omfattas av artskyddsförordningen.

3.3.7 Landsbygden

Länsstyrelsen föreslår att texten under rubriken *Utvecklad och ändrad markanvändning* även tar upp möjligheterna att restaurera eller anlägga nya våtmarker.

Kommunens kommentar

Kartmaterialet över kommunens naturreservat har uppdaterats.

Ramsarområdet har lagts som egen rubrik och texten har uppdaterats.

Översiktsplanen uppdateras med opåverkade områden i text och karta.

Information om att aktuella uppgifter om miljövärden i skogen finns på webbplatsen Skogens pärlor har införts i planen.

Kommunens ställningstagande är att i så stor utsträckning som möjligt undvika påverkan på rödlistade och fridlysta arter samt skyddsvärda träd. Inom vissa områden kan påverkan vara oundviklig för att samhället ska kunna utvecklas. Respektive detaljplaneprojekt ska inledas med naturvärdesinventering för att identifiera eventuella värden och skyddade objekt. Översiktsplanen kompletteras med detta ställningstagande och information om att ”åtgärder som påverkar rödlistade arter och skyddsvärda träd kan kräva samråd enligt 12 kap. 6 § MB och åtgärder som kan påverka fridlysta arter negativt kan kräva dispens enligt artskyddsförordningen”.

Kommunen kompletterar planbeskrivningen och skrivningen om ekosystemtjänster med att våtmarker är särskilt angeläget att skapa såväl tätortsnära som på landsbygden. Mindre våtmarker pekas dock inte ut.

Naturvärdena i Sölve grustag har poängterats och avgränsningen för utpekade exploateringsområde har setts över.

I Norjeboke finns pågående detaljplaneprojekt. Inledningsvis har en naturvärdesinventering gjorts. Fridlysta arter har inte påträffats i högre grad. Hänsyn till naturvärden hanteras i detaljplaneprocessen.

Kulturmiljö

Översiktsplanen redovisar Sölvesborgs kommuns kulturmiljöer och kulturhistoriska intressen på ett tillfredsställande sätt. Det framgår också att kommunen är medveten om de arkeologiska processerna inför markingrepp som berörs av kulturmiljölagens 2 kapitel.

Ysane, Gammalstorp, Mjällby och Sankt Nicolai kyrkomiljöer samt Kapellkyrkogården och Slottskyrkogården i Sölvesborg är skyddade enligt kulturmiljölagen. Miljöerna bör lyftas fram tydligare i översiktsplanen.

Kulturmiljöprogrammet och arkitekturstrategin som är under framtagande bör färdigställas, antas politiskt och kopplas till översiktsplanen.

Kulturmiljöprogrammet bör bland annat redogöra för fornlämningsituationen i kommunen.

Kommunens kommentar

Planen har kompletterats och kyrkomiljöerna har tydliggjorts i text och karta.

Kulturmiljöprogrammet och arkitekturstrategin kommer att utgöra fristående dokument, som antas politiskt. Eftersom framtagandet görs parallellt med ÖP-arbetet har avstämning gjorts kontinuerligt för att dokumenten ska gå hand i hand.

Vatten och avlopp

Länsstyrelsen ser det som positivt att kommunen planerar att fortsätta bygga ut ledningsnätet för både vatten och avlopp. Även ställningstagandet att en förutsättning för omvandlingen av fritidshusbebyggelse till permanentboende är att vatten- och avloppssystem ger god sanitär standard och minimerad miljöpåverkan är positivt. Länsstyrelsen anser att antalet enskilda avlopp i kommunen bör minskas och att all ny bebyggelse bör kopplas till det kommunala VA-nätet.

Vid omvandling av fritidsbebyggelse eller när ett område med ett fåtal fastigheter utökas är det viktigt att vara uppmärksam på om området uppfyller kraven i lagen om allmänna vattentjänsters 6 §. När ett område uppfyller kraven är kommunen skyldig att inrätta verksamhetsområde för vatten, avlopp och/eller dagvatten.

Vid sidan om utbyggnaden behöver även det befintliga ledningsnätet underhållas och förnyas i tillräcklig utsträckning för att förhindra utsläpp av avloppsvatten eller inläckage av skadliga ämnen i dricksvattenledningarna. Hur befintlig infrastruktur ska bibehållas och utvecklas fattas i planförslaget.

Dagvatten

Förtätning av befintlig bebyggelse ökar kraven på dagvattenhantering och åtgärder för att minska konsekvenserna av skyfall. En bra strategi är att göra plats för vattnet genom att till exempel skapa skyfallsleder, fördröjningsmagasin och öppna dagvattenlösningar.

Ställningstagandena i översiktsplanen gällande dagvattenhanteringen bedömer länsstyrelsen som relevanta och positiva. För att dagvattenlösningarna ska fungera över tid är det dock viktigt att fastställa vem som ansvarar för anläggningarna, att resurser avsätts för skötsel och att funktionen inte förstörs genom exempelvis igensättning eller utfyllnad av diken, dammar eller vattenmagasin.

I närheten av Krokås och Hörvik föreslår kommunen utbyggnadsområden som ligger inom sekundär skyddszon för vattentäkt. Särskilda bestämmelser om dagvattenhantering med mera kan där bli aktuella i efterföljande detaljplanläggning. Det är viktigt att detta lyfts redan i översiktsplaneringen och omfattningen bör även tas upp och konsekvensbedömas i hållbarhetsbedömningen.

Kommunens kommentar

Kommunen har en ambitiös plan för att bygga ut det allmänna VA-ledningsnätet och den följs. Hur befintligt VA-ledningssystem ska underhållas är inte en fråga som regleras i översiktsplanen. Kommunen har en särskild plan för hur tillskottsvatten ska minska i systemen och för utbyte av äldre, sämre befintliga ledningar (så kallad saneringsplan).

Alla större utbyggnadsområden förutsätter anslutning till allmänt VA, vilket förtydligats i planhandlingarna. Vid enstaka nybyggnationer på landsbygden är det dock inte rimligt att ställa sådana krav.

Ansvar och resurser för dagvattenlösningar kan inte regleras på översiktsplanenivå utan fastställs i det enskilda projektet. Det är i detaljplanearbetet viktigt att säkerställa ytor för infiltrering av dagvatten. Kommunen har tagit fram en dagvattenstrategi som anger riktlinjer för dagvattenhanteringen.

Föreslagna utbyggnadsområden i anslutning till Krokås ligger helt utanför föreslaget vattenskyddsområde, men i direkt anslutning till primär zon. Utpekade områden vid Hörvik ligger inom föreslagen tertiär skyddszon. I Hällevik föreslås dock utbyggnadsområde inom sekundär skyddszon. Utbyggnadsområdenas närhet till vattenskyddsområdena uppmärksammas för respektive område i kartan. Föreslagna föreskrifter ska följas. Påverkan på mer detaljerad nivå ska utredas i efterföljande detaljplanering.

Energi och klimatpåverkan

Energiproduktion

Under rubriken *Energiproduktion* i avsnitt 3.2.6 *Teknisk försörjning* finns bland annat ställningstagandena "Kommunen ska arbeta för och uppmuntra till användning av förnybara energikällor och främja förnyelsebar energiproduktion vid byggande och anläggning.", "Alternativa energikällor med förnybar energi ska utredas inom skyddsavstånd till annan teknisk anläggning." och "Kommunen ska sträva efter att själv producera sin egen konsumtion." Dessa ställningstaganden kan vara viktiga för att samtidigt kunna säkra energiförsörjningen och minska klimatpåverkan.

Dock blir det inte tydligt i planen vilka energikällor som avses och i vilken omfattning. Inte heller framgår det tydligt i markanvändningskartan var man tänker att dessa anläggningar ska placeras. Förutom de riksintressen för vindbruk på land och till havs som redovisas i kartan är det bara ett par mindre områden som pekas ut som teknisk anläggning. Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel kan peka ut områden för energiproduktion i markanvändningskartan för att underlätta planering. Det vore också önskvärt att komplettera översiktsplanen med en strategi för hur kommunen ska producera sin egen konsumtion av energi och vilka energislag kommunen avser satsa på.

Ytterligare ett ställningstagande är "När det blir aktuellt ska utredningar tas fram för att visa hur kommunen kan möjliggöra för och använda alternativa energikällor." Formuleringen alternativa energikällor är otydlig. För att planen ska bidra till en hållbar energiförsörjning och att begränsa klimatpåverkan förutsätter det att alternativa energikällor utgörs av förnybar energi. Länsstyrelsen anser att skrivningen alternativa energikällor bör förtydligas.

Vindkraft

Det tematiska tillägget till nu gällande översiktsplan, Havspan för Blekinges kustkommuner, där man bland annat tar upp havsbaserad vindkraft, kommer att utgöra ett tillägg även till denna översiktsplan, vilket är positivt. Ett medskick här är en tät dialog med Energimyndigheten och Havs- och vattenmyndigheten kopplat till deras uppdrag att revidera de nationella havspanerna.

PTS betonar att etablering av vindkraftverk i vissa fall kan påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkraftsetableringen för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är.

För att vindkraftverk eller andra höga installationer inte ska bli ett hinder för radiokommunikationssystemet Raket bör samråd även ske med MSB i samband med förslag till placering av områden för vindkraft eller inför

andra beslut rörande vindkraftverk och höga byggnadsverk. Detta gäller konstruktioner högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.

Vad gäller de befintliga vindkraftsanläggningarna saknar Energimyndigheten en strategi kring generationsväxling i översiktsplaneringen. Nio vindkraftverk inom kommunens gränser är uppförda före 2010 och dessa blir sannolikt aktuella för generationsväxling först. Därutöver kommer alla vindkraftverk i kommunen att nå sin livslängd till 2050, vilket är översiktsplanens tidsperspektiv.

Solkraft

Översiktsplaneprocessen utgör en lämplig nivå för att kartlägga och peka ut bra sollägen som kan användas för produktion av solenergi. Planen bör kompletteras med detta.

Energidistribution

Svenska kraftnät vill uppmärksamma kommunen på att markförläggning av transmissionsnätledningar tillhörande transmissionsnätet sällan är tekniskt möjligt och att frågan om teknikval ägs av Svenska kraftnät. Det är vidare Energimarknadsinspektionen som beslutar om koncession för kraftledningar, såväl för nyanläggningar som vid förlängning av befintliga. Det är alltså inte en kommunal fråga att avgöra. Skrivningarna om markförläggning i planförslaget kan bli missvisande och statens respektive kommunens roller bör förtydligas, det vill säga att åtskillnad görs mellan transmissionsnätet och region- och lokalnät.

Byggnation av havsbaserad vindkraft kan innebära en utbyggnad av transmissionsnätet även på land. Svenska kraftnät ser därför positivt på att kommunen har förståelse för att en utbyggd elproduktion också kan innebära en utbyggnad av elinfrastrukturen.

Energianvändning

Under rubriken Bredband, elnät, fjärrvärme i avsnitt 3.2.6 Teknisk försörjning finns ställningstagandet ”Kommunen ska vara ett föredöme i ”energihantering” genom att energicertifiera sina fastigheter.” Formuleringen i översiktsplanen är otydlig och det behöver förtydligas vad som avses. Om det är energideklaration av fastigheterna som avses är det lagen om energideklaration för byggnader som måste uppfyllas.

Det är positivt att kommunen lyfter att behovet av infrastruktur och laddplatser ska beaktas i planeringen för att möjliggöra användande av eldrivna fordon och fordon med förnybara drivmedel. Områden där det är lämpligt att placera laddinfrastruktur och infrastruktur för förnybara drivmedel skulle kunna pekas ut i översiktsplanen. Det skulle också kunna vara till nytta att ta fram riktlinjer för detta. Dessutom vore det önskvärt med en kapacitetskartläggning inför utbyggnaden av ladd-

infrastrukturen då en eventuell förstärkning av elnätet kan ha lång ledtid.

Förtätning

Länsstyrelsen anser att det är positivt att utvecklingen av bebyggelsen i kommunen till stor del kommer att ske genom förtätning och utbyggnad i anslutning till redan etablerade områden eftersom detta innebär att befintliga energitekniska system kan användas.

Det är bra att Sölvesborgs kommun har ambitionen att verka för så stor anslutningsgrad som möjligt till fjärrvärmenätet. I kartmaterialet till översiktsplanen skulle kommunen också kunna redovisa var industrier med potential för leverans av överskottsvärme finns.

Kolsänkor

Under rubriken Ekosystemtjänster i avsnitt 3.2.1 *Grönstruktur, naturvärden och friluftsliv* finns bland annat ställningstagandet ”Grönområdenas betydelse för klimatanpassning ska beaktas och utvecklas, till exempel dagvattenhantering och skugga.” Olika typer av grönområden har inte bara betydelse för klimatanpassning utan även för att minska klimatpåverkan genom att vegetation och mark binder kol som finns i luften. Det vore önskvärt att översiktsplanen även identifierar områden som kan fungera som kolsänkor.

Styrdokument

Det är mycket positivt att kommunen i översiktsplanen uttrycker en vilja att nå klimatmålen och därigenom minska klimatförändringarna. Länsstyrelsen saknar dock Klimat- och energistrategi för Blekinge i listan över de regionala styrdokument som bedöms ha hög påverkan på Sölvesborgs kommuns fysiska planering.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen bör inte definiera vilka förnybara energikällor som ska användas i framtiden. Det ökande behovet av energiförsörjning i södra Sverige kan medföra en snabb teknikutveckling. Det är därför också svårt att sia om var framtida anläggningar kommer att placeras. Kommunen råder inte heller över var exempelvis solcellsparker anläggs, då det är privata aktörer som initierar och anlägger dessa. Kommunen hörs enbart genom bygglov för eventuella teknikbyggnader. Kommunens energibolag Sölvesborgs energi planerar bygga ett fliseldat fjärrvärmeverk. Planen har kompletterats med placeringen av detta.

Kommunen samråder alltid höga byggnadsverk. Detta anges även i översiktsplanen under rubrik Rikssintresse, Totalförsvaret. Kommunen råder dock inte över vindkraftsbolagens samrådsförfaranden.

Skrivningen och ställningstagandet om alternativa energikällor har förtydligats med att det gäller förnybar energi.

Det var ett politiskt ställningstagande att inte peka ut område för landbaserad vindkraft. Politiken var inte heller intresserad av att generationsväxla befintliga verk. Den nya politiska ledningen i Sölvesborgs kommun har inte samma strikta inställning till landbaserad vindkraft och generationsväxling och planförslaget har uppdaterats.

Hela kommunen utgör bra solläge för produktion av solenergi, vilket pågående projekt om anläggande av solcellsparker visar. Länsstyrelsen har tagit fram en solkarta på byggnadsnivå. Översiktsplanen kompletteras med information kring denna.

Ställningstagandet om kraftledningar som jordkablar har tagits bort.

Ställningstagande om kommunen som föredöme i energihantering har tagits bort.

Område för laddinfrastruktur och infrastruktur för förnybara drivmedel ser inte kommunen som ÖP-frågor. Kapacitetskartläggning av elnätet är viktigt att ta fram men kommer inte att göras under ÖP-arbetet utan som ett eget projekt. Det finns inte heller möjlighet i översiktsplanen att gå ner på detalj om enskilda industriers förutsättningar för leverans av överskottsvärme.

Alla skogar och sjöar, samt markanvändning i form av odling, fungerar som kolsänkor. Särskilda områden pekas därför inte ut. Ett resonemang kring behovet att öka andelen kolsänkor och betydelsen av att bevara befintliga grönområden har införts.

Listan över regionala styrdokument har kompletterats med Klimat- och energistrategi för Blekinge.

Materialförsörjning

Kommunen nämner inte masshantering eller materialförsörjning med ballast, krossprodukter och natursand i översiktsplanen, frågor som bland annat berör hållbara transporter, miljömål och mellankommunalt samarbete. SGU betonar att det kan vara klokt att inom översiktsplaneringen skapa sig en bild av nuvarande och framför allt framtida materialförsörjningsbehov inom regionen, speciellt då kommunen för vissa material är beroende av grannkommuner.

Befintliga täkter inom kommunen där man bryter berg, naturgrus och morän bör nämnas vid namn och respektive lokalisering visas i karta. Information om vad som bryts, kvarvarande tillståndstid och tonnage kan vara lämpligt att redovisa i samband med resonemang om resursförbrukning, lokalisering/transport och hållbarhetsmål.

Därutöver anser SGU att det kan vara lämpligt att inom samhällsplanering på kommunal och länsnivå utpeka områden för framtida täktverksamhet med lämplig berggrund, ostörd placering samt bra transportmöjligheter avseende miljöpåverkan och kapacitet. För att identifiera lämpliga områden kan bland annat SGU:s bergkvalitékartor användas. Dessa redovisas i SGU:s

kartvisare *Ballast* där vissa data föreligger för kommunen. För att undvika onödig avfallsklassning kan det krävas att även lämpliga upplags- och hanteringsplatser finns utvisade.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen har kompletterats med information om befintliga täkter i karta och text. Utöver befintlig täktverksamhet och tillstånd har kommunen inte pekat ut områden för framtida täktverksamhet eller materialhantering.

Avfallshantering

Redogörelsen om avfallshantering i planförslaget är mycket kortfattad. Avfall som produceras av andra än hushållen berörs inte alls. Länsstyrelsen anser att ställningstagandet ”Kommunen ska ha en klimatsmart avfallshantering som inte påverkar mark, sjöar, vattendrag eller grundvatten negativt” är positivt men bör konkretiseras. Kommunen borde kunna använda sig av den gällande kommunala avfallsplanen som också bör listas bland relevanta planer och program på kommunal nivå (avsnitt 2.6.3).

Kommunens kommentar

Avsnittet har kompletterats och förtydligats med mer information i såväl text som karta. Se även yttrande från VMAB. Listan över relevanta planer och program har kompletterats med den kommunala avfallsplanen.

Infrastruktur och trafik

Kommunens föreslagna utveckling

Region Blekinge delar översiktsplanens intentioner, utvecklingsinriktningar och ställningstaganden vad gäller trafik och kommunikationer. Det är positivt att ny bebyggelse planeras både genom förtätning av befintliga områden och att nya bostads- och verksamhetsområden kopplas till befintliga områden eller områden med redan god infrastruktur. Det är även positivt att kommunen lyfter att ny bebyggelse huvudsakligen ska byggas utmed befintliga stråk med välutvecklad kollektivtrafik och gång- och cykelvägar.

Utvecklingen av ny bebyggelse kommer dock att få konsekvenser i statlig infrastruktur. Trafikverket betonar att trafiksituationen och kapacitetsutnyttjandet kopplat till utvecklingen behöver utredas i ett större sammanhang innan kommunen går vidare med planeringen av områden som sannolikt innebär ökade trafikflöden.

Gällande kommunens planer på infrastrukturutbyggnad är kartmaterialet (karta 6 Planeringsstrategi – Infrastruktur och kommunikationer) något otydligt. Trafikverket önskar ett förtydligande av vad som är befintlig infrastruktur och vad kommunen önskar bygga. Detta gäller särskilt för cykelvägarna där kartan inte skiljer mellan redan existerande och planerade sträckor.

Åtgärder i statlig infrastruktur

Region Blekinge påpekar att det är viktigt att järnvägen ges utrymme i översiktsplanen, både för gods- och persontransporter. Regionen betonar att det vore önskvärt att skrivningarna om Blekinge kustbana vidareutvecklas till att likna de i Länstransportplan för Blekinge 2022–2033. Detta för att tydligare lyfta behovet av en upprustning och snabbare restid på banan genom Blekinge. Korridorer för ny en järnvägssträckning bör lyftas in i översiktsplanen.

I länstransportplanen finns även skrivningar om Sölvesborgs hamn som kan vara värda att lyfta in i översiktsplanen, exempelvis att ökade godstransporter på järnväg till och från hamnen kräver åtgärder på bangården i Sölvesborg.

Gällande väg E22 anser Trafikverket att det utifrån framkomlighet och trafiksäkerhet inte är aktuellt med den av kommunen föreslagna nya direktanslutningen i södra delen av Norje. Kommunen hänvisas till att använda befintliga anslutningar.

Planering för hållbart resande

Region Blekinge anser att kommunen behöver, både enskilt och tillsammans med andra aktörer, skapa förutsättningar för kommuninvånarna och besökare att göra hållbara val. Det behöver finnas en bred palett av olika möjligheter för att underlätta byte av färdmedel från bil till mer hållbara färdmedel som buss, tåg eller gång och cykel eller för kombinationsresor där bilen kan vara en del av resan.

Översiktsplanen lyfter att lokalisering av skolor och förskolor ska utgå från närhet till bland annat bostäder och kollektivtrafik. Blekingetrafiken delar detta ställningstagande. Vidare stämmer Blekingetrafiken in i kommunens ställningstagande att nya bostäder som är tillgänglighetsanpassade ska placeras i närheten av service, kollektivtrafik, grönområden och aktiviteter.

Även Trafikverket anser att förutsättningar att försörja både befintliga och nya bebyggelseområden med kollektivtrafik bör utgöra en viktig utgångspunkt för planeringen. Dessutom bör förutsättningarna för att kunna cykla till och från viktiga målpunkter utredas i planeringens tidiga skeden. I kommande exploateringar bör kommunen ta höjd för de eventuella åtgärder som behövs för att skapa sammanhängande, gena stråk. Här anser länsstyrelsen att även utvecklingen kring elcyklar, som håller högre hastighet och möjliggör längre transportsträckor, bör beaktas.

I planförslaget saknas kollektivtrafikens linjedragningar, vilket skulle kunna läggas till. I de fall det bedöms svårt att förse bebyggelseområden med traditionell linjetrafik behövs alternativ, till exempel pendlarparkeringar, säkra cykelbanor och cykelparkeringar. Även mobilitetstjänster bör utvecklas för att kunna tillgodose transportbehovet för dem som behöver alternativ till bil eller cykel.

Vad gäller ställningstagandena kring gång- och cykelvägar i översiktsplanen delar Region Blekinge kommunens ambitioner. Regionen betonar att det är viktigt att binda samman befintliga och nya gång- och cykelvägar i takt med att nya bostads- och verksamhetsområden planeras.

Kommunens önskemål om att bygga nya cykelvägar bör lyftas i Region Blekinges arbete med en ny regional cykelplan som regionen har påbörjat.

Väghållningsansvar

Trafikverket ser gärna att kommunen i översiktsplanen uttrycker en ambition att vara öppen för utökade kommunala väghållningsområden genom övertagande av statlig väg där så bedöms lämpligt, av såväl kommunen som Trafikverket. Genom ett kommunalt övertagande kan en mer lokalt anpassad väghållning erhållas och kommunen får dessutom mandat att planera väg och kringliggande bebyggelse på ett funktionellt sätt.

Funktionellt prioriterat vägnät

Trafikverket anser att utpekade vägar som ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet bör omnämnas i översiktsplanen. I Sölvesborgs kommun är det E22 som nationellt och internationellt viktig väg samt riksväg 15 som regionalt viktig väg. Det funktionellt prioriterade vägnätet finns tillgängligt på Trafikverkets webbplats.

Generella säkerhetsavstånd

Översiktsplanen behöver kompletteras med att det råder ett byggnadsfritt avstånd på 30 meter till järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för både väg och järnväg.

Trafikstrategi

Trafikverket håller med kommunen att en trafikstrategi är ett bra komplement till översiktsplanen. På Trafikverkets webbplats finns information om framtagandet och exempel på trafikstrategier från olika kommuner.

Kommunens kommentar

Såväl Trafikverket som Region Blekinge har skickat sina yttranden till kommunen under samrådet. Vad som anges ovan är en sammanfattning av dessa skrivelser. Se därför kommentarer kring infrastruktur och trafik till respektive yttrande där de återges i sin helhet.

Kollektivtrafikens linjedragningar är en för detaljerad nivå för att återges i översiktsplanen. De återfinns på Blekingetrafikens hemsida, där de hålls uppdaterade. Kommunen arbetar aktivt för att komplettera biltrafiken med mer miljövänliga alternativ där cykelvägar och utökad kollektivtrafik främst efterfrågas av kommuninvånarna.

Elektronisk kommunikation

PTS påtalar att en robust och välutbyggd it-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. En väl fungerande och utbyggd it-infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser myndigheten även att it-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen i alla kommuner. Om inte it-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna.

I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Kommunens kommentar

Kommunen har tagit fram en bredbandsstrategi. Denna utgör underlag till planförslaget. Särskilt avsnitt om digital infrastruktur finns i översiktsplanen för att belysa vikten av it-infrastrukturen. Det finns även ställningstagande om att kommunen ska arbeta för en modern digital infrastruktur. Planförslaget har kompletterats med ovan angivna fördelar.

Bostadsförsörjning

Både länsstyrelsen och Region Blekinge delar kommunens ambition om vikten av boende- och livsmiljöer för livets alla faser. Detta gäller både för nya på bostadsmarknaden (ungdomar, studenter och andra ickeetablerade grupper) och för redan etablerade som behöver nytt boende (familjebildare, äldre, funktionsnedsatta med flera). Särskilt för äldre är det viktigt att erbjuda ett varierat och tillgänglighetsanpassat bostadsutbud för att möjliggöra att kunna bo kvar på samma ort.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att andelen unga i befolkningen behöver öka för att skatteintäkterna långsiktigt ska kunna säkras. För att få fler unga att stanna kvar eller flytta till Sölvesborg bör kommunen satsa på fler bostäder till överkomliga priser, möjligheter till distansarbete och en näringslivsstrategi som identifierar vilka företag man vill ska etablera sig i kommunen.

Att kommunen planerar för mångfunktionell bebyggelse med såväl bostäder som service- och handelsutbud i de centrala delarna av tätorterna anser länsstyrelsen är positivt. Det ökar tillgängligheten för fler personer och breddar därmed underlaget för vilka som kan tänkas bo i de olika områdena.

Inför fortsatt planarbete menar Region Blekinge att det är önskvärt att skrivningarna i kapitel 3.3 Geografiska områden vidareutvecklas i avsnittet om Mjällby. Under rubriken Utveckling och ändrad markanvändning bör

kommunen ännu tydligare få med vikten av olika boendemiljöer för livets olika faser.

Länsstyrelsen vill dessutom peka på behovet av en tydligare koppling till kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen som ska uppdateras och upprättas i ny version innan ett förslag till ny översiktsplan tas fram. Detta för att kunna fungera som ett uppdaterat underlag till planeringen av bostadsförsörjningen i den nya översiktsplanen.

Kommunens kommentar

Kommunen har identifierat att mindre och billigare bostadstyper efterfrågas för såväl yngre som äldre i hela kommunen, vilket genomsyrar planförslaget. Detta är i överensstämmelse med förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram som tagits fram, men ännu inte antagits politiskt. Texten om "Bostäder åt alla" och kopplingen till Bostadsförsörjningsprogrammet har förtydligats.

Texten om Mjällby har kompletterats.

Sociala frågor

Länsstyrelsen gör bedömningen att Sölvesborgs kommun har tagit hänsyn till flera viktiga aspekter vad gäller social hållbarhet. Folkhälsa, möjlighet till rekreation genom tillgängliga grönområden, jämställdhet, blandad bebyggelse, tillgänglighet och trygghet är några av de aspekter länsstyrelsen har beaktat i sin bedömning.

I planen kan kommunen med fördel redovisa platser som kan upplevas som otrygga av kvinnor och män, unga och äldre, utlandsfödda eller andra grupper i samhället, samt vilka insatser man planerar på platserna.

Särskilt positiv är länsstyrelsen till att kommunen har genomfört en barnkonsekvensanalys samt medborgardialoger med barn i olika åldrar, vilket möjliggör ett barnperspektiv i översiktsplaneringen

Kommunens kommentar

Övergripande aspekter kring social hållbarhet redovisas i översiktsplanen. Att gå in på enskilda platser som upplevs otrygga innebär en mer detaljerad nivå än vad som är önskvärt på denna planeringsnivå. Olika insatser i och inställningar till samhället gör också att platser som upplevs otrygga skiftar över tid.

Hälso- och sjukvård

Region Blekinge vill framföra att även hälso- och sjukvård behöver beaktas i tidigt skede i samhällsplaneringen. Placering och utformning av vårdens framtida miljöer utgör en viktig del i en tillgänglig och attraktiv boendemiljö.

Regionen hänvisar till en av Boverket genomförd omvärldsanalys som visar att vården och dess byggda miljöer idag står inför helt nya behov och stora utmaningar. En stor bakomliggande faktor är kopplad till bland annat

demografiska förändringar och ökat förändrat vårdbehov som ställer krav på en förnyad sammanhållen vårdprocess som även påverkar placering och utformning av vårdlokaler.

Kommunens kommentar

Även kommunens befolkningsprognos visar på ökad andel äldre i kommunen. Vårdlokaler preciseras inte särskilt i översiktsplanen utan inryms i bostadsändamål. Se även kommentar till Region Blekinge.

Krisberedskap

MSB påminner om att samtliga statliga myndigheter, kommuner och regioner ska göra en risk- och sårbarhetsanalys. Regionala och kommunala risk- och sårbarhetsanalyser ska ha tagits fram under 2019 och kan vara ett viktigt underlag i arbetet med översiktsplaneringen.

Totalförsvarets civila delar

Totalförsvaret och samhällets robusthet är viktiga frågor att belysa i översiktsplaner. MSB påpekar att samhällets beredskap bör framgå i översiktsplanen i den mån den fysiska planeringen berörs, exempelvis vad gäller reservvattentäkter och viktig infrastruktur i övrigt. Elförsörjningen är ett prioriterat område för totalförsvaret, vilket medför att såväl transmissionsnät som region- och lokalnät utgör essentiella delar av totalförsvaret.

Även kommunens tillgång till skyddsrum är en fråga som ska belysas i översiktsplanen. Skyddsrummen kan påverkas av ianspråktagande av mark i närheten. En karta över landets skyddsrum finns hos MSB.

Kommunen och länsstyrelsen är ansvariga för totalförsvarets civila delar på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen kan stötta kommunen i bedömningen av vilka mark- och vattenområden som är av intresse för totalförsvarets civila delar på regional nivå och som är viktiga att beakta i den översiktliga planeringen.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen har kompletterats med ett avsnitt kring krisberedskap och civilförsvaret under rubriken ”Miljö, säkerhet och risker”

Miljömål och Agenda 2030

I hållbarhetsbedömningen finns en beskrivning och analys huruvida planen främjar eller motverkar miljö kvalitetsmålen, Agenda 2030-målen samt övriga relevanta hållbarhetsmål. Länsstyrelsen anser att målen och kommunens arbete med dem med fördel skulle kunna tydliggöras ytterligare och arbetas in i själva plandokumentet så att målen genomsyrar hela översiktsplanen.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen har tydliggjorts angående kommunens arbete med Agenda 2030-målen.

Planens utformning

Övergripande synpunkter

Skogsstyrelsen anser att planförslaget ger ett mycket väl genomarbetat intryck med en tilltalande design och SGU lyfter att det är väldisponerat och diskuterar många viktiga aspekter. Länsstyrelsen instämmer i myndigheternas bedömning. I inledningsdelen beskrivs lagkrav, uppbyggnad och syfte med översiktsplanering på ett didaktiskt och informativt sätt. Det är också ett bra grepp att i varje avsnitt extrahera innehållet genom olika ställningstaganden.

Digital översiktsplan

Länsstyrelsen, Region Blekinge och SGU ser positivt på att kommunen har utvecklat en digital handling av översiktsplanen. Den är tydlig och visuellt tilltalande. I kartorna kan användaren klicka fram beskrivningar av de planerade områden, vilket gör dem till ett illustrativt och lättillgängligt verktyg.

Det vore dock önskvärt med en sökfunktion för att underlätta och effektivisera användandet av översiktsplanen. Den bör även omfatta kartobjektens metadata och texterna om kommunens särskilt värdefulla kulturmiljöer så att denna information, som i dagsläget inte ingår i pdf-versionen, blir sökbar. Dessutom kan navigeringen förbättras för att underlätta för användare som vill ta sig till en specifik del av planen. Till exempel vore det bra med en utvecklad menyfunktion som, likt en innehållsförteckning, visar alla olika avsnitt med underrubriker och gör det möjligt att klicka sig fram till dessa. Det skulle också göra det enklare för användaren att få en helhetsbild av vad som behandlas i översiktsplanen.

Kartmaterial

SGU anser att kartbilagan till pdf-versionen av översiktsplanen är väl genomförd och tydlig utifrån de förutsättningar som filformatet medger. Länsstyrelsen instämmer i detta. Det är positivt att till exempel kartorna över riksintressena delats upp för ökad tydlighet. Dock saknas en rad relevanta kartor, till exempel avseende förorenad mark, geologiska förutsättningar och klimatrelaterade risker.

Kartor i pdf-dokument har av praktiska skäl nackdelar kopplade till upplösning, detaljering och kombinationsmöjligheter av visad information. Dessa nackdelar försvinner när planens webbversion med dess interaktiva samråds-karta används. Kategorierna i teckenförklaringen kan dock tydliggöras och den generella användarvänligheten av kartverktyget förbättras ytterligare.

Kommunens kommentar

Kommunen har använt sig av en färdig programvara för visning av översiktsplanen och dess kartor. Denna uppdateras kontinuerligt med olika

funktioner. En mer utvecklad menyfunktion finns tyvärr inte, men innehållet under respektive underrubrik har tydliggjorts.

Planhandlingarna har kompletterats med ovan angivna kartor och kartornas läsbarhet har justerats.

Hållbarhetsbedömning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen har valt att integrera den obligatoriska miljökonsekvensbeskrivningen i en bredare hållbarhetsbedömning som omfattar samtliga hållbarhetsdimensioner. På så sätt konsekvensbedöms inte bara ekologiska utan även sociala och ekonomiska aspekter som översiktsplanen påverkar.

Länsstyrelsen anser att hållbarhetsbedömningen till stor del är väl genomförd och att kommunen bör beakta dess slutsatser och åtgärdsförslag, till exempel vad gäller jordbruksmark, spridningssamband och fysiska barriärer, i det fortsatta planarbetet.

Framför allt avsnitten *Klimatanpassning* och *Säkerhet* bör dock utvecklas vidare under planprocessens gång. I klimatanpassningsdelen saknar länsstyrelsen bland annat en bedömning av risken för klimatrelaterade skador på grund av ras, skred, erosion och skyfall och i avsnittet om säkerhet bör även andra risker än förorenad mark och farligt gods beaktas. För utförlig information se ovan under Klimatrelaterade risker och klimatanpassning respektive Riskhantering. Inom ramen för hållbarhetsbedömningen bör åtgärdsförslag utvecklas för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter som kan uppstå till följd av nämnda riskfaktorer.

Kommunens kommentar

Kommunen har identifierat översvämning som den största klimatrisk och hållbarhetsbedömningen har därför koncentrerats till denna. Erosion identifieras av SGU endast till badstranden i Hällevik. Vid behov har kommunen här tillstånd att återföra sand från havet. Det förekommer inte någon större risk kopplad till ras och skred i kommunen. Skyfall är en risk som uppkommer lokalt kopplat till lågpunkter och bör bedömas på mer detaljerad nivå. Det kommer att ingå som en parameter i kommunens kommande klimatanpassningsprojekt. Ytor som riskerar översvämmas i utbyggnadsområden hanteras i detaljplaneskedet.

Översiktsplanen har kompletterats med information kring farliga verksamheter. Inga utbyggnadsområden föreslås i närheten av dessa, vissa områden kan inte genomföras förrän befintlig verksamhet har flyttat eller lagts ned, vilket har tydliggjorts i karta med tillhörande textinformation. Det finns därmed ingen risk att bedöma.

Referenser

SGU anser att kommunen i texten bör hänvisa till använd information eller material. Länkar till vidaregående information, exempelvis olika

myndigheters karttjänster och dokument, kan höja användarvänligheten avsevärt.

Kommunens kommentar

I ett digitalt dokument vore det lätt att använda sig av länkar för vidare information. Länkar har dock en förmåga att ändras och därmed förlora sin funktion, vilket gör att planen snabbare blir felaktig och inaktuell. Översiktsplanen har dock kompletterats med hänvisningar.

Redaktionella synpunkter

Under 2.1.1 Strategiska områden lyfts kommunens goda kommunikationer till såväl Skåne som till Blekinge. Region Blekinge påpekar att skrivningen bör ändras till "goda kommunikationer till Skåne såväl som inom Blekinge".

I listan över regionala styrdokument i avsnitt 2.6.2 Regional nivå finns frågetecken bakom "Blekinges skogsstrategi" och "Blekinges mat- och livsmedelsstrategi 2018-2025."

I avsnitt 2.7.2 Mellankommunala intressen skriver kommunen: "Västra och Östra Örlundssjön rinner från sjön Örlunden i Olofströms kommun och passerar genom Karlshamns kommun innan de når Sölvesborg." Vattendragens namn bör korrigeras till Västra och Östra Örlundsån.

Under rubriken Energiproduktion i avsnitt 3.2.6 Teknisk försörjning förekommer uttrycket "klimatframställd el". Länsstyrelsen rekommenderar att använda sig av en formulering som är tydligare och mer vanligt förekommande i allmänspråket, till exempel "el från förnybara källor".

I avsnitten 4.1.8 Rörligt friluftsliv och 4.1.9 Högexploaterad kust skriver kommunen: "Riksintresset omfattar hela kommunens södra kust." I båda fallen omfattas även den östra kusten av riksintresset.

I pdf-versionen av översiktsplanen saknas en hänvisning till karta 35 i avsnitt 4.4.3 Särskilt värdefulla kulturmiljöer. Dessutom verkar det inte finnas någon karta 34.

Länken till Sölvesborg Energis webbplats i avsnittet Vattenskyddsområden i webbversionen av översiktsplanen går till startsidan men bör helst leda direkt till sidan som behandlar vattenskyddsområden.

En nackdel med länkning kan vara att webbadressen kan ändras vid ett senare tillfälle. Viktig information som tillhör översiktsplanen bör därför finnas med i själva planhandlingarna.

Kommunens kommentar

Både namnen Örlundsån och Örlundsån används för vattendragen. I ortsnamnsregistret finns namnet Örlundsån beskrivet som en å i Mörrums socken, Listers härad av Bo Ekström 1944. I samma register anges Örlundsån vara detsamma som Örlundsån. Sjön, som de båda vattendragen härleder från, heter Örlunden och Sölvesborgs kommun vidmakthåller därför Östra och Västra Örlundsån.

Avsnitten om Strategiska områden, Teknisk försörjning, Rörligt friluftsliv och högexploaterad kust har reviderats enligt ovan.

PDF-versionerna kommer att uppdateras till granskningen. Det digitala dokumentet utgör huvuddokumentet.

3.1.2 Trafikverket

Riksintresse kommunikationer

Samtliga riksintressen för kommunikationer, E22, riksväg 15, Blekinge kustbana, Sölvesborgs hamn samt farleder presenteras i översiktsplanen. Utpekade riksintressen ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna nu och i framtiden. Det är viktigt att översiktsplanen tydliggör hur riksintressena och dess influensområden avses tillgodoseas i planeringen utifrån den utveckling som föreslås i planen. I översiktsplanen ska avväganden mellan eventuellt motstridiga intressen göras där kommunens ställningstaganden, och de konsekvenser som planen kan tänkas få på riksintressenas funktion ska framgå. För utpekade riksintressen finns en funktionsbeskrivning som beskriver riksintressets värden och funktion, vilket skulle kunna tydliggöras i översiktsplanen.

Generella säkerhetsavstånd samt trafikbuller

För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökat byggnadsfritt avstånd, där 50 meter gäller för E22 och 30 meter för riksväg 15. Även för järnvägen råder ett säkerhetsavstånd till bebyggelse där en bedömning om lämplig lokalisering görs inom ramen för detaljplaneprocessen eller bygglovsprövning. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för både väg och järnväg. Trafikverket anser att rådande säkerhetsavstånd och de byggnadsfria avstånden utgör en viktig utgångspunkt i planeringen, både utifrån trafiksäkerhet och människors hälsa där bullerfrågan är en viktig aspekt i lämplighetsbedömningen.

Översiktsplanen behöver kompletteras med att det även råder ett byggnadsfritt avstånd till järnvägen.

Trafikverket anser att gällande riktvärden för buller och vibrationer ska uppfyllas vid nybyggnation, större ombyggnader och förändrade användningsområden. Vid bedömningen ska hänsyn till prognostiserade trafikflöden för minst 20 års framtid tas.

Funktionellt prioriterat vägnät

Trafikverket har tillsammans med länsplaneupprättarna tagit fram ett underlag och pekat ut ett funktionellt prioriterat vägnät som bedöms vara av särskild vikt för nationell och regional tillgänglighet. Trafikverket anser att utpekade vägar bör omnämnas i översiktsplanen, vilka för Sölvesborgs

kommun är E22 som nationellt och internationellt viktig väg, riksväg 15 som regionalt viktig väg. Det funktionellt prioriterade vägnätet utgör ett samlat planeringsunderlag bland annat för prioriteringar av åtgärder och hur vägarna ska hanteras i samhällsplaneringens olika skeden och i avvägningar mellan olika intressen. I det utpekade vägnätet är Trafikverket restriktiva till åtgärder som påverkar framkomligheten, tillgängligheten eller säkerheten negativt. De utpekade vägarna redovisas utifrån funktionerna godstransporter, långväga personresor med bil, dagliga personresor med bil samt kollektivtrafik med buss. Hur de olika funktionerna ska prioriteras och vägas mot varandra ska avgöras i varje enskild planeringssituation, med utgångspunkt i att tillgängligheten längs med utpekade vägar inte ska försämrats. I de fall kommunens planer påverkar det utpekade vägsystemet är det av särskild vikt att planeringen grundas på erforderligt underlag, vilket kan innebära behov av fördjupningar av översiktsplanen eller trafikutredningar som belyser flöden, kapacitet och belastning samt eventuella åtgärdsbehov. Det utpekade vägnätet finns tillgängligt på sidan NVDB på webb. Mer information och kartor finns även på Trafikverkets hemsida.

Kommunens föreslagna utveckling och trafikalstring

Planförslaget innebär en utveckling av ny bebyggelse som kommer få konsekvenser i statlig infrastruktur. För att gå vidare med planeringen av områden som sannolikt innebär ökade trafikflöden behöver trafiksituationen och kapacitetsutnyttjandet kopplat till utvecklingen utredas i ett större sammanhang. Innan eller senast när kommunen påbörjar förekommande detaljplaner bör trafiksituationen ha utretts där det i planprocessen tas höjd för de eventuella åtgärder som kan krävas.

Trafikverket ser gärna att kommunen i översiktsplanen uttrycker en ambition att vara öppna för utökade kommunala väghållningsområden genom övertagande av statlig väg där så bedöms lämpligt, av såväl kommunen som Trafikverket. Detta kan röra mindre statliga vägar som av gammal hävd är statliga men där staten inte längre har något behov av att vara väghållare. Genom ett kommunalt övertagande kan en mer lokalt bättre anpassad väghållning erhållas och kommunen får dessutom mandat att planera väg och kringliggande bebyggelse på ett funktionellt sätt.

Åtgärder i statlig infrastruktur

Kommunen föreslår en ny anslutning till väg E22 i södra delen av Norje för att möjliggöra ett verksamhetsområde. Trafikverket anser att det inte är aktuellt med en ny direktanslutning till E22 utifrån framkomlighet och trafiksäkerhet. E22 är en del av det funktionellt prioriterade vägnätet och är en nationellt och internationellt viktig väg. Kommunen hänvisas till att använda befintliga anslutningar.

Kommunen föreslår även en planskild korsning för oskyddade trafikanter under riksväg 15 i höjd med Kylinge. Den planskilda korsningen finns med

som en av flera åtgärder i åtgärdsvalsstudien kopplad till ombyggnaden av riksväg 15, Rv 15 Olofström-Pukavik TRV 2019/38502, där Sölvesborgs kommun deltagit. Ombyggnaden av riksväg 15 är uppdelad i två etapper och den vid Kylinge är del av den andra etappen och finns inte med i Länstransportplan för Blekinge 2022-2033.

Kollektivtrafik och cykel

Trafikverket anser att förutsättningar att försörja både befintliga och nya bebyggelseområden med kollektivtrafik bör utgöra en viktig utgångspunkt för planeringen. Även förutsättningarna för att kunna cykla till och från viktiga målpunkter bör utredas i planeringens tidiga skede där kommunen i kommande exploateringar bör ta höjd för de eventuella åtgärder som behövs för att skapa sammanhängande, gena stråk.

I översiktsplanen beskrivs att cykelväg från Norje till Mjällby behöver byggas ut för att gynna pendlingscykling, skapa säker skolväg för skolelever i Mjällby skola och komplettera cykelvägnätet för turistcykling. En första etapp för nämnda cykelväg utreddes 2016 i en åtgärdsvalsstudie som Trafikverket tog fram tillsammans med kommunen. Kommunen valde att inte gå vidare och bygga den första etappen. Kommunens önskemål om cykelvägar bör lyftas i Region Blekinges kommande arbete med en ny regional cykelplan.

Trafikverkets planeringsmetodik

Trafikverket har tillsammans med andra aktörer en viktig roll i planeringen och utvecklingen av samhället. Samspelet mellan planering av transportsystemet och bebyggelseplanering är en förutsättning för hållbara städer och regioner. Trafikverkets medverkan i samhällsplaneringen är fokuserad på de tidiga skedena där kommunernas översiktsplaner utgör ett viktigt planeringsunderlag för utvecklingen. Det är i översiktsplaneringen som kommunen har möjlighet att lägga grunden för en planering som bidrar till en utveckling i linje med de transportpolitiska målen. Hur kommunen väljer att styra lokaliseringen av bostäder och verksamheter får stora konsekvenser på det framtida trafikarbetet, på såväl det kommunala som det statliga vägnätet.

Generellt anser Trafikverket att alla behov av investeringar i infrastrukturen ska planeras utifrån fyrstegsprincipen, som är ett centralt förhållningssätt och en planeringsmetodik för att hushålla med resurser och minska transportsystemets negativa påverkan. Enligt fyrstegsprincipen analyseras problemet/behovet i fyra steg, där det första steget handlar om hur vi kan påverka behovet av transporter. Steg två handlar om att optimera och finna åtgärder som effektiviserar nyttjandet av befintlig infrastruktur och fordon. Det tredje steget handlar om begränsade ombyggnadsåtgärder och det fjärde och sista steget innebär investering i form av ny infrastruktur.

Fyrstegsprincipen hanteras framförallt inom ramen för en tidig studie/åtgärdsvalsstudie som krävs för åtgärder som berör statlig infrastruktur och som ligger till grund för väg- eller järnvägsplan. I åtgärdsvalsstudien medverkar samtliga berörda aktörer i analys av nuläget, brister och behov samt tänkbara lösningar utifrån fyrstegsprincipen. Inom ramen för åtgärdsvalsstudien beslutas om rekommenderade åtgärder för fortsatt planering. Även principer för finansiering utifrån ett nyttoperspektiv och fördelning av ansvar behandlas. Mer om fyrstegsprincipen finns på Trafikverkets hemsida.

Kartor

Karta 6. Planeringsstrategi – Infrastruktur och kommunikationer är något otydlig. Trafikverket önskar ett förtydligande av vad som är befintlig infrastruktur och vad kommunen önskar bygga.

Karta 24. Riksintresse – Kommunikationer. Trafikverket har inte preciserat riksintresset för Sölvesborgs hamn, det är därför missvisande att i kartan markera en exakt yta för riksintresset. En precisering av en hamn av riksintresse visar bland annat vilka hamndelar inom hamnen, både på land och vatten, som ingår i riksintresset för hamnen.

Övrigt

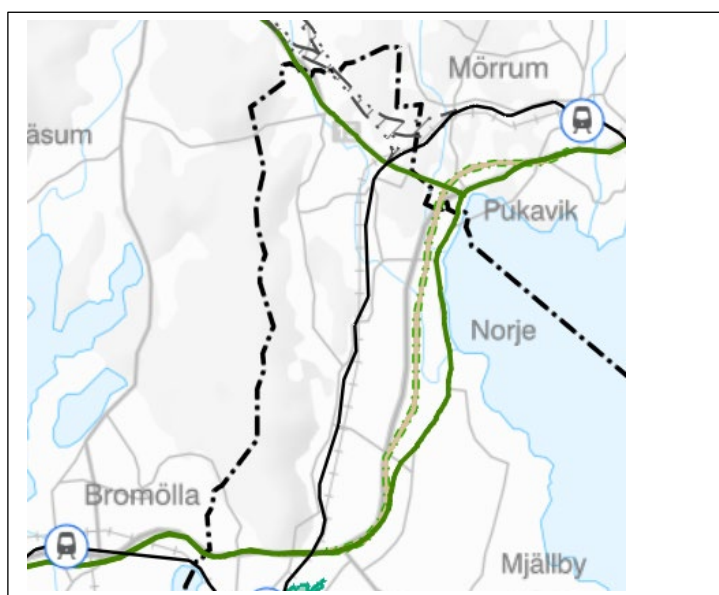
Trafikverket håller med kommunen om att en trafikstrategi är ett bra komplement till översiktsplanen. Det trafikstrategiska arbetet handlar om att ta ett helhetsgrepp kring tillgänglighets- och trafikfrågor och att knyta ihop det med översiktsplanen. Det finns en samlingssida på Trafikverkets hemsida för alla rapporter inom Trafik för en attraktiv stad (TRAST) där det finns information om framtagande av trafikstrategier och exempel på trafikstrategier från olika kommuner.

Avslutningsvis rekommenderar Trafikverket rapporten Transportsystemet i samhällsplaneringen - Trafikverkets underlag för tillämpning av 3–5 kap. miljöbalken och av plan- och bygglagen. Det är en sammanställning av de behov och krav som behöver tillgodoses inom den fysiska planeringen för att drift, underhåll och utveckling av transportsystemets anläggningar ska fungera. Rapportens innehåll är inte begränsad till de områden som omfattas av plan- och bygglagen och miljöbalken, utan tar upp flera områden där det finns en koppling mellan Trafikverkets verksamhet och den fysiska planeringen. I rapporten redovisas vilka krav kommunerna kan räkna med att Trafikverket kommer att ställa när Trafikverket deltar som sakägare i planärenden. Den fysiska planeringen av transportsystemet är ett komplext arbete som sker i växelverkan mellan många olika aktörer, med olika finansieringsformer och enligt flera lagar. Syftet med rapporten är att ge stöd så att transportsystemets behov beaktas i arbetet med översiktsplaner, detaljplaner, bygglov och tillstånd enligt miljöbalken.

Tillägg till ovan yttrande

Trafikverket vill uppmärksamma Sölvesborgs kommun på att kartan över riksintresse för kommunikationer i samrådsförslaget inte är korrekt. Trafikverket vill förtydliga att E22 är av riksintresse. Väg 508 är inte av riksintresse.

Informationen i kommunens karta kommer troligtvis från Trafikverkets riksintressekarta på Trafikverkets hemsida. I Trafikverkets karta finns det kända felaktigheter i redovisningen av befintliga vägar samt planerade och framtida objekt i kartan över riksintresse väg. I kartan är del av E22 felaktigt markerad som planerad och väg 508 felaktigt markerad som befintlig.

Del av kommunens karta från samrådsförslag Sölvesborgs översiktsplan 2050.

Kommunens kommentar

Textbeskrivningarna, kartorna och ställningstagandena kring riksintressena för kommunikationer har reviderats och utvecklats i planförslaget.

Översiktsplanen kompletteras med skrivningar om det funktionellt prioriterade vägnätet och byggnadsfritt avstånd till järnvägen. Kommunen delar Trafikverkets syn på att bullerfrågan är en viktig aspekt i samhällsplaneringen. I trafikutredningar görs beräkningar alltid utifrån dagens och prognostiserade trafikflöden 20 år framåt. Information om uppfyllande av riktvärden för buller och vibrationer har införts som ställningstagande.

Kommunen har valt att inte ta fram någon övergripande trafikstrategi i detta läge, utan avvakta till mer konkreta planer för utbyggnad finns, ex i fördjupad översiktsplan eller detaljplaneskedet. Föreslagna utbyggnadsområden för bostäder är av mindre karaktär, som inte bedöms medföra någon större belastning på det statliga vägnätet. Nya

företagsområden föreslås i nära anslutning till det större vägnätet. Eventuell påverkan utreds i kommande planarbete. Utveckling av ny bebyggelse i större områden kommer att föregås av detaljplanering. Om påverkan på det statliga vägnätet föreligger kommer trafikutredningar att göras i samband med denna process och tidig kontakt tas med Trafikverket.

Kommunalt övertagande av statliga vägar är inte ett ställningstagande som är aktuellt att ta i översiktsplanen i nuläget. Det får utredas och bedömas från fall till fall i senare skede.

Kommunen står fast vid att en ny anslutning på väg E22 behövs vid Norje. Detta för att göra Norje mer tillgängligt och stärka dess ställning som utvecklad serviceort i norra delen av kommunen. Föreslagen anslutningspunkt har flyttats söderut för att ta hänsyn till rådande förutsättningar, exakt placering behöver utredas mer noggrant.

Kommunen arbetar med att ta fram en lokal cykelplan. I denna görs prioriteringar av åtgärder för att öka tillgängligheten för cyklister. När cykelplanen är klar kommer den att skickas till Region Blekinge. För ett fullt utvecklat cykelvägnät med sammanhängande och gena stråk krävs att utbyggnaden längs med statliga vägar även prioriteras av Trafikverket.

Kommunen har valt att koncentrera utbyggnadsområden till utpekade serviceorter för att på så sätt främja en hållbar samhällsutveckling. Kommunen måste planera för utbyggnad där folk vill bo och kan inte utgå från befintligt vägnät. I Kommunen är många vägar i det statliga vägnätet smala vilket bitvis skapar otrygga miljöer och hindrar utvecklingen av såväl serviceorter som landsbygden och turismen.

Kartan tillhörande planeringsstrategin visar den framtida bilden av kommunen. Kommunen följer Boverkets ÖP-modell och möjlighet finns inte att visa olika manér för befintligt och planerat vägnät. Det anges dock i text för respektive objekt.

3.1.3 Luftfartsverket

Luftfartsverket vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning avge följande yttrande:

I översiktsplanen nämns ingenting om flyghinder för den civila luftfarten, endast Försvarmaktens regler nämns. Vad som gäller avseende civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarmakten remitteras i dessa ärenden. LFV vill påminna kommunerna om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan skall remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö skall även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

LFV vill att vår elektroniska blankett används i dessa ärenden. Blanketten finns att ladda ner på: <https://www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster/cns-analys> under länken märkt ”blankett för CNS-analys”. Vi behöver endast en korrekt ifylld blankett i dessa ärenden, ej en massa underlag från mastuppsättare, vindkraftsuppsättare etc. Sådant underlag är inte relevant för oss och tar bara tid och resurser att registrera. LFVs remisstjänst i dessa ärenden benämns CNS-analys.

Samråd skall alltså inte enbart ske med Försvarmakten när det gäller höga objekt utan även med LFV för civil luftfart. Vidare skall alltid samråd ske med berörda flygplatser inom 60 km radie från det objekt som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan som skall uppföras.

För Försvarmakten gäller att objekt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse samt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse skall samrådas med Försvarmakten. Observera skillnaden i höjder gentemot civil luftfart ovan.

Kommunens kommentar

Information angående civil luftfart enligt yttrandet införs i översiktsplanen.

3.1.4 Region Blekinge

Kommunen redovisar i samrådshandlingen att syftet med översiktsplanen bland annat är att stärka kommunens attraktionskraft, skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt och utveckling, samt främja en god livsmiljö. Detta går helt i linje med den nya regionala utvecklingsstrategin för Blekinge, kallad ”Växtplats Blekinge”, med de två strategiska områdena;

- I Blekinge utvecklar vi attraktiva livsmiljöer
- I Blekinge utvecklar vi ett expansivt näringsliv med god kompetensförsörjning

Förslaget till ny översiktsplan är för första gången gjord helt digital, en trend på flera ställen i landet för framtagande av nya översiktsplaner. Region Blekinge vill här lyfta fram att detta digitala angreppssätt på översiktsplanen är både intressant och visuellt tilltalande, samtidigt som den är tydlig och enkel att navigera i.

Vidare vill Region Blekinge lyfta att översiktsplanens hållbarhetsbedömning och barnkonsekvensanalys är väl genomförda. Hållbarhetsbedömningen innefattar samtliga tre hållbarhetsdimensioner, identifierar intressekonflikter, samt kopplar även till Agenda 2030 och miljökvalitetsmålen. Det är även positivt att energiproduktion i form av havsbaserad vindkraft tydligt pekas ut i översiktsplanen. Ett medskick här är en tät dialog med Energimyndigheten och Havs- och Vattenmyndigheten kopplat till deras uppdrag att revidera de nationella havsplanerna.

Boende- och livsmiljöer

I översiktsplanen kan utläsas att kommunens befolkningsutveckling har varit positiv över tiden, med något större inflyttning än utflyttning.

Utpendlingen är större än inpendling, vilket pekar på kommunens styrka som boendekommun, något som bör utvecklas och förstärkas vidare. Region Blekinge vill i detta sammanhang trycka på kommunens gynnsamma läge i västra Blekinge, som ger goda förutsättningar till utbyte både med andra kommuner i Blekinge och i Skåne, såsom till tillväxtmotorer och regionala kärnor både i Sverige och i Danmark. Att utveckla kvaliteter som goda kommunikationer för bättre sammankoppling och utbyte med andra kommuner, orter och platser kan vara en viktig nyckel för fortsatt framgång med att stärka kommunens attraktionskraft som en god boendekommun. Detta i kombination med att utveckla kommunens boende- och livsmiljöer till hållbara, attraktiva och väl gestaltade miljöer.

Vidare pekas fyra strategiska områden ut i översiktsplanen under avsnittet "Utgångspunkter", där "Attraktiva och hållbara livsmiljöer" är ett av områdena. Till de strategiska områdena finns nio tillhörande nedbrutna mål, där "Unika miljöer och attraktivt boende genom hela livet" är det första av dem. Region Blekinge delar kommunens ambition om vikten av boende- och livsmiljöer för livets alla faser. Detta gäller både för nya på bostadsmarknaden (ungdomar, studenter och andra svaga grupper) eller för redan etablerade som behöver nytt boende (familjebildare, äldre, funktionsnedsatta med flera). Ett brett utbud av varierande upplåtelseformer, storlekar och placeringar runt om i kommunen ökar chanserna för att både attrahera nya invånare såväl som att behålla de befintliga. Särskilt för äldre är det viktigt att erbjuda ett varierat bostadsutbud för att möjliggöra att kunna bo kvar på samma ort. Inför fortsatt planarbete är det önskvärt att skrivningarna under "geografiska områden" och "utveckling och ändrad markanvändning" vidareutvecklas under Mjällby för att ännu mer få med vikten av olika boendemiljöer för hela livets olika faser.

Inför arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi gjorde Region Blekinge ett arbete med att kartlägga och peka ut strategiska noder i länet. Strategiska noder är platser i länet som ur ett regionalt perspektiv är strategiskt viktiga, antingen för de egenskaper de besitter, deras utvecklingspotential eller platsernas geografiska läge. Strategiska noder ligger med som ett av fyra förhållningssätt i nya den regionala utvecklingsstrategin och syftar även till att tydligare koppla utvecklingsstrategin med de kommunala översiktsplanerna, samt att få in ett geografiskt och funktionellt perspektiv i strategin. Det är mycket glädjande att se att kommunens utvecklingstankar i redovisad "Utvecklingsinriktning" och "Planeringsstrategier" överensstämmer med platserna utpekade som strategiska noderna, samt att det är vid dessa platser som ny bebyggelse i första hand föreslås tillkomma.

Det regionala materialet kring strategiska noder visar enbart hur det ser ut utifrån platsernas befintliga egenskaper, men i den kommande planeringen

är det viktigt att fundera på hur kommunen vill att platser och orter i kommunen ska utvecklas. För att en plats ska fortsätta sin relevans som regionalt utpekad strategisk nod behöver dess strategiska egenskaper bibehållas och vidareutvecklas, såsom utbud av service (både kommersiell och offentlig), kulturutbud och besöksmål, samt kollektivtrafikutbud och tillgång till bredband.

Trafik och kommunikationer

Region Blekinge delar översiktsplanens intentioner, utvecklingsinriktningar och ställningstaganden vad gäller trafik och kommunikationer. Det är positivt att ny bebyggelse planeras både genom förtätning av befintliga områden och att nya bostads- och verksamhetsområden kopplas till befintliga områden eller områden med redan god infrastruktur. Det är även positivt att kommunen lyfter att ny bebyggelse huvudsakligen ska byggas utmed befintliga stråk med välutvecklad kollektivtrafik och gång- och cykelvägar.

I översiktsplanen lyfts hela-resan-perspektivet, vilket är ett viktigt perspektiv att ha med sig både i översiktsplaneringen såväl som i annan efterföljande planering. Kommunen behöver (både enskilt och tillsammans med andra aktörer) skapa förutsättningar för kommuninvånarna och besökare att göra hållbara val. Är det inte "lätt att göra rätt" i vardagen så är det svårt att få till en beteendeförändring. Det behöver finnas en bred palett av olika möjligheter för att underlätta byte av färdmedel från bil till mer hållbara färdmedel som buss, tåg eller gång och cykel eller för kombinationsresor där bilen kan vara en del av resan. Allt för att underlätta hållbara transportval i hela kommunen, såväl mellan centralort och serviceorter som förflyttningar på landsbygden. För orter med ett begränsat kollektivtrafikutbud kan sammankoppling med en intilliggande ort vara en lösning för att erbjuda ett större utbud, exempelvis att Norje sammankopplas bättre med Pukavik för att ta del av dess turutbud.

Översiktsplanen lyfter vikten av ett tillgängligt och effektivt transportsystem. Kommunikationer pekas ut som ett mellankommunalt och regionalt intresse där det krävs samverkan mellan aktörer som kommun, Region Blekinge (inkl. Blekingetrafiken) och Trafikverket. Översiktsplanen lyfter att transportstråk som E22 och Riksväg 15 ska prioriteras tillsammans med Blekinge Kustbana och Sydostlänken, vilket Region Blekinge delar. Det är viktigt att investeringar genomförs på såväl vägar som på järnvägar för att säkerställa bra möjligheter till pendling och en god konkurrenskraft för företag i Blekinge. Alla investeringar som genomförs för att öka möjligheterna att pendla till och från Sölvesborg förbättrar möjligheterna för ökad sysselsättning. Det är därför viktigt att järnvägen ges utrymme i översiktsplanen både för gods- och persontransporter.

Det hade även varit önskvärt att skrivningarna om Blekinge Kustbana vidareutvecklas till att likna de i nyligen beslutad Länstransportplan för

Blekinge 2022-2033. Detta för att tydligare lyfta behovet av en upprustning och snabbare restid på banan genom Blekinge. En upprustad och utbyggd Blekinge kustbana hade medfört både restidsvinster och bättre sammankoppling och utbyte mellan orter. Region Blekinges ambition är att på sikt kunna ha två parallella tågssystem; ett regionaltågssystem på en ny uträdd sträckning med få stopp och kortare restider, samt ett lokaltågssystem på befintlig sträckning som stannar på fler orter. Regionaltågssystemet hade medfört kortare restider mellan tillväxtmotorer och regionala kärnor både inom och utanför länet, samt 15 minuters restid med tåg mellan kommunhuvudorterna längs Blekinge kustbana i Blekinge. Det hade varit önskvärt om korridorer för ny järnvägssträckning likt den för Sydostlänken hade lyfts in i översiktsplanen.

I Länstransportplanen finns även skrivningar om Sölvesborgs hamn som kan vara värda att lyfta in i översiktsplanen. Exempelvis att ökade godstransporter på järnväg till och från hamnen kräver åtgärder på bangården i Sölvesborg som i dagsläget har en begränsad kapacitet och längd för att ta emot längre godståg.

Vad gäller ställningstaganden kring gång- och cykelvägar i översiktsplanen delar Region Blekinge kommunens ambitioner. Här vill Region Blekinge lyfta vikten av att binda samman befintliga och nya gång- och cykelvägar i takt med att nya bostads- och verksamhetsområden planeras. Det är viktigt att planera för så gena och så komfortabla cykelstråk som möjligt och så tidigt som möjligt i genomförandet av planeringen. Konflikter med gator som gång- och cykelvägen ska passera i plan måste undvikas så långt det är möjligt. Belysta cykelvägar eller indirekt belysta förlänger cykelsäsongen under året. Region Blekinge har börjat arbetet med att revidera den regionala cykelstrategin (kommer heta regional cykelplan framöver) och tar gärna en dialog om utvecklingen av regionala cykelstråk i kommunen framöver.

Utveckling av kollektivtrafiken

Region Blekinge har både uppdrag som regional kollektivtrafikmyndighet med ansvar för den långsiktiga utvecklingen av kollektivtrafiken, samt genom Blekingetrafiken även ansvar för den mer operationella delen med allt från planering av tidtabeller och hållplatslägen till upphandling av kollektivtrafik. Följande medskick kan kommunen ha med sig i det kommande planarbetet, både vad gäller översiktsplaneringen och i den efterföljande detaljplaneringen och kommande trafikplanering i kommunen.

För att kollektivtrafik ska vara attraktiv så behöver det finnas en fördel för att människor i större utsträckning ska välja kollektiva färdmedel. Fördel kan vara prioritet i gaturummet eller att målpunkter nås enklare med buss än med bil, exempelvis att bussen har hållplatser som ligger bättre till än parkeringsplatserna för bilen. Förenklat kan man dela upp kollektivtrafikresenärer i två grupper, de som inte har ett alternativ (barn,

ungdomar, människor utan körkort eller bil) och de som av olika anledningar väljer att resa kollektivt trots möjligheten att resa på andra sätt. När man gör kollektivtrafiken tillräckligt attraktiv för den grupp som har alternativ så är kollektivtrafiken riktigt bra. Först då kan en förflyttning från bilen som färdmedel till kollektivtrafik uppnås. Det kan ske genom att kollektivtrafiken ges fördelar (egna körfält och hållplatser nära målpunkter), men det kan också ske genom att bilen får det sämre genom högre parkeringsavgifter, högre drivmedelspriser och trängselavgifter. Ofta är det en kombination av dessa åtgärder som ger bäst resultat.

Översiktsplanen lyfter att kollektivtrafiken i kommunen ska vara effektiv, smidig och pålitlig. Blekingetrafiken är särskilt positiva till kommunens intentioner att ny bebyggelse byggs utifrån befintliga stråk och befintliga strukturer. Översiktsplanen lyfter även att lokalisering av skolor och förskolor ska utgå från närhet till bland annat bostäder och kollektivtrafik. Blekingetrafiken delar detta ställningstagande. För att underlätta resande för elever på en fri skolmarknad och för att kunna erbjuda en tät kollektivtrafik är lokalisering av skolor till noder en förutsättning.

Vidare delar Blekingetrafiken kommunens ställningstagande att nya bostäder som är tillgänglighetsanpassade ska placeras i närheten till service, kollektivtrafik, grönområden och aktiviteter. Människor som bor i tillgänglighetsanpassade bostäder är ofta grupper som har sämre tillgång till bil eller ens har körkort. Genom en klok planering av dessa bostäder så kan grupper som annars ha svårt att förflytta sig nå ett betydligt större omland utan att ha tillgång till bil. Tillgång till kollektivtrafik (i kombination med utvecklade gång- och cykelvägar) ökar svaga gruppers möjligheter att förflytta sig och bidrar på så sätt till ett mer jämlikt samhälle.

Hälsofrämjande samhällsplanering

Region Blekinge vill även framföra vikten av att hälso- och sjukvård, som är ett av regionens ansvarsområden, beaktas i tidigt skede i samhällsplaneringen. Vård och hälsa är en strategiskt mycket viktig fråga kopplad till andra primära behov i samhällsbyggnadsprocessen. Placering och utformning av vårdens framtida miljöer utgör en viktig del i en tillgänglig och attraktiv boendemiljö. Tillgänglig och högkvalitativ vård har stor betydelse för människors hälsa, samt möjligheten att erbjuda attraktiva arbetsplatser och skapandet av ett jämlikt samhälle.

En av Boverket genomförd omvärldsanalys av nuläget i Sverige visar att vården och dess byggda miljöer idag står inför helt nya behov och stora utmaningar. En stor bakomliggande faktor är kopplad till bland annat demografiska förändringar och ökat förändrat vårdbehov, som ställer krav på en förnyad sammanhållen vårdprocess som även påverkar placering och utformning av vårdlokaler.

SKR´s nationella omställningsprocess ”Nära vård” betonar att vården ska bedrivas proaktivt i stället för reaktivt. Drivkrafterna nedan kräver en

förändring av samhällsplaneringen. Det fordras en medveten och gemensam samhällsplanering med fokus på hälsoeffekter.

Fokus ska utgå ifrån följande:

- Att skapa förutsättningar för ett mer hälsofrämjande samhälle.
- Att individer ska ges förutsättningar att uppnå bästa möjliga hälsa och är rustade att nå sin fulla potential.
- Valfungerande och behovsanpassade välfärdstjänster.

Redaktionell synpunkt

I avsnittet om utgångspunkter lyfts kommunens centrala placering och goda kommunikationer till såväl Skåne som till Blekinge. Önskvärt hade varit att benämningen blir ”goda kommunikationer till Skåne såväl som inom Blekinge”.

Kommunens kommentar

Avsnittet om bostadsutvecklingen i Mjällby har kompletterats.

Intentionen med planförslaget är att samtliga serviceorter ska ges möjlighet att utvecklas med hänsyn till befintliga värden. Översiktsplanen har kompletterats med viljeinriktning för serviceorternas/strategiska nodernas fortsatta utveckling. Översiktsplanen ger förutsättningar för utveckling i samtliga serviceorter. Genom att den huvudsakliga utbyggnaden av bostäder och verksamhetsområden föreslås i anslutning till befintliga serviceorter stärka dessa och befintlig infrastruktur utnyttjas.

Skrivningarna kring Blekinge kustbana och Sölvesborgs hamn har uppdaterats utifrån länstransportplanen.

Kommunen är positiv till att utveckla järnvägstrafiken på Blekinge kustbana för att på så sätt stärka kommunen och regionen i stort. Den exakta dragningen behöver studeras mer detaljerat med hänsyn till landskapsbild, höjd över havet, ianspråktagande av jordbruksmark och det värdefulla kulturmiljöområdet kring Ryedal. Ryedal utgör en mycket gammal herrgårdsmiljö med karaktärer kopplade till bland annat det öppna odlingslandskapet. Kommunen ritar därför inte ut i dragningen i plankartan.

Texten kring kollektivtrafiken har reviderats med information kring hur den kan göras mer attraktiv och ges fördelar gentemot bilen. Det är bara de åtgärder som har en inverkan på den fysiska miljön som kan påverkas genom översiktsplanen och kommunen är för liten för att några av de angivna åtgärderna ska få genomslagskraft.

Andelen äldre i kommunen beräknas öka i framtiden. Vård och omsorg är därför något som betonas genom ett eget avsnitt i översiktsplanen. I avsnittet poängteras bland annat vikten av tillgång till grönytor, natur och cykelvägar mm för att skapa förutsättningar för ett hälsosamt liv. Avsnittet kompletteras med information kring vikten av vårdens placering för ett attraktivt samhälle.

Avsnittet Utgångspunkter har uppdaterats med ”...inom Blekinge”.

3.1.5 Region Skåne

Region Skåne har ansvar för vård och hälsa i Skåne samt ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag 2010:630 och lagändring 2019:944 om regionalt utvecklingsansvar. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) avseende översiktsplaner och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar avseende riktlinjer för bostadsförsörjning.

Region Skåne har sedan januari 2019 även ansvar för den regionala fysiska planeringen i länet, och uppdraget att ta fram en regionplan för Skåne. Genom regionplaneuppdraget arbetar Region Skåne med att tydligare koppla samman det regionala utvecklingsansvaret och kommunernas översiktsplanering. Regionplan för Skåne 2022–2040 antogs av Regionfullmäktige den 14 juni 2022. Region Skåne yttrar sig över Sölvesborgs kommuns översiktsplan 2050 utifrån ovanstående ansvar.

Bakgrund

Syftet med Sölvesborgs kommuns översiktsplan är att:

- Stärka kommunens attraktionskraft, ha en positiv anda, skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt och utveckling och främja en god livsmiljö.
- Utgöra underlag och innehålla tydliga riktlinjer och rekommendationer för kommande detaljplanering, lovgivning och ärendeprövning inom kommunen och för andra myndigheter.
- Visa på centralortens betydelse för kommunen men även tätorternas och landsbygdens styrkor och utvecklingsmöjligheter.
- Tydliggöra långsiktiga investeringsbehov och vägleda inför prioritering av utbyggnaden av infrastruktur, service, bostäder och annan samhällsviktig verksamhet.
- Ge stöd för att sätta enskilda beslut i ett större sammanhang så att kommunens planering effektiviseras. Med en väl genomarbetad, förankrad och aktuell översiktsplan kan även oförutsedda förändringsanspråk hanteras i ett helhetsperspektiv.

Översiktsplanen är vägledande för kommande planering och beslut kring hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Region Skånes synpunkter

Region Skåne välkomnar möjligheten att få ta del av samrådshandlingen för *Sölvesborgs kommuns översiktsplan 2050*. Som gränskommun mot Skåne finns det många frågor där planeringen i Sölvesborgs kommun berör och berörs av Skåne. Dessa kan gynnas av ett utökat samarbete över regiongränsen inte minst kopplat till kollektivtrafik och transportinfrastruktur samt elförsörjning. Med utgångspunkt från ovanstående vill Region Skåne lyfta fram det som positivt att Region Skåne och Bromölla kommun bjöds in till att delta i tidig dialog kring översiktsplanarbetet. Region Skåne ser det även som positivt att Sölvesborgs kommun lyfter fram Regionplan för Skåne 2022–2040 som ett dokument med hög påverkan på Sölvesborgs kommuns fysiska planering. Med syfte att skapa förutsättningar för ett utvecklat mellanregionalt perspektiv i det fortsatta regionala planeringsarbetet samt stärkt mellanregionalt och mellankommunal samverkan har ett arbete påbörjats inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige med att ta fram ett gemensamt storregionalt kunskapsunderlag om Ortsstruktur och funktionella samband. I denna samverkan ingår både Region Skåne och Region Blekinge.

Sammantaget ser Region Skåne positivt på planförslaget som är väl genomarbetat och tydligt.

Hållbart resande och infrastruktur

Region Skåne ser positivt på att Sölvesborgs kommun lyfter fram resecentrum i Sölvesborg som en viktig nod för kollektivtrafiken som ska utvecklas för ett smidigare resande samt att Sölvesborgs kommun strävar efter att bostadsutvecklings ska ske utmed stråk med väl utvecklad kollektivtrafik och cykelvägar. Att utveckla bebyggelsen utifrån befintliga strukturer och genom förtätning i strategiska lägen samt att prioritera bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen är viktigt för att skapa förutsättningar för en utvecklad kollektivtrafik och ett ökat hållbart resande. Region Skåne ser det som viktigt med fortsatt god dialog kring länsöverskridande kollektivtrafik.

Region Skåne vill uppmuntra Sölvesborgs kommun att tydligare belysa gång- och cykelstråk som korsar regiongränsen och som är viktiga länkar i nätet för kommunikationer för bland annat skolungdomar.

Översiktsplanen lyfter fram Sölvesborgs strategiska läge med närhet till ett flertal andra kommuner inom 45 minuter med allmänna kommunikationsmedel. Planförslaget lyfter särskilt fram Kristianstad som en viktig målpunkt utifrån bland annat utbildning och arbetsmarknad, samt anger att samverkan behövs. Region Skåne ser det som positivt att översiktsplanen har ett tydligt mellanregionalt perspektiv och vill samtidigt uppmuntra Sölvesborgs kommun att med kartor/illustrationer tydligare lyfta fram kommunens fördelaktiga läge, exempelvis genom att illustrera

nåbarhet inom 45 minuter från centralorten med olika färdmedel. Under rubriken "Samverkansområden utifrån geografiskt område" kan planen med fördel kompletteras så att det framgår att Blekinge Kustbana sträcker sig hela vägen till Kristianstad samt att Riksväg 15 även är en förbindelse med nordöstra Skåne.

Energiförsörjning/Vattenområden

Ur ett energiförsörjningsperspektiv är det positivt att tidigare aktuella utbyggnadsområden för havsbaserad vindkraft vid Taggens grund och Hanö bankar (Blekinge offshore) pekas ut i planen. Skåne är i stort behov av en utökad energiproduktion i närområdet eftersom det i dagsläget råder begränsningar i överföringskapacitet av el norrifrån till elområde SE4 och elförbrukningen är i obalans med elproduktionen i området.

Elbehovet förväntas öka kraftigt så det tillskott som en större utbyggnad i dessa områden skulle kunna bidra med kan bli mycket viktigt för en framtida hållbar energiförsörjning i regionen.

I handläggningen av detta ärende har avdelningen för regional utveckling genom enheterna för regional planering, samhällsanalys, näringsliv och kompetensförsörjning, externa relationer och stöd, miljö och hälsa, transport och infrastruktur, innovation och entreprenörskap, samt avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning, primärvården, psykiatri och habilitering, Skånetrafiken, Regionfastigheter och Region Skånes kulturförvaltning deltagit.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen har kompletterats med tydligare resonemang kring cykelvägars betydelse för skolungdomar och sträckningen av Blekinge kustbana och riksväg 15.

En karta har tagits fram för att illustrera Sölvesborgs fördelaktiga läge.

3.1.6 Skogsstyrelsen

Förslaget ger ett mycket väl genomarbetat intryck med en tilltalande design och tar hänsyn till skogliga miljövärden. Friluftsliv och grön infrastruktur finns med i planeringen.

Det är också "ett bra grepp" att i varje kapitel extrahera respektive kapitlets innehåll genom olika ställningstaganden.

Skogsstyrelsen ser också positivt på att man i planen nämner skyddsformerna biotopskydd samt naturvårdsavtal.

Vi vill uppmärksamma er på att sedan översiktsplanen skrevs kan nya områden ha skyddats som biotopskyddsområden och naturvårdsavtal eller identifierats som nyckelbiotoper.

Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, finns på www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor Dessa register fylls kontinuerligt på med nya områden.

Om biotopskyddsområden beslutade av Skogsstyrelsen, berörs av åtgärder som riskerar skada naturvärden inom dessa ska en ansökan om dispens skickas in till Skogsstyrelsen.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen redovisar inte enskilda biotopskydd, naturvårdsavtal eller nyckelbiotoper. Hänvisning till skogens pärlor har införts. Information kring behov av dispens har införts i planhandlingarna.

3.1.7 Svenska kraftnät

Inom kommunen har Svenska kraftnät inga ledningar tillhörande transmissionsnätet för el i dagsläget men det finns sjökablar som går till Polen i vattenområdet.

Under rubrik elektromagnetiska fält och energiproduktion-ställningstagande uppger kommunen att ”markförläggning ska förordas” respektive att ”kraftledningar för eldistribution ska utföras som jordkablar.”

Svenska kraftnät vill uppmärksamma kommunen på att markförläggning av transmissionsnätets ledningar tillhörande transmissionsnätet sällan är tekniskt möjligt och att frågan om teknikval ägs av Svenska kraftnät. Det är vidare Energimarknadsinspektionen som beslutar om koncession för kraftledningar, såväl för nyanläggningar som vid förlängning av befintliga. Det är sålunda inte en kommunal fråga att avgöra. Markförläggning av ledningar riskerar att påverka den svenska elförsörjningen negativt genom att det blir ett mindre driftsäkert och dyrare elsystem. Skrivningen i kommunens översiktsplan kan därmed bli missvisande och statens respektive kommunens roller bör förtydligas. Det vill säga att åtskillnad görs mellan transmissionsnätet (el överföring via 400 och 220 kV-ledningar) som har de högsta spänningsnivåerna som finns i Sverige och kan likställas med europavägar, medan region- och lokalnät arbetar med regional och lokal eldistribution.

Sjökabel

Svenska kraftnät har kablar som går till Polen i området och säkerhetsavstånd mellan sjökablar ska vara minst 3 gånger vattendjup men aldrig underskrida 300 m.

Havsbaserad vindkraft

Svenska kraftnät ser ett generellt intresse i Blekinge att ansluta havsbaserad vindkraft och byggnation av havsbaserad vindkraft kan innebära en utbyggnad av transmissionsnätet även på land. Vi ser därför positivt på att kommunen har förståelse för att en utbyggd elproduktion också kan innebära en utbyggnad av elinfrastrukturen. Svenska kraftnät vill dock understryka att Svenska kraftnäts förstahandsalternativ vid

utbyggnad av transmissionsnätet är luftledning och att frågan om teknikval ägs av Svenska kraftnät.

Kommunens kommentar

Ställningstagandet om kraftledningar som markkablar har tagits bort.

3.2 Grannkommuner

3.2.1 Karlshamns kommun

Beslut

att anta stadsbyggnadsavdelningens remissvar avseende översiktsplan Sölvesborg 2050 - samrådsversion, Sölvesborgs kommun, som kommunstyrelsens eget.

Sammanfattning

Sölvesborgs kommun har tagit fram ett förslag till ny översiktsplan "Sölvesborg 2050". Översiktsplanen är ett dokument som visar den framtida användningen av mark och vatten i hela kommunen. Information om förslaget finns här: <https://solvesborg.se/op2050> Själva översiktsplanen presenteras digitalt här: Sölvesborgs ÖP 2050 (arccgis.com)

Syfte

Syftet med Sölvesborgs kommuns översiktsplan är att:

- Stärka kommunens attraktionskraft, ha en positiv anda, skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt och utveckling och främja en god livsmiljö.
- Utgöra underlag och innehålla tydliga riktlinjer och rekommendationer för kommande detaljplanering, lovgivning och ärendeprovning inom kommunen och för andra myndigheter.
- Visa på centralortens betydelse för kommunen men även tätorternas och landsbygdens styrkor och utvecklingsmöjligheter
- Tydliggöra långsiktiga investeringsbehov och vägleda inför prioritering av utbyggnaden av infrastruktur, service, bostäder och annan samhällsviktig verksamhet.
- Ge stöd för att sätta enskilda beslut i ett större sammanhang så att kommunens planering effektiviseras. Med en väl genomarbetad, förankrad och aktuell översiktsplan kan även oförutsedda förändringsanspråk hanteras i ett helhetsperspektiv.

Mellankommunala intressen

Vidare listar kommunen viktiga mellankommunala intressen;

- Kommunikationer
- Vattenfrågor
- Kommunalförbund och gemensamma bolag

- Vindbruk
- Naturvärden och ekosystemtjänster
- Turism
- Handel, arbetsmarknad och näringsliv

Karlshamns kommun vill trycka på vikten av fortsatt samarbete mellan Karlshamn och Sölvesborg. Våra kommuner har samarbeten i flera av ovanstående punkter och Karlshamn ställer sig positiv till att stärka detta samarbete i framtiden. Sydostlänken är en otroligt viktig del för Blekinges utveckling ur många aspekter, och Karlshamns kommun instämmer med att det är en viktig fråga och en viktig prioritering. Fortsatt mellankommunalt samarbete är dock viktigt för alla de delar som listas i översiktsplanen; E22, Blekinge kustbana, Sydostleden, kollektivtrafik, farleder, kust- och havsplanering med mera.

Gällande framtida vindkraftsplanering är det viktigt med mellankommunalt samarbete så att ytor som avsetts för vindkraft vid kommungränsen samverkar med grannkommunens övriga utveckling. Samarbetet sker exempelvis genom gemensam havsplan med mera.

Björkenäs ligger i anslutning till Pukavikbuktens innersta del, i skärningen mellan tre kommuner; Sölvesborg, Karlshamn och Olofström. I Karlshamns kommuns översiktsplan framgår det en önskan att inleda ett kommungemensamt programarbete med syfte att möjliggöra verksamheter och bostäder i området. Även kopplingarna över kommungränsen önskas förbättras

Jordbruksmark

Karlshamns kommun har arbetat mycket med jordbruksfrågan och har tagit fram en vägledning för att kunna hantera frågan om brukningsvärd jordbruksmark i lov- och planärenden på ett översiktligt sätt. Frågan om jordbruksmarken är brukningsvärd eller inte är i många fall svår att bedöma och Karlshamns kommun instämmer med att det är viktigt att ta fram ett kommunalt planeringsunderlag som värderar jordbruksmarken för att enklare kunna ta ställning i frågan. Dialog med Länsstyrelsen Blekinge är viktig i denna fråga då en regional vägledning kan vara ett lämpligt underlag som länets kommuner kan utgå från i sina egna, kommunala, underlag.

Gällande ställningstagandet ”Eventuellt ianspråktagande för annan markanvändning ska föregås av en miljökonsekvensbeskrivning och utformas på ett sätt som medför minsta möjliga inverkan på jordbruket” under rubriken ”Areell näring och djurhållning” funderar Karlshamns kommun på om detta ställningstagande behöver förtydligas något. Ställningstagandet indikerar idag att all förändrad markanvändning på jordbruksmark måste föregås med en miljökonsekvensbeskrivning. Istället borde det förtydligas att ställningstagandet endast gäller för ändrad

markanvändning på brukningsvärd jordbruksmark. Även omfattningen av förändringen kan spela en roll i om det krävs en miljökonsekvensbeskrivning eller inte. Det bör därför vara en bedömning från fall till fall.

Kommunens kommentar

Ställningstagandet kring ianspråktagande av brukningsvärd jordbruksmark har uppdaterats. Sölvesborgs kommun tror på en framtida utveckling i knutpunkten mellan väg E22, Blekinge kustbana och Sydostlänken och ställer sig positiv till ett gemensamt programarbete vid Björkenäs/Pukavik.

3.2.2 Olofströms kommun

I förslaget till ny översiktsplan presenteras att Sölvesborg ser vikten av samarbete med Olofströms kommun avseende bland annat riksväg 15, sydostlänken och kollektivtrafik. Olofströms kommun ser det som positivt att Sölvesborgs kommun ser vikten av samarbete i de punkter som finns listade under Samverksområden utifrån geografiskt område (2.7.3.). Olofströms kommun ser dock att det är av vikt att samverka mellan kommunerna avseende fler frågor däribland landsbygdsutveckling, turism, arbetsmarknad och hållbara pendlingsleder.

Olofström har i övrigt inget att erinra mot förslaget till ny översiktsplan för Sölvesborgs kommun.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen har kompletterats med angivna samarbetsfrågor.

3.2.3 Bromölla kommun

2.3 Trender och utmaningar

2.3.1 Globalisering – (*"Samarbeten med grannkommuner i olika frågor är ofta en väg framåt"*)

Textdelen rörande kommunal samverkan är något Bromölla kommun anser viktigt för framtiden och utveckling av vår kommun i samverkan med närliggande kommuner såsom Sölvesborgs kommun.

2.3.2 Urbanisering

Trenden med flytt från storstäder till mindre orter och kommuner ger möjligheter för attraktivt och hållbart boende inom vårt område där samverkansvinster bör utnyttjas vad gäller t.ex. kommunikationsutbyggnad och en stark kollektivtrafik.

2.7 Regional och mellankommunal planering

2.7.1 Regional samverkan

Bromölla kommun delar Sölvesborgs viljeinriktning att samarbeta med alla grannkommuner och ser gärna att samverkan gentemot regionerna (Skåne och Blekinge) för att utveckla arbetskraftspendling, kollektivtrafik, järnväg

och väg och andra mellanregionala frågor som gynnar våra kommuners attraktionskraft för boende och näringsliv.

2.7.2 Mellankommunala intressen

Kommunikationer (vägar, järnvägar, farleder, flygtrafik, kollektivtrafik, cykelleder och digital infrastruktur)

– ”att kunna transportera personer, varor och gods är avgörande för såväl en funktionell arbetsmarknad som ett attraktivt boende. Ett gott samarbete krävs över kommungränser och med regionerna för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafikförsörjning. Behov finns att stärka regionens kontaktmöjligheter med bland annat Öresundsregionen. Att bygga upp ett regionalt resesystem som ger goda möjligheter för alla att arbetspendla och att resa för att nå service inom ett större område än kommunen är också en viktig fråga. Blekinge Kustbana och Sydostlänken är gemensamma intressen för Blekinges kommuner både för kontakter med Öresundsregionen, kopplingen till södra stambanan och för arbetspendling inom regionen.”

Bromölla kommun anser detta är gemensamma frågor som berör över läns- och regiongränser där ett större perspektiv för Blekinge bör kopplas ihop starkare med hela Öresundsregionen. Tillgången till hamnar och båttrafik mot Baltikum är en ytterligare styrka i Blekinge och Skåne Nordost som kan belysas i sammanhanget. Bra och välfungerande kollektivtrafik mellan Bromölla kommun och Sölvesborg är något som behöver belysas i det lokala sammanhanget. Detta är viktigt för bland annat elever som går på Furulundskolan och som bor i Bromölla kommun.

Vattenfrågor

”Vattenfrågor – dricksvattenförsörjning, avrinningsområden, grund-, yt- och kustvatten, vattenkvalitet är viktiga resurser för samhällsplaneringen men även för fiske och rekreation. Vattenfrågorna berör flera olika kommuner och en samordning och samarbete över gränserna krävs.”

Bromölla kommun är redan en samarbetspartner och vill fortsatt utveckla dessa frågor i mellankommunal samverkan.

Vindbruk

”- land- och havsbaserade vindkraftverk kan bli en mellankommunal fråga då de har visuell påverkan på ett stort omland. Större anläggningar tar även stora ytor i anspråk. Det kan finnas behov av gemensamma studier och utredningar för vissa områden.”

För att kunna hantera det stora energibehovet för framtiden och fortsatt kunna utvecklas som kommuner behövs gemensamma diskussioner i dessa frågeställningar.

3.2 Planeringsstrategier (ställningstagande)

3.2.1 Grön infrastruktur

”Skyddet av värdefulla naturområden ska förbättras... Olika naturområden ska länkas samman genom gröna korridorer, vandringsleder, promenadstråk och gång- och cykelvägar för att stärka friluftslivet.”

Bromölla kommun delar gräns med Sölvesborgs kommun och mellankommunal samverkan kring dessa ställningstagande gällande gröna stråk och förstärkt skydd av natur är därmed önskvärd redan i initialt skede för att samjämka dessa gemensamma intressen.

3.2.3 Kulturmiljöer

”Obrutna stråk och sammanhang i kulturmiljön som kan upplevas och förstås av framtida generationer ska bevaras.”

I de fall där sådana stråk finns som berör båda kommunerna geografiskt ser Bromölla kommun samverkansvinster i att gemensamt bevara och utveckla upplevelsen av dessa.

3.2.6 Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

”...För att säkerställa dricksvattenförsörjningen har avtal tecknats med Bromölla kommun och utbyggnaden kommer att ske etappvis...

...Sölvesborgs kommun har tecknat avtal med Bromölla om att rena spillvatten från Edenryd och Valje.”

Bromölla kommun ser positivt på fortsatt samverkan och utveckling av dessa mellankommunala frågor som gynnar kommunernas utveckling.

3.2.11 Kultur, fritid och turism

”Samarbete med grannkommuner och privata aktörer ger möjlighet att erbjuda ett större utbud av aktiviteter och en utveckling över gränserna.”

Bromölla kommun ser samverkan mellan kommunerna i dessa frågor som en mycket bra utvecklingsmöjlighet för cykel- båtturism samt kultur- och naturturism i våra naturområden och kust som gränisar och spänner över till varandra geografiskt.

Kommunens kommentar

Översiktsplanen har kompletterats med angivna samarbetsfrågor kring grön infrastruktur, landsbygdsutveckling och arbetsmarknad.

3.3 Kommunala nämnder och bolag

3.3.1 Västblekinge miljö AB, VMAB

Under ”relevanta planer och mål” Kommunal nivå nämns inte Sölvesborgs kommuns avfallsplan, denna bör vara en av de planer som är relevanta.

Det är troligt att framtidens krav på sortering och hämtning av avfall blir mer omfattande än nuvarande krav. Detta kommer att ställa krav på att fastigheter, befintliga och framtida, har utrymmen/ytor för detta. Även vägarna fram till dessa platser behöver säkras så de klarar trafik från hämtfordon.

Det är troligt att framtida avfallsbehållare är digitaliserade så att de kan rapportera fyllnadsgrad/behov av tömning. Detta kommer ställa krav på digitala kommunikationsnät, exv. stadsnät, dessa behöver täckning där människor bor/avfall skall hämtas.

Återbruk är en verksamhet som ökar, detta både av ekonomiska och miljömässiga skäl. Om återbruk skall kunna utvecklas i samhället så behöver ytor/områden avsättas till insamling, omhändertagande och försäljning.

Om privatbilismen skall minska i framtiden samtidigt som kravet på samhällsservice med mera boendenära hämtning av grovavfall, elavfall och farligt avfall skall tillgodoses kommer troligen det finnas behov av flera mindre återvinningscentraler i kommunen som ligger nära de mindre tätorterna. Ytor/områden för dessa behöver planeras.

Kommunens kommentar

Listan över relevant underlag har kompletterats med Avfallsplanen.

Ovan information och behov av tillgänglighet och utrymmen har införts som information till efterföljande detaljplanering under avsnittet ”Teknisk försörjning – Avfallshantering”. Tillgänglighet i gatunät och ytor för mindre återvinningscentraler är något som hanteras i kommande detaljplanering. Behovet av digitala kommunikationsnät ska hanteras i kommunens bredbandsstrategi.

3.3.2 Sölvesborg energi

Kartskiktet med verksamhetsområden (VO) är ofullständigt och inte uppdaterat. Kartskiktet med förslag till vattenskyddsområden (VSO) saknar tertiär zon.

En uppdatering i kartskiktet med skyddszoner på 300 meter runt Vassbäddarna och även runt reningsverken.

Vi har överföringsledningar som är planerade att gå igenom Natura 2000 områden, bl.a i Västra Torsö. Arbetena kommer troligen kräva ett tillstånd för intrång i Natura 2000-område.

Utpekade område för minknäring, kommer inom VSO. Ingen nyetablering inom primärzon kommer tillåtas och är olämplig i sekundärzon. Revidera kartan efter VSO.

Nytt bostadsområde utpekade inom sekundärt VSO. Bör ändras i kartfilen (Karta 15. Geografiska områden – Hällevik/Nogersund (2 av 2)).

Kommunens kommentar

Kartskiktet med verksamhetsområden har uppdaterats. Kartan har kompletterats med tertiär zon till föreslagna vattenskyddsområden.

Kartan har uppdaterats med skyddszoner kring Vassbäddar och reningsverk.

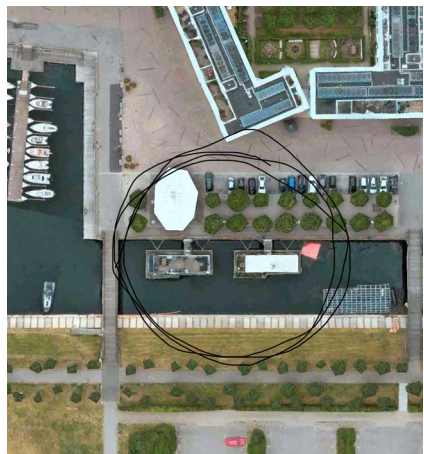
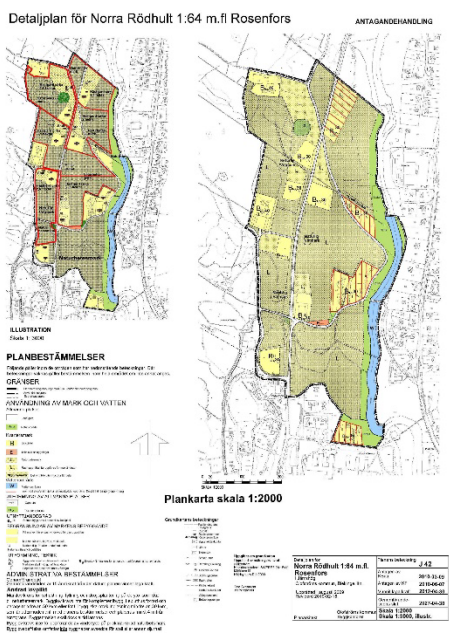
Befintlig pälsdjursgård mellan Hällevik och Nogersund ligger i nordost inom föreslagen primär zon och i sydväst inom tertiär zon för vattenskyddsområde. Föreslagen markanvändning har ändrats så att endast den sydvästra delen tillåts utvecklas som verksamhetsområde. Den nordöstra delen ändras till naturområde.

I stort sett hela Hällevik och dess närområde ligger inom föreslagen sekundär skyddszon. Att inte tillåta utbyggnad inom sekundär skyddszon vore att lägga en död hand över samhället. Vid utveckling inom sekundär skyddszon krävs att särskilda föreskrifter följs. Planförslaget uppdateras med information kring detta. Delar av föreslaget utbyggnadsområde i nordöstra Hällevik väster om Skogshagevägen tas bort med anledning av höga naturvärden, enligt yttrande från Miljöförbundet Blekinge Väst. Delen öster om Skogshagevägen ligger kvar.

3.3.3 Sölvesborgshem

Sölvesborgshem har vid tidpunkt då detta skrivs en kö om 3800 personer - Det finns således ett stort intresse för fler hyresrätter - Hur kan kommunen samverka för att ge rätt förutsättningar för att tillskapa fler hyresrätter?

- Förtätningmöjligheter centralt
- Möjligheter att bygga högre, ompröva detaljplaner från 7m till 10 meter
- ”Floating village” – boende på vattnet (permanenta husbåtar)
- Utflyttning av lätt industri till förmån för flera bostäder centrumnära
- Mer våtmarker – miljöaspekter
- Se över/minska parkeringskvoten för mer möjligheter att bygga bilfria fastighetsområden (enbart cykelparkering)
- Utbyggnad av Hällevik med fler hyresrätter
- Ny Idrotts-/fotbollsarena utmed E22 med bostäder, kommersiella lokaler, idrottsgymnasium integrerat (Se Linköping)
- Specifika områden för byggnation av Hästgårdar, se Olofström

Kommunens kommentar

Sölvesborgshem bör vara proaktiv med strategiska markköp i olika delar av kommunen för att kunna utveckla sitt fastighetsbestånd. En dialog och samverkan med privata fastighetsägare bör också föras.

Förtätningmöjligheter medges centralt och i vissa tätorter genom utvecklingsområden.

Generellt sett kan byggnaders höjd inom detaljplanelagt område inte höjas. Angivna höjder har utgått från platsens karaktär, landskapsbild och vad som ansetts lämpligt. På mindre visuellt känsliga platser kan en påbyggnad kanske vara möjligt. En detaljplaneändring krävs där förutsättningarna studeras mer noggrant.

Planuppsdrag finns för flytande bostäder i Sölvesborgs innerhamn på privat initiativ.

Översiktsplanen förespråkar omvandlingsområden där ex verksamhetsområden föreslås utvecklas till bostadsområden. Samtidigt finns det en hållbarhetsaspekt i mångfunktionell bebyggelse med närhet till service, handel och arbetsplatser och på så sätt minimera bilberoendet.

Kommunen är positiva till våtmarker och stöttar fastighetsägare i deras arbete att återskapa och nyskapa våtmarker. Ett område i sydöstra Sölvesborg har pekats ut för klimatanpassning genom ex våtmark.

Kommunens parkeringsnorm är under översyn. I Ljungaviken testades en lägre kvot, vilket inte har fungerat utan skapat problem i efterhand och behov av parkeringshus. Av tradition är medborgarna bilberoende och nyttjar bilen även till korta resor. Det är en omställning som tar lång tid att förändra och som måste gå hand i hand med utbyggnaden av kollektivtrafiken.

Mindre bilfria bostadsområden är upp till den enskilda fastighetsägaren att skapa och intentionen finns ex i Skogshaga i nordöstra Hällevik. I större skala är Sölvesborgs kommun troligen för liten för att det ska gå att realisera. Tanken är dock god och det är en utveckling att sträva efter.

Översiktsplanen möjliggör för utbyggnad av samtliga serviceorter, däribland Hällevik. Ambitionen är också att skapa ett mer varierat bostadsutbud, samtidigt som karaktären i respektive ort måste värnas och bevakas.

En ny idrottsarena är ett omfattande projekt med stor omgivningspåverkan i form av investeringar, markanspråk, mm. Förslaget är i dagsläget inte aktuellt.

Detaljplan för boende kombinerat med gemensamhetsstall finns väster om Krokås/Hörvik. Denna har upprättats på privat initiativ men har inte genomförts.

3.3.4 Miljöförbundet Blekinge Väst

Synpunkter angående förorenade områden

Flera områden som pekas ut i förslaget berör i olika omfattning områden med misstänkta eller redan konstaterade markföroreningar. Det är viktigt att det avsätts ekonomiska resurser för att bekosta undersökningar och eventuella saneringar.

Översiktsplanen bör presentera generella mål för hur förorenade områden bör tas om hand i kommunen, till exempel genom en tydlig prioritering. Detta kan sedan vara vägledande och utgöra en prioriteringsgrund när tillsynsmyndigheten prioriterar sitt arbete med förorenade områden. Föroreningssituationen bör beskrivas mer ingående, t ex om det finns områden som särskilt märker ut sig gällande farlighet eller föroreningsnivå i förhållande till befintlig eller föreslagen ändring av markanvändningen.

Miljöförbundet skulle även önska att stycket om markföroreningar kompletterades med text om de före detta kommunala deponier som finns i kommunen och som även har riskklassats. Dessa kan med fördel presenteras på en karta. Det vore även bra om kommunens viljeinriktning (åtgärder, prioriteringsordning m.m.) för dessa äldre deponier framgår.

I de exempel som lyfts över hur föroreningar uppkommit i avsnittet *Markföroreningar* (s.55) bör även äldre markutfyllnader uppmärksammas. Detta då fyllnadsmaterialet förutom tegel och betong kan vara förorenat med avfall och andra restprodukter.

I översiktsplanen bör det även framgå var man kan söka information om förorenade områden, tex Länsstyrelsens EBH- stöd och hos miljöförbundet.

Översiktsplanen bör också innehålla principiell information om hur förorenade områden ska hanteras i det fortsatta arbetet med detaljplaner och bygglov t ex genom en beskrivning om när undersökningar ska göras för bedömning av markens lämplighet. Information om att undersökningar ofta sker stegvis kan också belysas.

I texten om delområden bedöms det inte behöva specificeras antal misstänkt förorenade områden (per delområde). Respektive karta skulle dock kunna kompletteras med information från EBH-stödet med punkter över var potentiellt förorenade områden finns.

Allmänt VA

Texten kring översvämningsproblematiken kan kompletteras så att miljö- och hälsoskyddsriskerna av en påverkan på den allmänna VA-försörjningen blir tydligare. Likaså kan kopplingen mellan de föreslagna nya verksamhets-/ bostadsområdena och den allmänna VA-utbyggnaden bli tydligare. Miljöförbundet förutsätter här att Sölvesborg Energi lämnar adekvat detaljinformation i den frågan, så att översiktsplanen och VA-planerna blir synkroniserade på ett så bra sätt som möjligt.

Skola

Hälsoskyddsaspekter för skolor och förskolor tas kortfattat upp i översiktsplanen. Under ställningstagandena önskar miljöförbundet förtydliganden om hur strategin ser ut för att befintliga lokaler och tillhörande områden underhålls, för att upprätthålla hälsosamma och miljövänliga lokaler. Så som planen idag kan tolkas gäller ställningstagandena först vid nybyggnation av skolor/förskolor. Områden såsom anpassad utemiljö, material och inredning i lokaler samt allergi och överkänslighet bör framhållas.

I bilagan - *barnkonsekvensanalys för översiktsplanen*, kan det med fördel förtydligas varför lokaler i skolan, förskolan, fritidslokaler m.m. behöver tas väl omhand för att miljön ska vara säker för barnen. I barnkonsekvensanalysen lyfts t ex biltrafiken som en källa till buller intill skolor/förskolor. Det nämns dock inget om närheten mellan skolor/förskolor och utbyggnad av område för industrier. Ett exempel på det från översiktsplanen är kartan för Hörvik. Där planeras det för en utbyggnad av ett industriområde (vid nedlagd minkfarm) i närhet till skolan/förskolan.

Konsekvenser av åldrande befolkning

Det lyfts fram att det är en ökad andel äldre i Sölvesborgs befolkning. Men det kan med fördel få ett större avtryck i planen. Generella hälsoskyddsaspekter som behöver tas i beaktan i samband med uppförande av nya äldreboenden samt vikten av att underhålla redan befintliga lokaler behöver förtydligas i översiktsplanen. Även klimatanpassning kan behöva ses över. Till exempel kan behovet av skuggande vegetation, runt både befintliga och tillkommande äldreboenden, behöva ses över för att möta framtida värmeböljor.

Störande verksamheter

Under stycket *Störande verksamheter* (sid 57), tas endast "vissa industriella anläggningar där det kan inträffa utflöde, explosion och spridning av gaser m.m." upp. Miljöförbundet anser att det finns andra miljöfarliga verksamheter som borde lyftas fram i planen, eftersom det finns mer än ovanstående som kan vara störande och ha negativ påverkan på människor.

På sidan 51, under rubriken *Kultur, fritid och turism*, nämns att ett ökat antal besökare till naturområden och gästhamnar ställer krav på tillgänglighet, toaletter och parkering. Det nämns ingenting om nedskräpning, detta skulle kunna utvecklas mer i texten t ex gällande avfallshanteringen.

Stycket gällande buller på sidan 54, om att "nya, ljudstörande verksamheter ska hänvisas till områden som redan är bullerpåverkade". Det går inte att utläsa vart dessa områden är och därmed vart verksamheter ska hänvisas utifrån befintliga kartor. Att flytta störande verksamheter till områden som redan är bullerpåverkade kan även ha en negativ effekt, genom att ljudnivån höjs ytterligare och närboende störs mer.

Strandskydd

Miljöförbundet vill påpeka att några områden (område för besöksanläggning i Nogersund och det östra bostadsområdet i Ö Torsö), där det föreslås en ändrad markanvändning, delvis omfattas av utvidgat strandskydd.

Föreslaget område för centrumfunktion i Norje omfattas av generellt strandskydd och är utpekade som natur i gällande detaljplan.

Det är viktigt att man redan i översiktsplanen motiverar på vilka grunder strandskyddet skulle kunna upphävas.

Synpunkter angående Sölve grustag

Delar av det område där det bedrivs tillståndsprövad grustäkt i Sölve pekas ut som framtida bostadsområde. Kanske då marken i den delen av området inte är utbruten ännu? Den utbrutna marken i grustaget är inte lämplig som framtida bostadsområde och därför bör denna yta tas bort. Nuvarande täkttillstånd gäller till 2026 men kan förlängas om det finns material kvar att bryta ut.

Materialtäkter (generellt)

Täkter är en speciell form av verksamhet, som tidigare betraktades liknande en areell näring, men som nu är en miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken. Kanske borde samtliga tillståndsgivna materialtäkter i kommunen redovisas i kartan som pågående industriverksamhet (Kylinge, Sölve och Hålabäck). Kanske behöver mark även reserveras för att säkerställa en framtida materialtillgång? Här kan en kontakt med berörda företag krävas.

Natur och friluftslivsintressen

Det finns inte så många konflikter med naturvårds eller friluftslivsintressen i samrådsförslaget, vilket så klart är positivt. Här kommer dock några synpunkter som bör beaktas i det fortsatta arbetet.

Kartorna

Av någon anledning har färgkodningen för de kommunala badplatserna och gästhamnarna blivit svårtydd. Miljöförvaltningen föreslår i stället att man har kvar samma gröna färgton som på övriga natur- och friluftslivsområden. Men med ett pålagt raster, t ex prickar så att de skiljer ut sig från övriga områden.

Bostadsområde Stiby

Ytan som är utpekad för bebyggelse vid Stiby ligger i ett område där det sedan innan finns en utpekad (värdefull) ängs- och betesmark. Det finns även fynd av hotade arter i området så som backsippa och hotade fjärilsarter. Denna yta bör ses över i samråd med kommunekologen innan granskningskedet.

Avfart samt industriområde Sunnansund

Den planerade nya avfarten från E22 mot Norje samt det nya industriområdet i närheten av Sunnansund behöver utredas mer, i samverkan med länsstyrelsen och kommunekologen, innan granskningskedet. Muntlig kontakt med kommunekologen bör därför tas relativt omgående.

Sumpskogen vid Skogshagen

Det västligaste av de två föreslagna nya bostadsområdena vid Skogshagen bör ändras. Området utreddes i samband med tidigare ÖP-arbete och en inventeringsrapport togs fram av kommunekologen på uppdrag av Stadsarkitektavdelningen 2011-08-30. Av den framgår det att det delområdet, som då kallades område 3 och 5, beskrevs övergripande som följer: *"Båda är mycket blöta och stora delar av dem står under vatten regelbundet (kunde utläsas av vegetationen vid inventeringstillfället). Vid besöket sågs flera öppna vattenspeglar och hålor med vatten. De rotvältor som ligger i områdena kunde man se att det ytliga grundvattnet verkade stå bara 15-20 cm 11nder markytan. Jordmånen verkade bestå av torvhaltigt*

material som bitvis täcks av flygsand Spår av igenväxande diken och vad som verkar vara torvtäkt sågs också. Dessa hål var i dag nästan helt igen gångna men vattenfyllda och beväxta med diverse vattenväxter'

Dessa områden förkastades sedan från planläggning. Miljöförbundet anser att sumpskogsområdet bör lyftas bort från översiktsplanen. Rapporten från 2011 biläggs i sin helhet till yttrandet.

Nytt verksamhetsområde norr om E22 (vid Ynde)

Det är viktigt att ha med sig att den delvis rätade bäcken, som leder vatten från Ryssberget, ner till Siesjöns naturreservat och Natura 2000-område, löper genom området. Det innebär att kommande planläggning behöver säkerställa att bäckens hydrologi och vattenkvalitet inte försämras. Detta bör framgå av texten i dokumentet. Bäckens kan även tydliggöras bättre i kartan.

Konflikt med (pågående) djurhållning

Flera nya ytor för bostadsområden som pekas ut i samrådsversionen ligger inom 300 meter från pågående pälsdjursnäring. Utifrån ett strikt miljö- och hälsoskyddsperspektiv så är det inte fel att peka ut sådana ytor som kan komma att planläggas om/när pälsdjursnäringen upphör på de aktuella platserna. Men så länge den pågår är det olämpligt att anta detaljplaner inom 300 meter. Därför förespråkar miljöförbundet att alla planerade bostadsytter inom 300 meter från pågående pälsdjursverksamhet ges ett raster. Så att det även i kartan blir tydligt att dessa ytor inte kan tas i anspråk i närtid.

I översiktsplanen nämns att hästhållningen i kommunen förväntas öka framöver. Hästhållningen kan skapa olägenhet i form av buller, lukt, flugor och allergener. I ÖP:n finns inga utpekade områden som är lämpade för hästhållning.

Skjutbanan i Ynde

Det ser enligt karta 11 ut som att skjutbanan i Ynde ingår i det nya planerade verksamhetsområdet. Skjutbanan utgör ett tillsynsobjekt för miljöförbundet. Det kan vara bra att känna till att objektet både är potentiellt förorenat och att det tidigare år har vuxit arter på platsen som omfattas av artskyddsförordningen. Ska skjutbanan omlokaliseras? I så fall bör den platsen redovisas. Verksamheten vid en skjutbana kan komma i konflikt med andra verksamheter i närområdet på grund av bullerproblematiken.

Kommunens kommentar

Bilagd rapport *Naturvärdesbedömning av området Skogshagen, norr om Hällevik i Sölvesborgs kommun* återges inte här men finns att tillgå på Stadsarkitektavdelningen.

Att prioritera omhändertagandet av förorenade områden bör ligga på tillsynsmyndigheten. I det fall potentiellt förorenade områden

sammanfaller med utbyggnadsområden bör dessa områden ges högre prioritering. Föreningssituationen bör utredas tidigt i detaljplaneprojekt för att klargöra kostnaden och därmed de samhällsekonomiska förutsättningarna i relation till miljökonsekvenserna och exploatering. Även områden som kan komma att påverkas av klimatförändringar och därigenom påverka miljön bör ges högre prioritet. Översiktsplanen har kompletterats med information om områden som är potentiellt förorenade i kartan och uppmärksammar de exploateringsområden som sammanfaller med mark som är potentiellt förorenade. Beskrivningen hålls på övergripande nivå med hänvisning till EBH-stödet. Hur förorenade områden ska hanteras anges inte i översiktsplanen utan ska avgöras från fall till fall utifrån hur de aktuella föreningarna lämpligast hanteras. Kommunen har övergripande ställningstagande vad gäller markundersökning och sanering för markföreningar och anser inte att det krävs något särskilt ställningstagande gällande nedlagda deponier.

Avsnittet om klimatförändringar har kompletterats med påverkan på VA-nätet vid översvämning. Kopplingen mellan bostadsutbyggnad och det allmänna VA-nätet har tydliggjorts.

Skötsel och underhåll av befintliga lokaler för skola och äldreomsorg ses inte som en fråga för översiktsplanen att hantera utan bör vara en policyfråga för kommunens fastighetsavdelning som förvaltare. Barnkonsekvensanalysen har kompletterats med skrivning om vikten att skol- och bostadsmiljöer inte ska skapa framtida problem ut hälso- och miljösynpunkt. I föreslaget utbyggnadsområde för Hörviks skola har närheten till verksamhetsområdet tydliggjorts.

Avsnittet om vård och omsorg tar upp betydelsen av grönska för en god livsmiljö för de äldre. I avsnittet om Klimatförändringar lyfts värmeböljor specifikt.

Översiktsplanen har kompletterats med uppgifter kring miljöfarliga verksamheter. Täkterna har flyttats till avsnittet "Verksamheter" och redovisas i karta.

Nedskräpning är ingen fråga som hanteras i översiktsplanen.

Angivna utbyggnadsområden har setts över och reviderats enligt nedan:

- Besöksanläggning i Nogersund är för allmänheten och måste placeras i nära anslutning till Hanöfärjan. Upphävande av strandkydd och ianspråktagande av marken har motiverats tydligare.
- Bostadsområde Ö. Torsö har tagits bort.
- Område för centrum i Norje har tagits bort med hänsyn till strandkydd och översvämningsrisk.

- Föreslaget utbyggnadsområde för bostäder vid Sölve grustag har reviderats och information om täkterna införts. Avsnittet har flyttats till verksamheter istället för areell näring.
- Utbyggnadsområdet i Stiby är viktigt för att Hällevik ska kunna fortsätta expandera. Översiktsplanen kompletteras med information om att framtida detaljplanering ska föregås av naturvärdesinventering. Kompensationsåtgärder kan bli aktuellt.
- Norje ny anslutning till E22:an har flyttats söderut i hänsyn till rådande förhållanden.
- Området vid Skogshagen pekades ut för bostäder i enlighet med översiktsplanen 2020. Utbredningen har reviderats till fördel för naturvärdena i sumpskogen.
- Information om bäcken och skjutbanan vid föreslaget företagsområdet vid Ynde, norr om E22:an har införts.
- Raster har lagts ut för att tydliggöra områden som idag inte är lämpliga för bostadsbebyggelse på grund av risker, men som med tiden kan bli lämpliga då risken inte längre finns kvar.

Områden lämpliga för hästhållning skulle kunna finnas i Gammalstorp och Mörby. Detta får utredas i kommande detaljplanering.

Skjutbanan behöver eventuellt omlokaliseras. Nytt område har inte utretts, då det är mycket osäkert i dagsläget. Information om potentiellt förorenad mark och skyddade arter inom området har införts i planbeskrivningen.

Kartorna och teckenförklaringarna har setts över och förtydligats. I samrådshandlingen redovisade den övergripande teckenförklaringen inte de preciserade användningarna. I det digitala dokumentet fanns dock samtliga användningar redovisade i teckenförklaringen tillhörande respektive karta.

3.3.5 Räddningstjänsten Västra Blekinge

Räddningstjänsten ser positivt på vad som nämns i punkt 6 i ställningstagandet i avsnitt "3.2.5 Infrastruktur och kommunikationer".

Angående avsnitt "3.2.7 Klimatförändringar", Räddningstjänsten deltar gärna i diskussioner gällande översvämningsproblematiken och arbetet med de detaljplaner som påverkas av detta.

Räddningstjänsten instämmer med, och ser positivt, på vad som står beskrivet under rubriken "Störande verksamheter" i avsnitt "3.2. 74 Miljö, säkerhet och risker".

I samma avsnitt, fast i första punkten i ställningstagandet under rubriken "Transportled för farligt gods" så nämns det att riskanalyser ska tas fram inför planerad bebyggelse intill väg med farligt godstransporter. Då detta gäller transporter med farligt gods på både väg och järnväg anser Räddningstjänsten att detta bör förtydligas för att undvika missförstånd.

I Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen (RIKTSAM), utgiven av Länsstyrelsen i Skåne, anses en riskutredning krävs då avståndet till en farligt gods led på väg eller järnväg är 150 meter eller mindre. Räddningstjänsten delar denna uppfattning.

Med tanke på en stadigt växande kommun samt att nya bostadsområden och verksamheter etableras, bör översiktsplanen även ta hänsyn till nya etableringsplatser för räddningstjänstens brandstationer.

För att framtidssäkra samt bibehålla/förbättra den förmåga Räddningstjänsten idag har i Sölvesborg, föreslår vi att kommunen och Räddningstjänsten bör föra en fördjupad diskussion kring förutsättningarna för lämpliga placeringar av framtida brandstationer.

Kommunens kommentar

Kommunen kommer att fortsätta arbetet med klimatanpassningsåtgärder. Räddningstjänsten föreslås ingå i den arbetsgrupp som ska bildas.

Ställningstagande angående riskanalys för farligt godstransporter har kompletterats med ovan angivet avstånd och att det även gäller från järnvägen.

Brandstationer är inte en egen markanvändning i översiktsplanen, utan inryms i ändamålet verksamheter. Mindre stationer bör placeras där behovet är som störst utifrån befintlig och planerad bebyggelse, samt kommunens infrastruktur. Framtida placering ska utredas i dialog med räddningstjänsten.

3.4 Politiska partier

3.4.1 Vänsterpartiet

Vi vill inleda med en eloge till det arbete som legat till grund för detta förslag. Vi känner verkligen att de åsikter som inkommit från alla remissinstanser såhär långt i arbetet beaktas på ett bra sätt. Att digitalisera hela översiktsplanen ser vi som en stor vinst för framtiden.

De saker vi vill ska ändras eller ses över är följande:

1. Vi önskar en samlad översikt över GC-vägar.
2. Följande område vill vi helt tas bort: Hjortakroksvägen södra + västra, Stråket Valje-Tredenborg.
3. Områden som vi känner oss tveksamma till är: Öster om Stibyvägen: istället för detta område anser vi att man bör titta på möjligheter för tomter längs vägen mot Björkelund-Stibyvägen. Känner även tveksamhet vad gäller området Östra Torsö
4. Kämpaslätten norra: endast tas bruk om hund/ridklubben går med på en flytt, samt helt emot verksamhetsområde norr om E22.

5. Hällevik: istället för öster av Stibyvägen, vassabacken, bygga längs vägen mot Bokelund, för att spara bokskogen.
6. Tivoli: Fel! Heter inte Kanehallsskogen.

Kommunens kommentar

I översiktsplanen är det endast det övergripande vägnätet som redovisas. Cykelvägar redovisas som punktade linjer i kartorna. För att få del av det mindre vägnätet, kontakta kommunens GIS-ansvarig.

Vassabacken är ett pågående detaljplanearbete.

Utpekade utbyggnadsområden i Sölvesborg, verksamhetsområdet norr om väg E22 och Hällevik öster om Stibyvägen ligger kvar. Området i Östra Torsö har tagits bort.

Kommunen har under våren 2022 haft möte med brukshundsklubben för att informera om hur en planprocess går till och för att höra deras behov och önskemål för verksamheterna. Brukshundsklubben har även lämnat in yttrande under samrådet. Liknande dialog ska föras med ridklubben.

Benämningen Kanehallsskogen ändras i kartan.

3.4.2 Socialdemokraterna

Vi vill bevara Sölvesborgs kommun som den kommun man väljer att bo och verka i ”av naturliga skäl”.

Därför vill vi behålla den mysiga stadskärnan med de många verksamheterna som är högt uppskattade, såsom butiker, restauranger och föreningsverksamheter. Vi tycker att stadskärnan bör förtätas med attraktiva bostäder för alla. Det kan göras genom att frigöra mark som idag används av verksamheter som kan flyttas till andra platser och som inte är beroende av att finnas i stadskärnan. Det ska också vara fullt möjligt att förtäta genom att bygga på befintliga byggnader.

Det är viktigt att utveckla landsbygden och byarna. Det ska finnas möjlighet för olika generationer att kunna bo kvar i ”sin” by även som äldre. Mark bör här prioriteras för dessa behov.

Stor hänsyn ska tas till jordbruket och vattenförsörjningen i kommunen.

Bra kommunikationer ska ombesörjas i hela kommunen i form av cykelvägar och kollektivtrafik. Till vissa byar/områden behöver vägnätet ses över och förändras för att underlätta transporter och övrig trafik.

Det är viktigt att det i ÖP skapas förutsättningar för ideella föreningar att kunna bedriva verksamhet i kommunen, så att ungdomarna kan tillbringa sin fritid här.

I ÖP bör också naturvärdena beaktas och därför ska inte mark kalhuggas innan det är klart och tydligt vilka verksamheter som vill etablera sig.

Det bör framgå i ÖP att kommunen är öppen och välkomnande för verksamheter som har innovativa lösningar på energi och särskilda behov vid extrema förhållanden.

Kommunens kommentar

Intentionen i översiktsplanen är att ge centrala Sölvesborg möjlighet att utvecklas för mångfunktionell bebyggelse, vilket inkluderar bostäder. Det anges i planförslaget att det är i centrala lägen som det huvudsakliga service- och handelsutbudet i kommersiell bemärkelse genom shopping, restauranger och pubar ska lokaliseras. Vid påbyggnad av befintliga byggnader måste hänsyn tas till områdets karaktär, stadsbild och riksintresse för kulturmiljö mm. En utredning över förtätningmöjligheter vore önskvärt, vilket anges i översiktsplanen.

För samtliga serviceorter anges att en större variation i bostadsbeståndet ska eftersträvas. Den huvudsakliga utbyggnaden ska kopplas till serviceorterna men mindre etableringar tillåts även på landsbygden.

Strategiska ställningstagande görs för både jordbruket och vattenförsörjningen i planförslaget. Att säkerställa framtida vattenförsörjning är avgörande för kommunens utveckling och sker genom Sölvesborg energis arbete med vattenskyddsområde och avtal med Bromölla.

Utbyggnad av kommunikationer i kommunen är något som lyfts i översiktsplanen. Många av vägarna i kommunen är statliga. Kommunen för därför en kontinuerlig dialog med Trafikverket för utveckling av vägnätet.

I samband med utveckling av vårt samhälle är det viktigt att skapa förutsättningar för en god livsmiljö, vilket också poängteras i översiktsplanen. Det innefattar bland annat fritidsaktiviteter. Lokaler och utrymmen innefattas i såväl bostadsområden som mångfunktionell bebyggelse och verksamhetsområde beroende på användning och omgivningspåverkan. Utrymme för föreningarna lyfts in i områdesbeskrivningarna för våra serviceorter.

Översiktsplanen har ett tydligt fokus på att värna och utveckla befintliga värden, däribland vår natur. Slutavverkning av mark görs endast på mark som är utpekad för verksamheter och bostäder. Ofta är det mest ekonomiskt att iordningsställa ett helt område vid ett tillfälle, både när det gäller att förbereda mark som när ledningar ska dras och vägar byggas. Därefter är det enklare för framtida företagare och tomtköpare att skapa sig en bild över området och det går snabbare att påbörja etablering.

Enligt de strategiska områdena som beslutats av KF ska kommunens företagare präglas av framåtanda och innovation mm. Det är inget vi kan reglera i översiktsplanen men intentionen har förtydligats i planförslaget.

3.4.3 Centerpartiet

I den nya översiktsplanen för 2023 planerar Sölvesborgs kommun att anlägga grön-och strövområden bl.a. norr om Mjällby kyrka och kyrkogård.

Denna mark är mycket bördig och har en god avkastning. Marken och arronderingen medger stora sammanhängande skiften. Centerpartiet anser att denna mark inte ska användas till annat än odling.

Att ta bort odlingsbar mark är inte något som gynnar närodlad mat eller en framtida livsmedelsförsörjning. Landets självförsörjningsgrad är låg i landet så här måste hänsyn visas, det är ytterst angeläget att värna odlingsbar mark

Kommunens kommentar

Föreslagen markanvändning för det nämnda området har ändrats till landsbygd.

3.5 Föreningar, organisationer och företag

3.5.1 Lantbrukarnas riksförbund

Jordbruksmarkens värde

Under vision och strategi nämns ingenstans något om jord- och skogsbruk. En lokal livsmedelsproduktion är enormt viktig för framtiden, både lokalt, nationellt och internationellt. Inte minst då att erbjuda lantbrukare en hållbar framtid. Jämför man med andra kommuner i regionen och deras översiktsplaner finns det ofta med som ett huvudmål, att erbjuda lantbruket rätt förutsättningar och prioritera bevarandet av åkermark för att gynna produktionen inom de areella näringarna. Vi rekommenderar en skrivelse som belyser vikten av detta. En jämförelse är med Borgholms kommun som parallellt har översiktsplan för remiss. En kommun med liknande förutsättningar med en stark jordbruksbygd och stark turism och friluftsliv. I Borgholms plan tar man tydligt ställning för att lantbruket är en viktig del i kommunens näringsliv och fortsatta utveckling och låter detta genomsyra de andra frågorna. I detta sammanhang är det viktigt att ha förståelse för att lantbruket inte är en passiv näring. Påverkan på det lokala näringslivet är stor, inte bara genom livsmedelsproduktion. Andelen heltidssysselsättningar som är beroende av lantbruket är mycket högt jämfört med andra näringar och innefattar branscher som exempelvis bygg, elektriker, logistik, verkstad, mekanik och IT.

En av de viktigaste grunderna är att jordbruksmarken alltid måste värnas. Det får aldrig bli rutinmässigt att bygga på åkermark för att det är enkelt eller lokaliseringen är stadsnära. Det är också av yttersta vikt att all planerad exploatering föregås av en grundlig lokaliseringsutredning. Kommunen för ett mindre resonemang för områden aktuella för exploatering i Översiktsplanen. Dock bör varje kommande detaljplan jämföra områden och inte vifta bort andra alternativ på grund av att det i

andra riktningar är andra begränsande faktorer. Bristen på lokaliseringalternativ har under senare år varit den främsta orsaken till att mark- och miljödomstolen avslagit detaljplaner. Ett noggrant förarbete gynnar således både lantbruksnäringen men möjliggör också en snabbare process för kommunen.

Som exempel kan lyftas att många orter som Sölvesborg och Mjällby är omgivna av skyddsvärda marker har en naturlig historisk förklaring. Vi ser det dock inte som en självklarhet att byggande av vissa funktioner och exploateringstyper behöver uppföras i anslutning till just dessa orter. Det är bättre att exploatering kan ske i områden som har mindre produktiv jordbruksmark, som därmed också ger förutsättningar att växa ytterligare på lång sikt. Det vill säga att det kan vara värt att lyfta blicken och omlokalisera delar av utbyggnaden i kommunen.

Vi blir också förskräckta över att det planeras att tas produktiv mark i anspråk runt Mjällby för att skapa naturvärden. Detta kan inte accepteras och kan inte heller ses som ett väsentligt samhällsintresse. Här finns ypperligt bördig jordbruksmark som är bland den bästa i landet. Att ta denna ur produktion är inte bara i strid med gällande bestämmelser utan också högst oansvarigt då vi både i ett nationellt och europeiskt perspektiv kommer vara beroende av den bördiga svenska åkermarken för livsmedelsproduktion. Detta oaktat de värden som redan finns i jordbruket.

Vi vill också vara tydliga med vikten av att värna äganderätten och önskar ett tillägg i planen om att all exploatering som inte sker på kommunens egen mark bygger på frivilliga överenskommelser med markägaren. Vi ser gärna att kommunen i de fallen antingen kan stötta markägaren till att driva exploatering alternativt ersätter med annan mark eller en köpeskilling som motsvarar planerad mark, inte åkermarkspriset. I dessa processer kan LRF vara en samtalspart då vi många gånger har kunskaper om medlemmarna och eventuella intressen av försäljning. Att kommunen ska arbeta med strategiska markförvärv är naturligtvis bra men vi vill också trycka på vikten av att då inte förvärva exempelvis åkermark som inte bör bebyggas. Sådana köp av mark riskerar också att konkurrera med lantbrukare som behöver marken för att skapa ett rationellt brukande och trygga odlad areal för att fortsätta bedriva sin näringsverksamhet.

Till de delar där kommunen idag ser behov av att exploatera jordbruksmark skulle vi också önska en genomgång av hur bördig marken är. En avvägning kan då göras om mindre rationella skiften med sämre bördighet kan offras medan de bästa markerna och större skiften alltid bör bevaras.

Positivt att det tydliggörs att kompensation ska göras om intrång sker på exempelvis åkermark men att det inte ska vara ett sätt att komma åt mark utan en komplettering där inga andra lösningar står att finna. Önskvärt är att det även kan tas med att kompensationsåtgärden ska minst motsvara värdet/produktionen av det exploaterade området. Till exempel för

åkermark är det viktigt att marken blir i samma klass som den som tas i anspråk vid exploatering. Den part som vill exploatera åkermark för annat än odling blir då också skyldig att bekosta nyodlingen vilket i sig skapar ett intresse av alternativa lokaliseringar.

Mycket viktigt är också att det betonas förtätning i planeringsstrategin. Sverige är idag ett av de länder i världen med mest utspridd stadsbebyggelse. Att bygga smart utan att inkräkta på grönområden eller bygga för höga hus i förhållande till orternas karaktär kan ofta klaras med god samhällsplanering. Förtätning är ett sätt att bevara andra intressen för omgivande marker.

De areella näringarna

Avsnittet de Areella näringarna fångar mycket av det som är viktigt. Vi skulle gärna se att det lyfts in tidigare (enligt ovan) och tydliggörs redan i inledning på strategier eftersom det har så pass stor betydelse för både markexploatering och för kommunens näringsliv.

Under rubriken skogsbruk framgår att man vill satsa på ökad lövandel, skogsbruksplaner med naturvårdsinriktning och insatser för att främja friluftsliv. Vi önskar ett förtydligande att detta avser kommunens eget markinnehav. Att kräva detta av privata markägare är inte förenligt med äganderätten.

Vi vill också ge beröm för att det förordas markförlagda kraftledning. Det har en väldigt stor påverkan för jord- och skogsbruk. Exempelvis påverkar det rationellt brukande, intrångsareal, framtida utvecklingsmöjligheter, storm-, tork- och insektsskador liksom landskapsvärden.

Fokus på landsbygden

Istället för att begränsa möjligheterna att utveckla lantbruksföretag genom att bebygga åker och betesmark, så bör istället kommunen fundera över hur de kan hjälpa till att göra den lokala livsmedelsproduktion som redan finns bli ännu effektivare och bättre. Jordbruket är exempelvis en viktig del för omställningen till fossilfri energi. Jordbruket ger en bra grund till biogas och många utav jordbrukets stora byggnader skulle kunna producera solenergi med hjälp av solceller. Som nämns i Översiktsplanen har Sölvesborg mycket goda förutsättningar för att utveckla denna del av energiproduktionen.

Vi vill också tolka det som att kommunens planer för bredband, lokal trafik, bra skolor och annan service gäller hela kommunen, såväl tätbebyggda områden som ren landsbygd. Det är viktigt för att bevara kommunens styrkor och attraktionskraft.

Infrastruktur är en viktig del i sammanhanget och därför bör det också lyftas underhållet av det finmaskiga vägnätet. Det omfattande friluftslivet och turismen tenderar att medföra ett ökat slitage och det är av yttersta vikt med framkomlighet för exempelvis mjölkbilar, virkestransporter och

leveranser av insatsvaror. Kraven från yrkestrafiken på vägarnas standard kommer att fortsätta öka. Det är också att tänka på i planeringen att inte bygga för smala passager eller broar och undergångar som inte är dimensionerade för traktorer, tröskor och andra transporter av insatsvaror. Det kan innebära stora omvägar men också att denna typ av trafik tvingas ta vägar som inte är önskvärt för andra trafikanter.

Det är viktigt att det vid exempelvis vid kulturmiljöprogrammet som planeras men också med koppling till andra kulturhistoriska miljöer, att inte inskränka möjligheterna i för omfattande restriktioner. Exempelvis kan byggande av ekonomibyggnader påverkas. En anpassning bör bara kunna göras så långt som är ekonomiskt försvarbart och praktiskt, för det ändamål byggnaden är uppförd för och inte i för omfattande geografisk spridning.

Tätortsnära lantbruk

LRF vill också belysa vikten av att inte begränsa lantbruksföretagen som är eller planeras bli tätortsnära. Om kommunen väljer att bygga bostadsområden i närhet till jordbruksmark så måste kommunen och de boende förstå att jordbruksmarken måste brukas för att vi ska få livsmedel i slutändan. Om man som privatperson väljer att bosätta sig i närheten av jordbruksmark får man också acceptera att det vissa delar av året kanske luktar lite mer och att det kör maskiner i närheten. Jordbruket är otroligt beroende av väder och har små möjligheter att anpassa arbetet till andra tider. Det är en väldigt naturlig del inom livsmedelsproduktionen och det måste samhället acceptera.

Rekreationsområden

Det är viktigt att det finns en fortsatt medvetenhet om jordbruket som en förutsättning och garant för det landskap och besöksmål vi idag har i kommunen och i förlängningen därmed även turismen. Detta är viktigt att ha med sig i planering och att undvika att lantbruket får ge vika när dessa intressen ställs mot varandra. Ett exempel är utbyggnaden av cykelvägar. Det är positivt för både friluftsliv och trafiksäkerhet men samtidigt innebär det ett väldigt stort intrång. Det kan tyckas som en liten breddning men med hänsyn till längden blir det snabbt stora arealer. Vi ser positivt på förtydliganden om att de areella näringarna inte ska behöva stå tillbaka i sin pågående verksamhet för exempelvis friluftsliv.

Något vi ser med oro på i detta sammanhang är just äganderätten i relation till naturvården. Här har kommunen varit mycket aktiva tidigare till att skapa exempelvis naturreservat vilket riskerar att skapa hinder i de areella näringarnas produktion. Naturvården måste också i detta sammanhang bygga på frivillighet och att bildande av skydd inte sker för att skapa tillgänglighet för friluftsliv eller liknande. Det riskerar att istället få omvänd effekt. De skyddsvärda områdena bygger på en kontinuitet i av skötsel av ett visst slag, oavsett om det gäller jordbruks- eller skogsmark. Att då

ålägga markerna med skydd och bestämmelser har allt för många gånger lett till förändrat brukande och därmed försämrat de biologiska värdena eller landskapet.

Kommunens kommentar

Vision och strategi är politiskt antagna inför planarbetet och dess innehåll kan därmed inte förändras.

Föreslagna utbyggnadsområden i översiktsplanen har lokaliserats till centralorten och serviceorterna för att stärka deras roll i samhället och bidra till en hållbar samhällsutveckling. Även några mindre utbyggnadsområden föreslås på landsbygden. Samtliga områden har pekats ut i direkt anslutning till redan bebyggda strukturer för att utnyttja befintlig service och infrastruktur. Behov kopplat till befolkningsutveckling, utveckling av befintliga och nya verksamheter samt efterfrågan har styrt andelen utbyggnadsområden. Att planlägga bostadsområden på platser där det inte finns någon efterfrågan ser kommunen ingen anledning till. I de fall jordbruksmark tas i anspråk har hänsyn till så stor del som möjligt tagits till bla arrondering. I ex Mjällby förespråkas att förtätning och omvandling görs i första hand men att inte tillåta någon utbyggnad av orten alls, skulle i framtiden kunna påverka dess funktion som strategisk serviceort för hela Listerlandet. I jämförelse med översiktsplan 2020 har stora utbyggnadsarealer tagits bort till förmån för jordbruket. Utbyggnadsområden som ianspråktar jordbruksmark har kompletterats med tydligare argumentation och motivering. Det har även tydliggjorts att eventuell exploatering av privata fastigheter sker på frivilligbasis.

I och i nära anslutning till Mjällby finns en tydlig brist på natur och grönytor. Detta var även något som lyftes av boenden vid den tidiga medborgardialogen. Grönområden har stor påverkan på samhällets resiliens och invånarnas möjlighet till en aktiv fritid och rekreation. Att anlägga nya gröna miljöer i anslutning till bebyggelsen ses därför som ett väsentligt allmänt intresse för en god bebyggd miljö. I sydost ligger det utpekade området som en skyddszon mellan befintlig bebyggelse i Hosaby och tillkommande bebyggelse. I tidigare översiktsplan var denna mark utpekad för bostadsändamål. Vid detaljplanering hade ett respektavstånd med allmän plats mot befintlig bebyggelse troligen skapats och att då peka ut det redan i översiktsplanen ger en mer rättvisande bild över andelen byggbar mark och hänsyn som måste tas. Det föreslagna stråket med ny natur norr om Mjällby har tagits bort till fördel för bevarandet av jordbruksmarken.

I Sölvesborgs kommun odlas mycket grödor som kräver lättare jordar, ex potatis och grönsaker. Den klassiska bedömningen av bördighet utgår från spannmålsodling, som kräver mer lerhaltiga/tyngre jordar för höga skördar. Att utgå från bördighet ur denna bemärkelse kan därmed bli missvisande för kommunen. En bedömning bör däremot göras utifrån markens

produktiviteten för olika grödor. Ett regionalt samarbete har påbörjats kring frågan om brukningsvärd jordbruksmark för att få samsyn över länet.

I många fall är den enskilda fastighetsägaren som initierar planläggning och exploatering på jordbruksmark. Motiveringen är då ofta att jordbruksmarken inte har brukats under ett antal år och därmed inte ses som brukningsvärd. Här är det kommunens uppgift att avgöra vad som utgör brukningsvärd jordbruksmark och väga fastighetsägarens äganderätt och enskilda intresse att exploatera mot det allmänna intresset att bevara brukningsvärd jordbruksmark för framtiden.

Jordbruksmark är ett av de värden som är svårt att kompensera då bebyggd jordbruksmark inte kan återställas. Bedömning av kompensationsåtgärder måste därför göras från fall till fall. Att bekosta nyodling ser kommunen som ett orimligt krav, bland annat på grund av de höga värden för natur och friluftsliv som kommunens skogar har.

Kommunens ställningstagande om ökad lövandel gäller kommunens egna markinnehav, vilket förtydligas.

Då ledningsägarna har ställt sig negativa till kommunens ställningstagande kring markförläggning av kraftledningar har detta tagits bort. Se även E.ON:s yttrande där de anger att luftledningar i det lokala distributionsnätet under senare tid i stor omfattning har bytts ut till kablar i mark och att det är ett arbete som fortgår kontinuerligt.

Kommunen är positiv till att utnyttja befintliga byggnader och ianspråktaga platser för utbyggnad av solceller.

Kommunens intention är att fortsatt utbyggt bredband, lokal trafik och annan service gäller hela kommunen för en levande landsbygd. Stora delar av vägnätet är statligt och det är därför inte kommunen som råder över underhåll och utbyggnad.

Kulturmiljöprogrammet inte ett förbud i utveckling utan lyfter miljöer som måste tas hänsyn till vid förändringar. Det kan handla om karaktärer och strukturer som berikar vårt samhälle och ger identitet och som därför ska beaktas.

Acceptans till jordbruket från närboende är en viktig samhällsfråga, då dagens moderna samhälle tenderar komma längre från den naturliga livsmedelsproduktionen. Det är dock inte en fråga som hanteras i översiktsplanen mer än vid utpekande av nya bostadsområden.

Kommunen har gjort två naturreservat, Brötalyckorna och Hjalmar Sterns park (pågående). För båda dessa är kommunen markägare och det har därmed inte påverkat den privata äganderätten. Övriga naturreservat har inrättats av Skogsstyrelsen, varav en del ligger på kommunal mark.

3.5.2 Swedavia Ronneby airport

När det gäller ansökningar, remisser och frågor rörande hinderfrågor hänvisar Swedavia, Ronneby airport till Försvarsmakten.

Kommunens kommentar

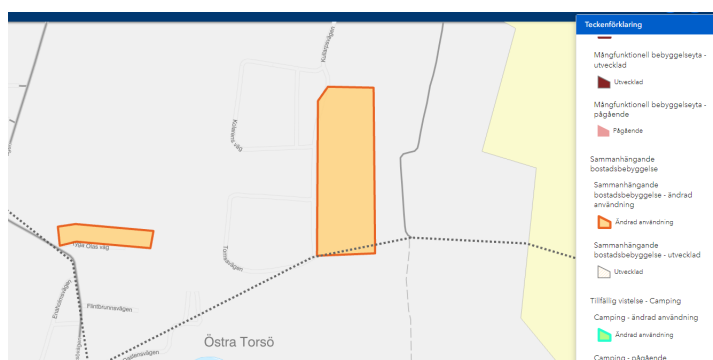
Försvarsmakten är remissinstans i denna typ av frågor.

3.5.3 Östra Torsö Stugförening med vägutskott

Östra Torsö Stugförening förvaltar det markområde som avgränsas av stugområdet kring vägarna Tomsavägen och Kolarens väg, Stugföreningen sköter även stranden som ingår i fastigheten Istaby 7:1.

Östra Torsö Stugförening är genom sitt vägutskott väghållare för samtliga vägar i området från och med korsningen på Kullarpsvägen där asfalteringen slutar och söderut. Sedan årsskiftet 2021/2022 utför Sölvesborgs kommun underhåll av vägsträckan från ovan nämnda vägkorsning till första korsningen söder om fryshuset mot att de erhåller det bidrag som föreningen beviljats av Trafikverket, men det är fortfarande en enskild väg med föreningen som är väghållare¹. Då området idag är bebott av flera permanentboende hushåll och flera hushåll som bor här stor del av året kräver vägarna i området redan idag omfattande underhåll som betalas av stugägarna själva. (¹ Uppgift om att föreningen är väghållare och om Sölvesborgs kommuns underhåll framgår av diarieförda handlingar hos Sölvesborgs kommun, Kommunstyrelsens beslut § 28 2022, Dnr 2021/294.)

I vårt närområde anger förslaget till översiktsplan ny fritidsbebyggelse inom ett stort område öster om Kullarpsvägen. Detta område sträcker sig från övre infarten till Kolarens väg i norr till nedre delen av Tomsavägen i söder. Områdets västra del ligger längs Kullarpsvägen och östra delen ligger nära den nedlagda minkfarmen. Se figurerna 1 och 2 nedan.

Figur 1 Förslagen ändrad användning av mark i vårt område. Kopierad från kommunens planförslag.

Figur 2. Kartan på kommunens planförslag (figur 1) är svår att tyda. Detta är förslaget inlagt på Lantmäteriets karta för att ni lättare ska kunna se förslaget.

Enligt planhandläggaren på kommunen uppskattas det markerade området medge ett uppförande av ett trettiotal nya stugor inom området. Det är kommunen som har identifierat områden för förtätning av fritidshusbebyggelse då det finns en stor efterfrågan. Det är alltså inte markägarna som har initierat detta förslag.

Kullarpsvägen ner i området är redan hårt belastad, trång och i ett skick som gör att det kontinuerligt uppstår skador. Många gående och cyklister, både vuxna och barn, använder vägen. En ökad trafikbelastning är inte lämplig på grund av vägens kondition, trafiksäkerhetsskäl och störningar för befintlig bebyggelse.

Det föreslagna området omfattar till stor del en vacker bokskogsmiljö norr om fryshuset. Bebyggelse i denna del skulle innebära avsevärd skövling av skyddsvärd gammal bokskog och få stor negativ påverkan på naturvärden i området. I bokskogen finns skyddsvärda djur- och växtarter och en del av det utpekade området är dessutom angivet som fornminne på Lantmäteriets karta. Den östra delen av det föreslagna området hamnar i nära anslutning till en nedlagd minkfarm. Förutsatt att minkfarmen inte kommer att återuppstå kan en eventuell bebyggelse i mindre omfattning vara mer lämplig i den östra delen av det markerade området närmast den nedlagda minkfarmen och avgränsad norr ut i höjd med det gamla fryshuset (se figur 3).

Vattenförsörjningen i området kommer från ett mindre kommunalt vattenverk norr om Torsö hamn. Vattentrycket är redan i dag mycket dåligt i det övre stugområdet. Ytterligare belastning är inte lämplig.

Östra Torsö Stugförenings bedömning är att särskilt området med bokskog norr om det gamla fryshuset är mycket olämpligt för ny bebyggelse. Om ett område skall föreslås i översiktsplanen för fritidshusbebyggelse förordar vi ett väsentligt mindre område i den östra delen närmast den nedlagda minkfarmen och med en nordlig avgränsning i höjd med det gamla

fryshuset. Med hänsyn till vad som anförts gällande tillfartsväg föreslår vi att tillfartsväg till området sker via den befintliga vägen till den nedlagda minkfarmen.

Figur 3. Östra Torsö Stugföreningens förslag om ny fritidshusbebyggelse överhuvudtaget ska finnas med i översiktsplanen.

Östra Torsö Stugförening med vägutskott anser att förslaget om ändrad användning för det aktuella området i första hand ska slopas i översiktsplanen, i andra hand minskas i omfattning och med förändrad lokalisering enligt vårt förslag som redovisas ovan och gestaltas i figur 3.

Motiveringar:

- En ökad exploatering i anslutning till nuvarande område innebär stora nackdelar för befintlig väg till området. Ökad förslitning med dyrare underhåll, negativ påverkan på trafiksäkerheten och väsentligt ökade störningar på befintlig bebyggelse längs den enskilda vägen som vår förening är väghållare för.
- Förslaget innebär stor negativ påverkan på äldre bokskog som skövlas.
- Förslaget innebär störningar för skyddsvärda djur- och växtarter i bokskogsmiljön.
- Förslaget tar inte hänsyn till fornminnesskydd i området som redovisas på Lantmäteriets karta och av Länsstyrelsen markerad som fornlämning av boplats.
- Förslaget innebär vidare att redan bristfällig vattenförsörjning genom lågt vattentryck ytterligare försämras i det befintliga, men även planerade, området.

Kommunens kommentar

Förslaget utbyggnadsområde i Östra Torsö tas bort på grund av bristande infrastruktur, kollektivtrafik och samhällsservice. Genom att inte bebygga bokskogen i detta avsnitt premieras även den gröna infrastrukturen till

fördel för spridningskorridorer för flora och fauna. I området finns även en fornlämning i form av en boplatz som måste tas hänsyn till.

3.5.4 Hälleviks stugägareförening

Hälleviks stugägareförening tackar för möjligheten att ge feedback på utkastet till Översiktsplanen för Sölvesborgs kommun.

Det är mycket glädjande att se en tydlig ambition uttryckas ”Hällevik...ska utvecklas vad gäller bostadstyper, service, turism och gemensamma ytor. Den genuina kulturmiljön och ortens karaktäristik ska bevaras och förstärkas”. Stugägareföreningen ställer sig helt bakom den ambitionen.

I första kapitlet uttrycks mål och visioner på ett positivt och framåtriktat vis, som sig bör. Dock fortsätter denna kommunikatorspolerade glättighet i lite väl stor utsträckning även i resten av översiktsplanen. Vi medborgare och sommarboende vill gärna se att problem lyfts fram och adresseras, att avvägningar mellan intressen synliggörs och att prioriteringar tydliggörs. Vad som ska prioriteras bort behöver också uttalas.

Under workshopen där myndigheter och regioner deltog (regional samverkan) framkom att en viktig utmaning är “klimatpåverkan genom översvämning och erosion”. Erosion fångas inte alls i översiktsplanen och det är ur stugägareföreningens perspektiv också den allvarligaste kritiken.

Avsnittet kallat Klimatanpassning handlar nästan enbart kring hur byggnader kan skyddas mot översvämning. Ett resonemang kring erosion lyser med sin frånvaro. Saknas gör därmed även strategier mot erosion.

Det skrivs vackert om turism och hur stränderna är en viktig pusselbit för att locka fler fastboende och fler turister, men kopplingen mellan denna ambition och hotet som erosion utgör saknas på kommunens radar. Den här typen av risk måste hanteras när stränderna är en så viktig komponent i kommunens strategi.

En enda väldigt generell mening är det enda föreningen finner i hela rapporten ”Hotade och riskutsatta strandzoner ska identifieras och lämpliga skyddsåtgärder föreslås.” Stycket ovan handlar dock om översvämning, varför man inte kan utgå från att erosion ses som ett hot i översiktsplanen. Mycket tydligare och mer omfattande skrivningar kring erosion krävs.

Under Vattenområden nämns det endast biologisk mångfald, utsläpp och restaurera våtmarker. Med tanke på hur mycket kust kommunen har är avsaknaden av kustfokus bländande och smärtsam.

I sektionen kring Hällevik som har “en av kommunens mest uppskattade sandstränder” nämns inte heller erosion, trots det är den största risken för denna strand.

Under andra värden beskrivs Hälleviks Havsbad, omgivande Hälleviks stugområde och stugornas karaktär på ett mycket träffsäkert och förtjänstfullt vis.

“Små sommarhus i nationalromantisk stil byggda ca 1920 -1950. Flera mycket välbevarade. Husen är trähus med stående eller liggande panel målade i falurött eller med en mörkbrun kulört som var typisk för nationalromantiken. Fönster, foder och husknutar är målade i vitt eller grönt och kan ha snickarglädje. Husen har sadeltak, ibland brutet med brant takfall, skorsten. Taken är belagda med röda tegelpannor men papp förekommer också. Den vanligaste fönstertypen är småspröjsade och ibland kompletterade med fönsterluckor. Många hus har glasverandor men öppna verandor förekommer också, ibland i nationalromantisk stil.”

Föreningen anser det är positivt att det finns en tydlig riktning att bevara denna speciella nationalromantiska stil som området har. ”I en utveckling av området ta hand om sommarhusbebyggelsen i nationalromantisk stil” samt ”Vid exploatering och utveckling av Hälleviks fiskeläge och området runt Hälleviks havsbad ska befintliga kulturmiljöer utgöra utgångspunkt” ger en lovande styrning i planen, som dock inte motsvarar vad som de facto sker idag i stugområdet. De senaste åren har vi sett en del ultramoderna rektangulära enplanshus i moderna material med helt platta tak uppföras i stugområdet. En milsvid skillnad mot nationalromantiska spröjsade glasverandor. Nuvarande lapptäcke av detaljplaner från 1960-tal tvingar fram den här typen av moderna hus om ägaren vill få till en acceptabel luftighet och boyta. I detaljplanerna är bygghöjden minimal och takvinkel tillåter inte ett normalt trähus i gammal stil. Det står i bjärt kontrast till den nationalromantiska stil som kommunen önskar se. Om normala takvinklar och 1,5-plans trähus tilläts i detaljplanen skulle husbyggare kunna skapa trähus i traditionell stil som smälte in i området – och ändå få luftighet och yta. Den här översiktsplanen kan tydligt visa vägen, ibland måste man tänka nytt för att få till något gammalt.

I slutet av planen finner vi den inköpta Hållbarhetsbedömningen. Även här har konsulterna fokuserat endast på översvämning, när erosion är det stora problemet i kommunens kustorter.

Kommunens kommentar

Under geografisk indelning beskrivs motstående intressen. Dessa har vidareutvecklats till granskningshandlingen för att tydliggöra eventuella konflikter och konsekvenser av förslaget.

Enligt SGU är huvuddelen av kommunens kuststräcka stabil med ingen eller obetydlig erosion. Vid kommunens samtliga badstränder sker långsam erosion förutom vid badstranden i Hällevik, som bedöms ha måttlig till betydande erosion. Erosionspåverkan skiftar från år till år och under året beroende på väder och vindar. Vissa år försvinner sand ut i havet och vissa år förs den tillbaka igen. Vid behov har kommunen tillstånd att återföra

sand från havet, vilket också sker. Vid jämförelse med ortofoto från 1960 och 2022 syns tydligt att hela kommunens kuststräcka är intakt med små variationer. Detta kan bland annat bero på att fotografierna är tagna vid olika årtider. Höjd havsnivå kan påverka erosionsrisken och avsnittet om "Miljö, säkerhet och risker" har kompletterats med erosionspåverkan. Undersökning av geoteknik hanteras rutinmässigt i detaljplaneskedet eller vid lovgivning.

Kommunen har identifierat översvämning som den största klimatrisk och en utredning på övergripande kommunnivå har tagits fram. Det är hot som kommunen ser allvarligt på och för vilket fortsatt arbete krävs. Det material som har tagits fram på övergripande nivå har implementerats i förslaget.

Att ändra gällande detaljplaner är ett omfattande arbete som tar resurser i anspråk i form av både tid och kostnader. Behovet av uppdatering av gamla planer är stort i kommunen och prioritering måste ske. Det kommunomfattande kulturmiljöprogrammet som är under framtagande lyfter området kring Hälleviks havsbad på ett sätt som inte tydliggjorts tidigare. Detta ska beaktas i fortsatt lovhantering och eventuell detaljplaneläggning.

3.5.5 Sölvesborgs brukshundklubb

En av de stora fördelarna med att bo i Sölvesborgs kommun är närheten till naturen. Vi tycker därför att ett industriområde på den plats där bland annat Sölvesborgs brukshundklubb och Sölvesborgs ridklubb ligger är en negativ utveckling av vår kommun. Vi skulle helst se att vi kan fortsätta att bedriva vår verksamhet på samma plats som vi gör i nuläget. En av fördelarna med den placering vi har i dag är att våra medlemmar kan ta sig hit utan bil, vilket är särskilt positivt för medlemmarna i Sölvesborgs hundungdom.

Om en förflyttning trots allt blir aktuell för oss behöver vi ha en liknande anläggning. Vi är i dag tre föreningar - Sölvesborgs brukshundklubb, Sölvesborgs hundungdom och Risen i Syd - som bedriver vår verksamhet på samma yta och träningsyta på minst 20 000 m² är därför ett måste. Förutom träningsyta har vi, genom Risen i Syd, tolv stycken husvagnsplatser (med el), vilket är viktigt för att kunna bedriva läger- och tävlingsverksamhet. Dessa behöver vi således också utrymme för, liksom parkeringsmöjligheter för ett större antal bilar. Utöver det behöver vi hjälp med flytt av klubbstuga, alternativt hjälp med en ny. Vi behöver även flytta vår träningshall, då den är en investering som gjordes på medlemmarnas initiativ för några år sedan och som vintertid är viktig för bland annat vår kursverksamhet.

På Sölvesborgs brukshundklubb bedriver vi även mentaltester, vilket är viktigt för att vi ska ha sunda hundar i samhället. Vi har även tjänstehundsverksamhet som är viktigt för den svenska krisberedskapen,

då den är en del av det svenska totalförsvaret. Det innebär att vi även är i behov av närliggande skog, för att kunna bedriva den typ av verksamhet.

Vid en förflyttning bör anläggningen ligga på sådant avstånd att våra yngre medlemmar kan ta sig dit på egen hand. En sådan plats skulle exempelvis kunna vara skjutbanan i Ynde.

Kommunens kommentar

Ridklubben och brukshundsklubben är verksamheter som inryms i ändamålet Verksamhetsområde. Eftersom översiktsplanen tar sikte på 2050 har området pekats ut som ett utvecklingsområde. Klubbarna utgör värdefulla verksamheter för Sölvesborgs invånare och innan marken kan tas i anspråk för annan typ av verksamheter måste ny mark för klubbarnas fortlevnad säkerställas. En lämplig lokalisering ska kommuniceras med berörda verksamheter. Tillgängligheten för bland annat barn är en mycket viktig aspekt som även lyfts i barnkonsekvensanalysen.

3.5.6 Sölvesborgs hundungdom

Vi tycker att det är väldigt tråkigt att ni funderar på att ta bort oss från vår verksamhet och plats. Vi i Sölvesborgs hundungdom har medlemmar mellan 6-25 år och där vi finns idag är perfekt för folk att kunna ta sig dit om man då inte har körkort.

Vi tycker även att det är synd att förstöra denna vackra bokskog där vi kan gå och rasta våra hundar innan träning.

Vi är som sagt en liten förening och lagt ner mycket tid, pengar och energi för att fixa vår fantastiska plan där vi vill vara kvar.

Kommunens kommentar

Se kommentar till Sölvesborgs brukshundsklubb.

3.5.7 Svensk vindkraft

Svensk Vindkraft är en producentorganisation som företräder ca 800 av Sveriges mindre och mellanstora producenter av vindkraftsel. Våra medlemmars engagemang är en förutsättning för att Sverige ska nå ett 100 % förnybart energisystem år 2040. Då kommunernas planer för vindbruk påverkar både våra medlemmars villkor och de nationella målen vill vi dela med oss av vår kunskap i samrådsprocesserna.

Sveriges nationella mål att nå en elförsörjning som är till 100 % förnybar 2040 samt den snabbt fortskridande elektrifieringen av samhället kräver ett delat ansvar för att möjliggöra den nödvändiga omställningen. Även om det politiska målet om 100 % förnybar energi skulle förändras utifrån politiska direktiv kvarstår konsensus om att den framtida elförsörjningen i Sverige och Europa ska vara fossilfri. I Energimyndighetens prognos från 2021 görs bedömningen att elanvändningen kommer att uppgå till 234 TWh år 2050, vilket kan jämföras med dagens 140 TWh. Andra

bedömningar, som en från Energiföretagen, pekar på ännu högre elanvändning, vilket är dubbelt så mycket som idag.

Enligt bedömningar från Energimyndigheten kommer cirka 100 TWh av dagens 161 TWh elproduktion att nå sin ursprungliga livslängd i form av framförallt kärnkraft och vindkraft fram till 2045. Detta innebär att Sverige måste agera på flera plan för att både säkra och bygga ut ny elproduktion.

Därför är det positivt att Sölvesborgs kommun i översiktsplanen fortsatt ställer sig positiv till havsbaserad vindkraft. Det är också positivt att kommunen sätter som mål att vara självförsörjande på el vilket kräver långsiktighet i samhällsplaneringen. Därför bör landbaserad vindkraft inte sättas mot havsbaserad eller solenergi i planen.

Sölvesborg är redan den kommun som producerar mest vindkraft i Blekinge. Totalt fanns det 2021, 22 vindkraftverk med sammanlagd maxeffekt på 26 megawatt. (Totalt producerade länets vindkraft 141 gigawattimmar el 2021, vilket motsvarar ungefär 7 procent av den totala elkonsumentionen.)

Utifrån att Blekinge redan har ett underskott av elproduktion är det viktigt att vara aktsam om den produktion som finns. Som det nämns i förslaget till översiktsplan finns det två områden på land som är utpekade som riksintresse för vindbruk. Dessa bör behållas för att möjliggöra framtida vindkraftsutbyggnad. Det bör också framgå i planen att redan i ianspråktaga områden för vindkraft bevaras och om möjligt, utifrån motstående intressen så som Försvaret, återanvändas för repowering när de befintliga verken når sin tekniska livslängd. Ett vindkraftsverks beräknade tekniska livslängd är 25–30 år medan behovet av den energi en park genererar kommer sannolikt fortsatt efterfrågas. Re-powering innebär att delar eller hela befintliga verk kan bytas ut men att man utnyttjar de förutsättningar som redan finns på platsen. Vilken typ, eller storlek de framtida verken kommer att ha är omöjligt att sja om i dagsläget. För att undvika att skriva in faktorer som motverkar Miljöbalkens krav på bästa teknik samt effektiv mark- och materialutnyttjande bör det inte stå alltför detaljerade specifikationskrav i planen.

Kommunens kommentar

Det var ett politiskt ställningstagande att inte peka ut område för landbaserad vindkraft. Politiken var inte heller intresserad av att generationsväxla befintliga verk. Den nya politiska ledningen i Sölvesborgs kommun har inte samma strikta inställning till landbaserad vindkraft och planförslaget har uppdaterats.

3.5.8 E.ON

E.ON Energidistribution AB ("E.ON") avger yttrande avseende Sölvesborg kommuns förslag till översiktsplan. E.ON vill såsom ägare av infrastruktur för elförsörjning inom kommunen avge följande synpunkter.

Befintlig elförsörjning

Elförsörjningen är en grundläggande förutsättning för utvecklingen av kommunens näringsverksamhet och bostadsbyggande. Inte minst är utbyggnad och ombyggnad av elnätet viktigt för att garantera fullgod leveranssäkerhet och en bidragande faktor till det förnybara samhället.

E.ON har nätkoncession för område gällande ledningar inom den sydöstra delen av kommunen, omfattande bland annat Listerlandet och Hanö. Genom detta ansvarar bolaget för lokalnätet samt är, enligt ellagen, ensamt skyldigt att ansluta nya elanläggningar inom området. Sölvesborgs Energi innehar områdeskoncession och svarar för eldistributionen inom Sölvesborgs tätort, men matas i sin tur av E.ON från regionnätet. Olofströms Kraft Nät AB innehar områdeskoncession för kommunens norra delar. E.ON har i området ett regionalt ledningsnät för elförsörjning, både inom kommunen och vidare till angränsande kommuner och regioner. Detta ledningsnät består av 50 och 130 kV ledningar samt fördelningsstationer. Matning till abonnenterna i det lokala distributionsnätet som ingår i E.ON:s områdeskoncession sker via mellanspanningsledningar med systemspänning 10- och 20kV för överföring av el till nätstationer. Detta är till viss del ledningar i luften men under senare tid har största delen av nätet bytts ut till kablar i marken. Det är ett arbete som fortgår kontinuerligt i syfte att vädersäkra elleveransen. I nätstationerna transformeras spänningen ner till 400V. Från nätstationerna förgrenar sig ett lågspänningsnät via kabelskåp och servisledningar ut till E.ON:s kunder.

Elnät i fysisk planering

E.ON:s utgångspunkt i den fysiska planeringen är att sträva efter att behålla befintlig infrastruktur i nuvarande utförande och i ianspråktaget läge. Det är särskilt viktigt att betona och bibehålla utrymme i den fysiska planeringen för de inmatande regionnätetsledningar och anläggningar som står för försörjningen av hela regionen. Dess placering och utförande har noga utretts och sanktionerats genom koncessionsbeslut av Energimarknadsinspektionen (Ei) och markupplåtelse genom ledningsrätt och servitut.

Då regionnätetsledningarna samt för elnätet i övrigt viktiga anläggningar har stor betydelse för regionen ser E.ON att det är välkommet om dessa redovisas som viktiga planeringsförutsättningar i kommunens översiktsplan. För oss som ledningsägare utgör ledningsstråken strategiska korridorer som försörjer en växande kommun med alltmer planlagd mark. Inom dessa planreservat måste vi ofta kunna säkra framtidens elförsörjning genom att förstärka och förnya ledningarna, vilket blir särskilt angeläget nu när samhällets behov av el kommer att påtagligt öka under de kommande decennierna. Det är ofta svårt och ovälkommet att skapa nya lägen för större ledningar i tätbebyggd miljö.

Med tanke på att det är en svår och lång process att få tillstånd och markupplåtelse för regionnätet är det även önskvärt att översiktsplanen betonar att ledningarna ska ges erforderligt utrymme med tanke på säkerhet och framtida behov vid nybyggnation i deras närhet. Genom att i översiktsplanen tydligt redovisa de stråk i vilka regionnätsledningarna finns bör det kunna säkerställas att det inte tillkommer byggnation eller annan verksamhet i dess närhet som inte är förenlig med de säkerhetsföreskrifter som omfattar anläggningarna. Det gäller både riskavstånd för fysisk påverkan på ledningarna och restriktioner för vilka verksamheter som kan bedrivas nära ledningarna.

På ett antal platser föreslår kommunen bebyggelse i närheten av E.ONs befintliga kraftledningar. På sida 61 beskriver kommunen utveckling av nya verksamhetsområden norr och söder om väg E22 i direkt närhet till E.ONs 50-kV-ledning. Bebyggelse i närhet till ledningen är här förenat med restriktioner, riskavstånd och säkerhetsföreskrifter. Inga förändringar får ske i närområdet som kan påverka regionnätsledningarna och det är viktigt att tillkommande bebyggelse sker med stor hänsyn till dessa ledningar. För att utreda genomförbarheten av exploatering i enlighet med kommunens ambitioner i området uppmanas kommunen att kontakta oss för vidare samråd redan i detta skede. Befintliga kraftledningar ska i översiktsplanen beskrivas som en ingående förutsättning vid exploatering av områden nära regionnätsledningen.

Förslag om ny bebyggelse utifrån elnätets kapacitet

Översiktsplanen föreslår ett antal nya verksamhetsområden. Beroende på vilken typ av etableringar som sker på dessa ytor kan en utökning av kapaciteten i elnätet krävas. Vidare kan verksamheterna ställa ökade krav på en mer robust elförsörjning. Verksamheter med ett stort effektbehov kan alltså kräva ny infrastruktur, vilket förutsätter en gemensam planering mellan kommun och nätbolag med lång framförhållning.

Det är viktigt att se energiförsörjningsfrågan ur ett helhetsperspektiv och att kommunen tillsammans med E.ON på ett tidigt stadie uppskattar det framtida energibehovet kopplat till den tidshorisont man ser för utbyggnadstakten. Till det bör fogas de trender som påverkar behovet av el såsom ökningen av eldrivna transporter och uppbyggandet av nya laddningsmöjligheter. Allt detta sammantaget påverkar den kapacitet som behövs i E.ON:s anläggningar i lokalnätet och kanske även i det överliggande regionnätet. Om en beställning av ökad effekt blir nödvändig bör den göras i mycket god tid då de ombyggnader av regionnätet som kan bli följden är väldigt tidskrävande. Det är särskilt tillståndprocesserna för koncessionsärenden som är mycket tidsdrivande.

På sida 40 i översiktsplanen skriver kommunen att "Antalet elfordon kommer att öka och kommunen behöver ha ett elnät som möter behovet. Kapacitet finns inom kommunen för att möta efterfrågan". Det är inte

lämpligt att i en översiktsplan redogöra för huruvida elnätets kapacitet är tillräcklig för att möta detta behov. Översiktsplanen tar sikte på kommunens utveckling fram till 2050 och är tänkt att vara vägledande under flera år framöver. Kapaciteten i elnätet är på intet sätt statisk utan påverkas av samhällets utveckling, ökat energibehov och kommunens expansion av verksamheter och industrier. Då både efterfrågan och kapacitet varierar över tid, bör denna utfästelse tas bort från översiktsplanen.

Sölvesborgs ambitioner kring förnybar energi

E.ON välkomnar Sölvesborgs kommuns positiva inställning till en utbyggnad av fossilfri energi såsom solkraft och vindkraft inom kommunens gränser. För att främja utvecklingen av den förnyelsebara elproduktionen i landet som helhet är det av stor vikt att kommuner tar hänsyn till detta i sin fysiska planering. Det är viktigt att i sammanhanget framhålla att dialogen om större etableringar, vare sig det rör sig om konsumtion eller produktion, innebär långa ledder och kräver god framförhållning. Kommunen uppmanas därför att ta tidig kontakt med nätagande bolag i planeringen av nya anläggningar inom kommunen. På sida 41 skriver kommunen att "Alternativa energikällor med förnybar energi, ska utredas inom skyddsavstånd till annan teknisk anläggning." Det är otydligt vad som menas med denna mening och ställningstagandet bör förtydligas inför granskning. Menar kommunen att planering av alternativa energikällor ska ske med särskild hänsyn till andra tekniska anläggningars skyddsavstånd?

Att gräva ner regionnätledningarna

På sida 41 skriver kommunen följande "Kraftledningar för eldistribution ska utföras som jordkablar" E.ON yrkar på att detta ställningstagande i första hand tas bort från översiktsplanen och i andra hand nyanseras och utvecklas i det fortsatta planarbetet, då frågan om att gräva ned ledningar är långt mer komplex än att åstadkomma ett kabelschakt. Regionnätledningarna utgör tillsammans med de nationella stamnäten det svenska energisystemets bas. De är tillsammans vitala för samhället och elförsörjningen i stora områden som omfattar miljontals kunder. Att flytta befintliga regionnätledningarna kräver stora resurser i tid och pengar – resurser som istället kan läggas på att stärka elnätet med nya ledningar. Delar av lokalnäten är idag nergrävda för att minska avbrottsrisker vid till exempel storm. Det ger ibland en felaktig uppfattning om att markkabel är ett likvärdigt alternativ till luftledningarna även på de högsta spänningsnivåerna, vilket sällan är fallet. Luftledningarna har hög tillgänglighet, få felkomponenter och korta reparationstider. Markkablar har däremot ett antal nackdelar såsom risk för försämring av driftsäkerheten, påverkan på beredskapen, sämre överföringsförmåga, högre kostnad osv. Se information på nedanstående länk, samt i bifogad fil,

för en mer utförlig beskrivning av orsakerna till att regionnätsledningar inte bör flyttas eller grävas ner.

<https://www.eon.se/artiklar/daerfoer-boer-inte-regionnaetsledningar-flyttas>

Fortsatt planarbete

E.ON önskar vara delaktiga i en fortsatt planering av utbyggnaden i enlighet med översiktsplanen. Bolaget är angeläget om ett gott samarbete med kommunen vid dessa och andra infrastrukturella projekt. Det är önskvärt att kommunen tidigt i planprocesserna och i nära samråd med elnätsägare arbetar för att hitta bästa möjliga framdragningsav nytt elnät med minsta möjliga intrång. Vid nya anslutningar till elnätet är det önskvärt att E.ON kontaktas i god tid. Detta i synnerhet när det gäller vindkraftsanslutningar då det ställer stora krav på var i elnätet man kan ansluta den levererade effekten. Planärenden som berör E.ON tar vi tacksamt emot via pbl@eon.se.

Ledningsvisning

För kommunens fortsatta handläggning av detta planärende och för framtagande av ett bra planeringsunderlag vill vi hänvisa till www.ledningskollen.se, för utbyte av relevanta kartunderlag för de av E.ON:s anläggningar och ledningar som nämns ovan där det finns möjlighet att få dessa digitalt och i diverse filformat.

Kommunens kommentar

Kommunen avser inte påverka placering eller utförande av regionnätsledningar och anläggningar. För att tydliggöra översiktsplanen har dessa lagts in i kartan. På så sätt blir de också tydligare en del av planeringsföresättningarna i kommunen. De föreslagna utbyggnadsområden som ligger i närheten av regionnätsledningarna ska ta hänsyn till dessa, vilket förtydligats för respektive område.

Avsnitten om elnät och energiproduktion har uppdaterats med information enligt yttrandet. Redogörelsen av kapaciteten har tagits bort.

Kommunen har ingen näringslivsplan och därmed ingen uttalad intention om utveckling av viss typ av verksamheter. Inför en eventuell större etablering med stort effektbehov ska nätbolaget kontaktas i tidigt skede.

Ställningstagandet om markförläggning av kraftledningar har tagits bort.

Kommunen remitterar alltid detaljplaner som kan beröra E.ON till E.ON.

3.5.9 Olofström kraft AB

Det står i översiktsplanen att kraftledningar ska byggas som jordkabel. Det går inte att generalisera så utan den bedömningen får man avgöra från fall till fall med hänsyn till teknik, spänningsnivå och placering.

Kommunens kommentar

Ställningstagandet om markförläggning av kraftledningar har tagits bort.

3.5.10 Seasick AB

Mitt företag riktar in sig till stor del mot den maritima besöksnäringen, och företaget är även en del av nätverket ARK56. Jag har fokuserat på att fler människor ska kunna komma ut och ta del av Sölvesborgs lilla vackra skärgård och väcka intresset för den, samt även försökt locka båtburen turism till Sölvesborg. Det saknas naturliga tilläggningsplatser (bryggor) både vid våra öar, samt kring havsvikarna Sölvesborgsviken och Valjeviken. Förslag att restaurera gamla befintliga platser såsom Slottsudden, Kaninholmen, Ljunganabben, Utkörnet, Tredenborg och Prästholmen.

Jag tror det är viktigt att både det lokala samt besökande sjöfolket ska kunna känna sig välkomna till Sölvesborg med båt genom att erbjuda alternativa tilläggningsplatser och strandhugg och inte bara vara hänvisad till de större båtklubbarna.

Sölvesborg är en fantastisk kuststad med Blekinges västligaste skärgård som alldeles för få människor tar del av.

Kommunens kommentar

Kommunen är positiva till att utöka naturturismen. Att skapa nya tilläggningsplatser på kommunens öar kan vara svårt utifrån miljöperspektiv, Natura 2000 och Fågelskydd. Det får utredas särskilt utifrån den aktuella platsen, vilket inte behandlas på översiktsplanenivå. En satsning på att underhålla och stötta befintliga hamnar bör göras.

3.6 Privatpersoner

Yttrandena från privatpersoner sorteras efter tematiskt innehåll. För att skydda personuppgifter anges endast initialer. Generella kommentarer från kommunen ges inledningsvis under vissa teman.

3.6.1 Kommunikationer

Kommunens kommentar

Kommunen har kontinuerliga avstämningar tillsammans med Trafikverket och Blekingetrafiken kring utbyggnad av vägnätet och hur kollektivtrafiken kan utvecklas och förstärkas.

Cykelvägnätet lyfts generellt som viktigt att utveckla i ÖP-förslaget och ett kompletterat huvudvägnät redovisas. Utöver detta kan åtgärder göras lokalt. Framförda önskemål om utbyggnad längs med särskilda sträckor har förts vidare till samhällsbyggnadsförvaltningen för att inkorporeras i arbetet med ny cykelplan. Denna kommer att delges Region Blekinge efter antagande. I slutändan är det Trafikverket som avgör vilka sträckor som ska prioriteras längs det statliga vägnätet.

Huvuddelen av vägnätet i kommunen, däribland väg 123, är statlig väg, vilket innebär att Trafikverket har väghållaransvaret. Trafikverket håller på

att utreda olika förslag till trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs hela väg 123. Tillgänglighet för såväl persontrafik som tung trafik tas då i beaktande.

NS

Jag tycker det är viktigt att kollektivtrafiken planeras framförallt efter de stora arbetsplatsernas geografiska plats, scheman och skift (eller tvärtom, eller kompromiss i dialog) om människor ska kunna ställa om till att resa mer hållbart. I alla fall inom kommunen. Om det redan står någonstans har jag missat det.

PG

Jag önskar en varningsskylt för korsande skolbarn vid Norje rondellen. Många barn cyklar till skolan denna väg men sikten är dålig när man kommer i bil. Likaså är det svårt för cyklister (barn) att se om det kör in bilar i rondellen när de ska passera över vägen på cykelbanan.

Kommunens kommentar

Detta är ingen ÖP-fråga, men viktig information. Synpunkten har förts vidare till kommunens Tekniska enhet och Trafikverket då det gäller en åtgärd vid statlig väg.

LOA

Pga. hög belastning av trafik mot Hällevik/Nogersund så behövs en ny väg/ plus cykelväg på Skogshagevägen.

OK

Jag tycker man måste bygga en cykelväg mellan Skogshagen o Strandvallen. Denna väg rullar de många fordon på dagligen. Barn o ungdomar på väg till skola o träningar lever ett farligt liv.

KK

Skogshagevägen mot Hällevik/Nogersund är högt trafikerad, cykelväg behövs absolut! Semesterperiod katastrof, en helt ny väg till och från Hällevik hade inte varit fel.

MH

Skogshagevägen – stort behov av en cykelväg. Mycket trafik.

MJ

Cykel och gångväg, Sölvesborg-Gammelstorp.

AJ

Jag önskar att vi inom en snar framtid kommer kunna bland annat cykla eller gå mindre riskfyllt på Gammelstorpsvägen. Det behövs en cykelväg längs hela vägen så att vi på landsbygden lättare kan ta oss in till stan utan bil eller annat fordon.

JN

Det hade varit bra om det fanns en cykelväg längs Gammelstorpsvägen. Fler och fler börjar cykla och borde vara säkert att cykla överallt i Sölvesborg.

PN

Det behövs en cykelväg längs Gammalstorpsvägen. Cyklar ofta mellan Sölvesborg och Jockarp. Det är inte säkert att cykla längs den vägen.

JN

Jag önskar att det byggs en cykelväg längs med Gammalstorpsvägen enda ut till Gammalstorp. Med denna cykelväg blir det enklare för oss på landsbygden att transportera oss på cykel med mera och man knyter samman centrala stan och landet mera. Gammalstorpsvägen är riskfylld att transportera sig på via vägrenen.

M

Cykelväg mellan Kylinge och Gammalstorp.

RN

Där cykelvägen mellan Sölvesborg och Mjällby korsar väg 123 borde det finnas en tunnel. Cyklister utsätts i nuläget för hög risk vid överfart.

RO

Ser gärna att cykelvägen som passerar 123:an från Mjällby till Sölve görs säkrare. Nu är det 70 km i timmen där och lite si o så med sikten. En farlig överfart för cyklister o gångtrafikanter. En tunnel eller åtminstone sänkt hastighet.

AJ

Bättre överfart vid cykelväg som korsar 123 mot Mjällby så mycket trafik, helst tunnel eller cykelbro.

Hade varit trevligt med en promenad-/cykelväg runt viken från brofästet i Ljungaviken fram till slottet som skulle gå närmare havet, typ via spångar.

MS

Jag har en åsikt om trafiksäkerheten när det gäller väg 123 som bitvis är dåligt underhållen. Trafiksäkerheten är dålig förbi 1:a avfarten till Mjällby (från Sbg räknat). Jag har flera gånger fått bromsa in när bilar kör ut på 123:an utan att lämna företräde. Jag kör dagligen den sträckan till o från jobbet, efterlyser bättre kontroll där över trafiksäkerheten, sätt upp stoppskylt tex.

Vill ha en bra cykelväg från Hällevik in till Sölvesborg. En cykelväg som går jäms med bilvägen. Jag skulle cykla till och från tåget om det var smidigare att komma snabbt in till Sbg.

AP

Vilket samråd har ni haft med befolkningen i Djupekås/Lörby? Vilka planer har kommunen för detta område? Jag har svårt att hitta var dessa kommer med i planeringen.

Jag har noga studerat förslaget.

Är glad att tätorterna ges möjligheter, men jag tycker att ni helt glömmer landsbygden. Det är här innovationer och företagsutveckling sker. Ge även

oss möjlighet att leva och verka. Tänk logistiken. Vägar och kommunikationer måste även finnas på landsbygden. Vi måste ta hänsyn till att fiske och dess binäringar har försvunnit. När fiskebåtar försvann, gick vi miste möjligheten till transport sjövägen med båt. Så vägnätet av mycket stor betydelse för vår kommun. Här behövs en total översyn och då måste hänsyn tas till gamla och nya verksamheter. Jordbrukets redskap har idag en mycket större volym, lika de produkter som tillverkats på landsbygden. Vidare har turistströmmarna ökat. Turister undviker i stor utsträckning motorvägarna.

Jag tycker att även landsbygdsbefolkningen bör få en chans att yttra sig. Se framåt och låt kommunen växa med förnuft.

Kommunens kommentar

I den tidiga medborgardialogen var kommunen ute i sex olika orter för att informera om det pågående arbetet med översiktsplanen och för att engagera medborgarna i utvecklingsfrågorna; Sölvesborg, Mjällby, Hällevik, Hörvik, Norje och Högtofta. Under samrådet hölls tre möten på olika platser i kommunen för att informera om själva planförslaget, Sölvesborg, Hällevik och Norje. Begränsade resurser gör att kommunens tjänstepersoner inte har möjlighet att besöka samtliga orter och samhällen i kommunen. Inför samtliga träffar har inbjudan lagts ut på kommunens hemsida och skickats ut till samtliga företagare och föreningar i kommunen. Annonser har införts i ortstidningar och på sociala media för att nå en så stor andel medborgare som möjligt. Alla har varit välkomna till alla möten oberoende av var man bor eller verkar.

Kommentarer till vägnätet ges inledningsvis under kommunikationer.

3.6.2 Bebyggelse

CP

Som född och uppvuxen i Hällevik vill jag lämna några synpunkter. Jag är boende där ca 3 månader om året. Om ett par år, när jag slutar jobba, kommer jag dock bo större delen av min tid i Hällevik.

Jag tycker det är bra att samhället bevaras i fiskelägesanda men samtidigt är nybyggnation välkommet, ex Gamla Hälleviks rökeri behöver rivas, ser helt förskräckligt ut, och nybyggnation bör tillåtas.

Kollektivtrafiken har god turtäthet, åker ganska ofta. Det behöver jobbas mer med att få människor att åka och använda bussarna och inte ta bilen.

Sölvesborgs planteringar är fantastiska samt evenemang och festivaler som t ex Killebom, Hälleviks Tradjazzfestival.

Seniorboende efterfrågas av flera.

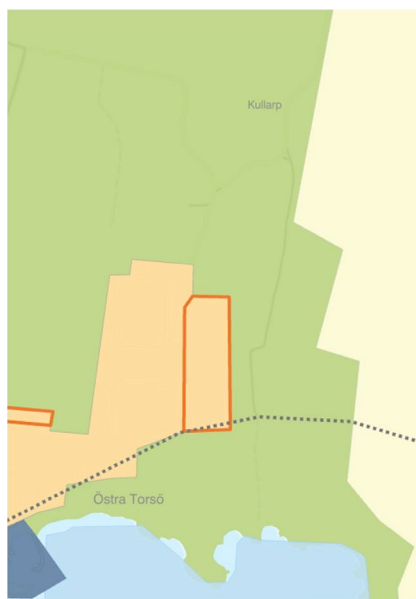
Kommunens kommentar

Fastighetsägaren till Hälleviks rökeri avser ersätta befintlig bebyggelse med nya bostäder. Kommunen har ett pågående detaljplanearbete för området.

Kommunen har nära samarbete med Region Blekinge, som ansvarar för Blekingetrafiken. Insatser för att öka användandet av kollektivtrafiken görs kontinuerligt.

AE och ME

Fastighetsägarna till fastigheten Istaby 7:1 vill härmed lämna synpunkter på den föreslagna översiktsplanen för kommunen. I den föreslagna planen föreslås att området Östra Torsö, öster används för fritidshusbebyggelse.

Figur 1. Området Östra Torsö, öster på Istaby 7:1 som föreslås för fritidshusbebyggelse

Området

Vi som fastighetsägare delar uppfattning att detta område är mycket lämpligt för fritidshusbebyggelse.

Efterfrågan på tomtmark för fritidshus är stor. Vi får återkommande påringningar från personer som är intresserade av att uppföra fritidshus i befintliga angränsandeområden.

Det finns inte någon pågående markanvändning på större delen av det föreslagna området. Uppförande av fritidshus på det föreslagna området kommer inte att hindra det rörliga friluftslivet utan bidra till att göra friluftslivet tillgängligt för fler personer. Tillgängligheten till det kustnära området kommer med en exploatering inte att begränsas.

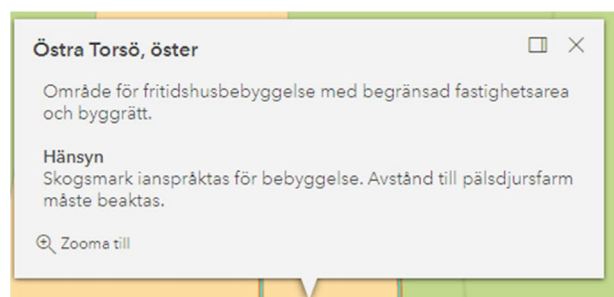
Det aktuella området ligger avskilt från den kulturhistoriska bebyggelsen i Istaby, Torsö och Kullarp varför detta inte heller utgör något hinder.

Då exploateringen sker i anslutning till befintlig fritidshusbebyggelse finns mycket av infrastrukturen redan i närheten, vägar, vatten, bredband, el och pågående utbyggnad av avlopp.

En utvidgning av Östra Torsö möter väl planens ställningstagande för fritidshusbebyggelse att. En förutsättning för mer permanent boende är att vatten och avloppssystem ger god sanitär standard och minimerad miljöpåverkan. Det faktum det föreslagna området är en utvidgning av redan existerande områden gör det extra lämpligt.

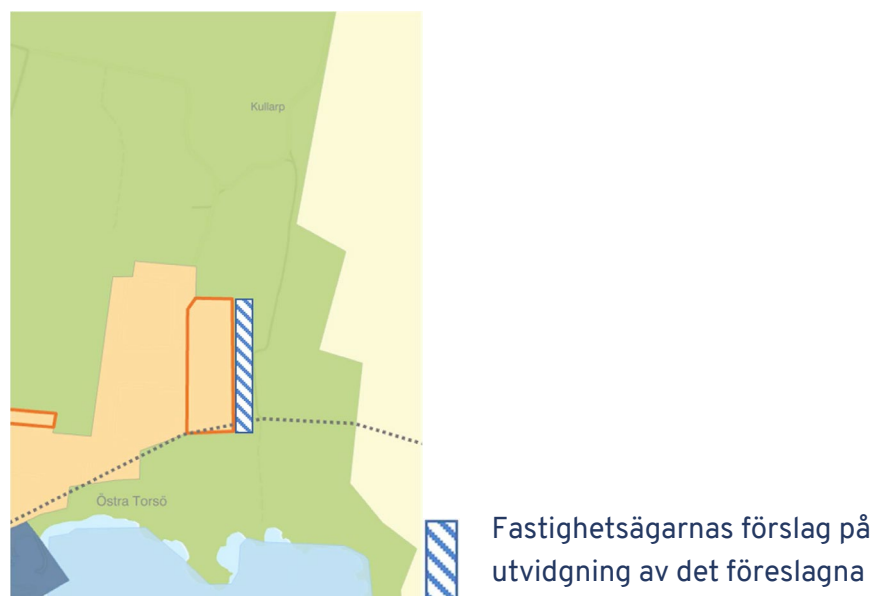
Områdets utformning

I översiktsplanen anges att avstånd till pälsdjursfarm måste beaktas. Pälsdjursfarmen är avvecklad och något tillstånd för sådan verksamhet finns inte. Denna hänsyn utgår alltså.

Figur 2. Beskrivning av aktuellt område i Översiktsplanen.

Vi anser att området Östra Torsö, Öster är mycket lämpligt för fritidshusbebyggelse och mot bakgrund av att det inte längre finns någon pälsdjursfarm bör området utvidgas österut hela vägen till fastighetsgränsen och stengärdesgården. Vi anser att det föreslagna området ska utformas enligt nedan Figur 3.

Figur 3. Området Östra Torsö, öster på Istaby 7:1 som föreslås för fritidshusbebyggelse inkluderat fastighetsägarnas förslag på utvidgning.

Kommunens kommentar

Föreslaget utbyggnadsområde för bostäder i Östra Torsö har tagits bort på grund av bristande infrastruktur, kollektivtrafik och samhällsservice.

Genom att inte bebygga bokskogen i detta avsnitt premieras även den gröna infrastrukturen till fördel för spridningskorridorer för flora och fauna. I området finns även en fornlämning i form av en boplats som måste tas hänsyn till. Dessa förutsättningar har framkommit efter samrådsskedet.

Vid två tillfällen tidigare har området föreslagit planläggas för bostadsbebyggelse, men strukits vid kommunens antagande eller genom resolution av länsstyrelsen. Stugägarföreningen har ställt sig negativa till utbyggnaden under samrådet.

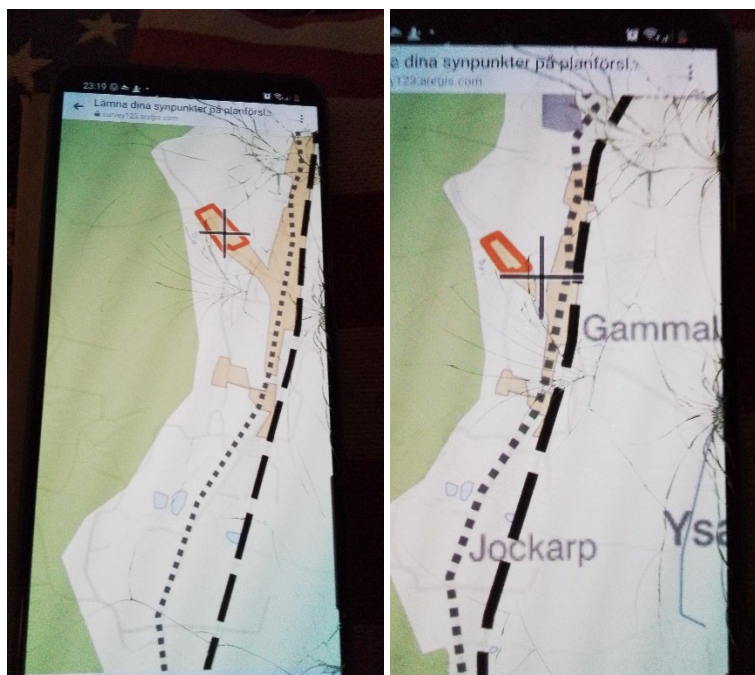
PB

För att kunna bedriva den jordbruksenhet Gammastorp 4:20 med inriktning hästverksamhet som jag driver samt att vi byggt ridhus för förvalta vår verksamhet behövs betesmark, rasthagar i korrekt storlek för hästar. Jag hyr denna mark del av Gammalstorp 4:1 till mina hästar antalet 9 st, dessa 9 platser som jag enligt länsstyrelsen godkänt för att den hyrda marken av Nils-Olof Jönsson, finns tillgänglig, det är bakom mitt hus. Just denna sida, del av mark tycker jag är väldigt onödig att man ska göra till bostadsområde, synd att hästverksamhet ska försvinna och dela av betesmark till djuren.

Min näringsverksamhet blir ytterst drabbad om hästar, som ger möjlighet till ett öppet, grönt landskap och min begränsning påverkas mycket mycket stort. Det som påverkas blir deras rörelsebehov. De ska vistas ute i hagar minst 30x15 m x 9 hästar. Vandra ca 2 mil per dag om deras behov ska tillgodoses. Alltså behöver hela verksamheten denna del av mark för att vi ska kunna driva vår näringsverksamhet, jordbruksenhet, godkänd av jordbruksverket.

Det kan bli påverkan om klagomål om gödsel lukt, flugor, mm, det är en tydlig jordbruksmiljö. Jag tror att på sikt kommer det klagomål om hästlukt, häst gödsel mm i efterhand och kan leda till konflikter. Sådant här brukar växa fram som problem efterhand.

Men framförallt kommer min verksamhet inte kunna fortsätta. Jag är stolt över att ta hand om marken för att hästarna ska få utlopp för sina naturliga behov så dom får så naturlig miljö att vistas i.

Kommunens kommentar

Utbyggnadsområdet har justerats så att det huvudsakligen ligger öster om Hinnedalsvägen. I norr tillåts bebyggelse på båda sidor om vägen. Förslaget innebär en långsiktig möjlighet för utveckling av bostäder på fastighetsägarens initiativ, inget tvingande. Bostäderna skulle kunna utföras som hästgårdar eller annan typ av hästboende. Utbyggnaden har kompletterats med ett mindre område vid fotbollsplanen, då fotbollsklubben har beslutat lägga ner sin verksamhet. I övrigt är det svårt att hitta ett sammanhängande område för utveckling av Gammalstorp på grund av skyddsavstånd till primärt vattenskyddsområde och järnväg.

LJ

Här kommer mina synpunkter på förslag av bebyggelse längs med Hinnedalsvägen, Gammalstorp.

Till att börja med, som boende i Gammalstorp har man valt att bo i denna lilla by pga närheten till naturen och att det är en befolkningsgles by. Vi ser det även som en stor tillgång att inte ha grannar direkt inpå husknuten utan bo lite mer enskilt i lugn och ro med stora avstånd till våra grannar och mycket natur. Med fasa ser vi detta förslag som innebär en rejäl och tät bebyggelse längs med Hinnedalsvägen. Kanske kommer detta bostadsområde dessutom komma att utökas ytterligare sen? Hinnedalsvägen är redan nu alldeles hårt belastad av trafik, både privat som företagare, dygnet runt. Med mer bostäder kommer således trafiktrycket öka, men tillgången till naturen på nära håll kommer att begränsas för oss Gammalstorpsbor.

Uppmärkt område ligger även inom Sölvesborgs kommun föreslaget vattenskyddsområde. En ekvation som inte riktigt går ihop då ett bostadsområde kommer göra en stor påverkan av vattentäkten.

Även flera näringsidkare kommer att få en stor negativ påverkan av detta förslag då deras näringsverksamheter kommer att begränsas eller rent av tvingas upphöra. Sölvesborgs kommun vill väl ha ett rikt näringsliv även på landsbygden?

Ingen har frågat oss boende i byn hur vi önskar ha det, är inte det lämpligt att göra?

Med dessa synpunkter anser jag att detta förslag om bebyggelse i Gammalstorp är förkastlig och bör slopas omgående.

Kommunens kommentar

Det aktuella området är utpekad i översiktsplan Sölvesborg 2020. Utbyggnadsområdet har minskats avsevärt i omfattning med hänsyn till efterfrågan och framtagna befolkningsprognos.

Intentionen i översiktsplanen är att den huvudsakliga utbyggnaden koncentreras till serviceorterna, men även att skapa förutsättningar för och möjlighet till utveckling av hela kommunen på lång sikt. Förslaget område rymmer storleksmässigt ca 10 enbostadshus, vilket inte utgör någon större utbyggnad. För att delvis gå synpunkterna till mötes har området minskats i utbredning. Översiktsplanen redogjorde i samrådsförslaget ingen vision för hur området skulle kunna byggas ut, bara att användningen ska vara bostäder. Det skulle till exempel kunna utnyttjas till alternativa boendeformer som marklägenheter eller boende knuten till hästverksamheten i området. Det är något som beslutas om i kommande detaljplanering, som bara blir aktuellt på fastighetsägarens initiativ. Förutsättningar som trafikbelastning och natur- och friluftsvärden är också något som utreds vid framtida detaljplanläggning.

Området ligger utanför befintligt vattenskyddsområde och förslaget primärt vattenskyddsområde, men inom förslaget sekundärt skyddsområde. Detta innebär att särskilda föreskrifter måste följas vid byggnation. Stora delar av bebyggelsen i Gammalstorp ligger inom föreslagen primär och sekundär skyddszon.

Kommunen har under arbetet med översiktsplanen bjudit in till tidig medborgardialog under oktober-november 2021 och samrådsmöten i juni 2022. Möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget under samråd och granskning är också en del för att göra processen mer demokratisk.

BJ

Mina synpunkter angående planering på tätbebyggt bostadsområde längs Hinnedalsvägen: Är emot pga att bebyggelsen förstör skogsmark, begränsar tillgången till natur för Gammalstorps bybor. Blir ökad trafik på Hinnedalsvägen och Gammalstorpsvägen; som redan är hårt trafikerad. Fler människor kommer att behöva pendla till skolor och arbeten, negativt för miljön. Negativ påverkan på vattentäcktskyddsområde.

Sölvesborgs kommun är ju inte kända för att lyssna på Gammalstorpsbor; ni lade ner Gammalstorps skola trots protester och sålde skolan för en billig peng till en utomstående. Skolan hade kunnat användas som en föreningslokal för byborna. Förfrågan till grannarna beträffande bygglov för en G3-antenn skickades ut samtidigt som man påbörjade resning av masten.

Kanske kan ni lyssna på Gammalstorpsbor denna gång och inte bygga bostadsområdet på Hinnedalsvägen!

Kommunens kommentar

Se kommentarer till de två tidigare yttrandena.

JH

I nya översiktsplanen finns Hjortakroken södra upptaget som ett område för ny bebyggelse. Detta område fungerar som ett naturligt bullerskydd för bl.a. Sölvesborgshems lägenheter o bör därför lämnas orört.

Däremot kan man försöka hitta nytt markområde för kolonin som ligger andra sidan Blekingevägen och använda det för bebyggelse av nya hus med hyreslägenheter i Sölvesborgshems regi, 3-4 vånings hus. Vi behöver mera hyreslägenheter så äldre som vill sälja sina hus kan flytta dit o yngre kan köpa villor som då blir till salu.

Kommunens kommentar

Enligt förslaget till utbyggnadsområde lämnas ett grönstråk längs med vägen. Exakt avgränsning, utbredning och hänsyn studeras i kommande detaljplaneläggning, men kan ses som en komplettering till befintlig bebyggelse. Översiktsplanen har en lång planeringshorisont och vill skapa möjligheter för staden att växa på lång sikt.

SB

Utlåtande till översiktsplan gällande Mörby 11:1 med närliggande område.

Av såväl fastighetskartan som handläggarkartan framgår att nämnda område ligger i ett område som bär signumet för Sölvesborgs kommun, omedelbar närhet till havet med tillgång till badplats, skog framför allt då bokskog, vandringsområde bland annat i naturvårdsområde benämnt Hjärthalla med sin utsikt över stora delar av Listerlandet från högsta delen. Ridvägar, uppmärkta leder för såväl jogging som promenader.

Planområdet ligger inom riksintressen för friluftsliv. En utbyggnad av Mörby 11:1 med närliggande område torde inte bedömas som störande för dessa verksamheter/utövande. Kompletteringar med nya etableringar till redan befintliga villor med permanent boende på Mörby 11:1 torde möjliggöra bättre tillfartsvägar och eventuell övrig infrastruktur som kan lösas genom samarbete med kommunen och exploitörerna.

I området har Sölvesborgs energi installerat vatten och avlopp dimensionerat för nyetableringar av såväl permanent som fritidsboende.

Med angivna argument torde det inte vara någon stor fråga huruvida området även i fortsättningen skall exploateras på sådant sätt som tidigare redovisats.

Kommunens kommentar

Planberedskapen i Sandviken är idag hög, över 100 obebyggda tomter finns detaljplanelagt. Sandviken är inte en utpekad serviceort och det finns ingen kommunal eller kommersiell service i närheten. Översiktsplanens intention är att den huvudsakliga utbyggnaden ska kopplas till serviceorterna.

Det föreslagna området ligger sydost om Sandviken, i anslutning till befintlig bebyggelse, men frikopplat från den huvudsakliga bebyggelsen. Infrastrukturen till området är dålig och det finns ingen kollektivtrafik i närheten, vilket innebär ett bilberoende boende.

En exploatering skulle ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk, vilket är svårt att motivera utifrån den höga planberedskapen. Området pekas därför inte ut som utbyggnadsområde i denna översiktsplan.

JN

Jag anser att fastigheten Siretorp 2:14 borde kunna användas för framtida bostadsbebyggelse. Fastigheten har under minst 20 års tid varken odlats eller varit betesmark. Den ligger söder om Listerlandets södra område där jordbrukets intresse ska prioriteras och norr om Siretorpsvägen. Området kompletterar befintligt bostadsbestånd på landsbygden med närhet till kollektivtrafik och befintliga cykelvägar. Med detta förslag undviker man att ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk. Fastigheten ligger i direkt anslutning till befintlig bostadsbebyggelse och bygger vidare på befintliga strukturer i bebyggelse och landskap samt teknisk infrastruktur. Denna lokalisering har minst påverkan på möjligheten till ett rationellt drivet jordbruk, natur- och kulturmiljövärden i området Siretorp/Mörby.

Kommunens kommentar

Siretorpsvägen utgör en naturlig avgränsning av befintlig bebyggelse på Mörby backe. Norr om vägen finns endast enstaka gårdar och fastigheten ligger utan koppling till dessa. Fastigheten ligger på slutningen från Mörby backe ned mot Listerslätten. En byggnation skulle därmed få stor inverkan på landskapsbilden i området.

I området finns flera fornlämningar registrerade. Inom den aktuella fastigheten finns en delundersökt boplats i delen närmast Mörby.

Kommunen gör bedömningen att marken utgör brukningsvärd jordbruksmark, vilket talar emot en utbyggnad. Domar från mark- och miljööverdomstolen visar att prövningsinstanserna har en generös syn på vad som anses vara brukningsvärd jordbruksmark. Även om marken inte brukas idag, kan den komma att göra det i framtiden.

PI

Avsätt mark med möjligheter för de som vill bygga hästgård. I Olofström så har man tagit fram en detaljplan för möjlighet att bygga flera intilliggande hästgårdar i Norra Rödhult, Rosenfors. Se bifogad detaljplan.

Kompletterande yttrande 2022-12-14

Jag och min hustru vill att ni tar bort "golfbanan" som är inritad på/över vår mark och som återfinns i förslaget ÖP 2050.

Kommunens kommentar

I kommunen finns ett detaljplanelagt område som möjliggör bostäder med gemensamt stall. Det ligger väster om Krokås och marken är privatägd. Planen har inte genomförts.

Golfbanan är ett stort besöksmål som prioriteras och ges möjlighet till utveckling. Bland annat föreslås en kompletterande 18-hålsbana i den handlingsplan för besöksnäring "Destination Sölvesborg" som kommunen tagit fram och som politiken antog 2020-12-08. Denna handlingsplan har legat till grund för översiktsplaneförslaget.

JN och LJ

Vi anser att förslaget till ny bostadsbebyggelse som benämns Mörby ska strykas då det inte tar hänsyn till vår hästgård. Folkhälsomyndigheten rekommenderar ett skyddsavstånd på 200 meter mellan hästverksamheter som stall, rasthagar, paddock och bebyggelse. Stöd för denna rekommendation finns även i lokaliseringsprincipen och försiktighetsprincipen i 2 kap miljöbalken. För att undvika konflikter kring lukt, buller och allergier bör bebyggelse ligga långt från gårdscentrum med djurhållning för att undvika klagomål från ett framtida närliggande bostadsområde som kan medföra begräsningar av vår hästverksamhet. Med stöd av den bedömning som gjorts i Byggnadsnämndens protokoll daterat 2022-02-03 ärende BN § 11 Siretorp 4:39 med diarienummer 2021/5563 är det uppenbart att förslaget till ny bostadsbebyggelse som benämns Mörby ska strykas. Miljöförbundets yttrande stödjer tillfullo våra synpunkter.

Kommunens kommentar

Förslag till bostadsutbyggnad ligger kvar då översiktsplanen har en lång tidshorizont. Området ligger väl förankrat med och i direkt anslutning till befintlig bebyggelse, och med god försörjning av infrastruktur. Översiktsplanen har som vision att möjliggöra mindre utbyggnadsområden för husgrupper om ca 10-20 enbostadshus (fler om annan boendeform) i hela kommunen för att skapa en levande landsbygd. Det ärende som yttrandet hänvisar till gällde förhandsbesked för ett bostadshus med tillhörande stall, vilket inte anses utgöra väsentligt samhällsintresse.

En utbyggnad av området ska föregås av detaljplaneläggning där inriktning på bebyggelsen avgörs och eventuellt skyddsavstånd till hästar utreds.

Detta sker på fastighetsägarens initiativ. Översiktsplanen ger möjligheter

och förutsättningar men är inte tvingande. När i tiden det kan bli aktuellt med planläggning är svårt att sia om.

RO

Bra jobbat med framtagandet av en fin ÖP för Sölvesborgs kommun!

I samrådskartan för ÖP 2050 framkommer ett potentiellt mindre utbyggnadsområde för bostäder längst ner på Timotejvägen i Falkvik. Vi anser inte att det lämpar sig som ett bostadsområde med tanke på dess placering då det skulle inskränka på den befintliga cykelvägen som idag sammanbinder i princip hela Falkvik där barn dagligen transporterar sig mellan hem och skola. I området myllrar det dessutom av djur så som harar, rådjur och insekter som idag bidrar till dess fortlevnad. Istället för att lägga skattemedel på att skapa nya ängsmarker som har höga natur- och kulturmiljövärden och är viktiga boplatser för fåglar, fjärilar och pollinerare, vore det positivt att bevara och utveckla de som redan finns.

Timotejvägen är redan idag vältrafikerad, mycket pga förskolans placering, och ytterligare bostäder hade ökat trafiken i området vilket har en negativ påverkan på nuvarande boendekvalitet och säkerhet.

Kommunens kommentar

I översiktsplanen värdesätts tätortsnära grönytor för rekreation och andra ekosystemtjänster. Generellt sätt har planen ett restriktivt förhållningssätt till ianspråktagande av grönområden. Endast ett fåtal mindre områden är utpekade för utbyggnad eller förtätning av den befintliga bebyggelsestrukturen inom Sölvesborgs stad. Dessa har ansetts lämpliga ur flera aspekter, men konsekvenser i form av kompensationsåtgärder för befintliga värden kan ändå bli aktuellt.

Utveckling av staden och serviceorterna föreslås till stor del utgöras av förtätning genom omvandling och utveckling av redan ianspråkta områden. För att skapa en variation av bostadstyper som attraherar många olika grupper av människor krävs även att ny mark till viss del ianspråkta.

Timotejvägen utgör idag en återvändsgata för fordonstrafik, vilket även kommer vara fallet efter föreslagen utbyggnad. Så som området har pekats ut kan befintlig cykelväg vara kvar, vilket är av stor vikt för området som helhet och därför ska säkerställas i efterföljande detaljplanläggning.

Ovan angiven förskola ligger i en villa i området, men beslut finns att denna ska avvecklas.

JM

Då vi tänker sälja vår villa i Hässleholm, så har vi en tid tittat på olika möjligheter att förvärva ett radhus - gärna nybyggnation. Det som för oss är mest intressant är där man bygger bostäder för gemenskap - ex med gemenskaps ytor och placering av hus, där man ser och möter andra boende. Men även bostäder för en blandad befolkningsgrupp ex. unga, äldre

och barnfamiljer. Vi skulle uppskatta ett radhus i två våningar - gärna med takterrass och närhet till naturen.

Kommunens kommentar

Det framkom under den tidiga medborgardialogen att det efterfrågas större variation i bostadsbeståndet. Radhus och marklägenheter är attraktiva bostadsformer idag, vilket också framhålls och ges förutsättningar för i översiktsplaneförslaget.

MN

Jag såg på facebook att det diskuteras förslag angående bostäder i mackaskogen. Detta tycker inte jag är en bra idé, det finns inte mycket skog kvar i Norje och jag tycker att denna skog bör bevaras. Flera träd har redan sågats ner osv så detta tycker jag räcker. Detta är både för små barn som ÄLSKAR att leka i skogen, men även för alla andra. Jag går med min hund där, alla jag känner i Norje ser mackaskogen som något fint, detta bör inte bli bostäder, det byggs redan bredvid mackaskogen (gamla macken) och det tycker jag räcker.

Kommunens kommentar

Det har framgått till kommunen att området ”mackaskogen” är av stor vikt för rekreation och lek i centrala Norje. Planförslaget har ändrats och området pekas istället ut som grönområde.

RD

Hur motiverar vi utbyggnaden av verksamhetsmark när kommunen i ÖP själva säger att vi vill minska bilberoendet? Hur mycket verksamhetsmark behöver Sölvesborgs kommun de närmsta åren? Utbyggnaden av Kämpaslätten har gått väldigt fort och ytorna som pekas ut i ÖP är enorma! (Totalen är större än Sölvesborg!). Vad tillför de kommunen egentligen? Kommunen borde utvärdera vad anläggning av ny verksamhetsmark de senaste åren har inneburit för kommunens hållbarhet, ekonomiskt men även ekologiskt och socialt. I nu gällande förslag föreslås t.ex. två ridskolor omlokaliseras för utbyggnad av verksamhetsområden på flera hektar! Är det verkligen rimligt?! Kommunens grönstruktur försvinner i rasande tempo vi behöver värna all mark som tas i anspråk och noga överväga lämpliga områden för utveckling långsiktigt i kommunen. Ta först fram en plan för hur kommunen ser på utveckling av verksamheter innan vi bygger bort mark som kanske kan användas på ett bättre sätt!

Norje centralt - Grönområde & park pågående markanvändning

För att nå det utpekade grönområdet i öster behöver man korsa Karlshamnsvägen. Närmsta vägen från skolan och förskolan till området innebär en korsning av Karlshamnsvägen i ett läge där det saknas övergångsställe. Trots att det idag finns busshållplats på samma sida som grönområdet. Det finns inga stigar genom vegetationen (som idag är relativt tät) och det finns inte heller något staket mot vägen för att hindra att barn som använder området springer ut på vägen. Här saknas grillplats

och naturlig koppling till flera befintliga bostadsområden. Området ägs inte av kommunen och är alltså både sämre utrustat och mindre lämpligt som byns enda park/grönområde jämfört med Mackaskogen

I ÖP har området inte beskrivits eller ens fått beteckningen "utvecklad". Satsningar på det gröna för vardagsmotion och lek, motsvarar i kartan generellt inte mängden utpekade områden för bebyggelse.

Centrala Norje - Mångfunktionell bebyggelse

Området är förhållandevis litet och bör kanske i första hand utvecklas med t.ex. radhus alt. parhus eller lägre lägenhetshus. Närheten till ån gör att utöver översvämningrisk så bör även strandskydd komma i fråga för delar av området. Om det ska tas i anspråk kommer det krävas en hel del utredningar. Görs det bra kan det dock bli ett fint tillskott till byn.

Norje Södra - Mångfunktionell bebyggelse (Handel)

I utvecklingsinriktningen står det såhär under bebyggelse: "Vid byggnation ska hänsyn tas till områdets potential och förutsättningar. Befintliga värden ska värnas och utvecklas och nya värden ska skapas."

Därefter beskrivs Norje såhär: "Norje ges möjlighet att utvecklas till serviceort genom handels- och verksamhetsområden, vilket gynnar hela den norra kommundelen. [...]."

På vilket sätt blir Norje en serviceort genom att ett stort område pekas ut för handel och service? En tydligare beskrivning behövs kring kommunens tankar kring området! Vad är det som kan förväntas tillkomma och vad tillför det byn? Stora handelsytor utan genomtänkt innehåll blir lätt fyrkantiga lådor som konkurrerar med befintlig handel av betydligt mysigare karaktär och riskerar att missgynna byn, men även kommunen i stort. Finns det tankar på utveckling så beskriv dem! Norje behöver inte en "utifallomatt" yta, utan genomtänkt innehåll och gestaltning.

"Centralt Norje"

I Sölvesborgs nya ÖP står bland annat att: "[...] Grönytor i tätorterna ska endast i undantagsfall ianspråkta för bebyggelse".

I Norje har vi nära till hav & strand, däremot har vi begränsad tillgång till vardagsnatur för en promenad med barnen eller hunden. I ÖP står det att "viktigast för vardagsupplevelsen är i regel de grönområden som ligger inom en radie på ca 100-500 meter från bostaden. För barn [...] gäller 100-200 meter."

Det utpekade området ligger 100-200m från förskola & skola & används flitigt av båda för att låta barn leka, lära och upptäcka naturen. Området, som kallas "Mackaskogen" är lätt att ta sig till och röra sig i (framförallt i den södra delen). Det är gott om stigar mellan de höga tallarna, där barn kan rusa fram. Skogen har ett staket ut mot vägen som gör det tryggt och en naturlig mötespunkt vid grillplatsen. I Norje används ingen annan yta så

ofta av både barn, vuxna och äldre till vardags! Här finns allt som kan tänkas under hela året!

Kommunens kommentar

Kommunen är mycket mån om att ha planlagd verksamhetsmark till företagare som vill etablera sig. Genom att erbjuda arbetstillfällen inom kommunens gränser minskar pendlingsbehovet. För en ökad befolkning krävs såväl bostäder som arbetsplatser. Översiktsplanen har lång tidshorisont och områdena kommer inte att byggas ut alla på en gång. I översiktsplanen lyfts behovet av en näringslivsplan för en samlad syn på kommunens näringslivsutveckling och behov av företagsmark.

Trekanten utpekad för mångfunktionell bebyggelse längs ån i centrala Norge har tagits bort med hänsyn till strandskydd och översvämningrisk.

Under den tidiga medborgardialogen framkom önskemål om kommersiell service i den norra kommundelen. Det skulle minska bilberoendet genom att invånarna inte skulle behöva ta sig ända till Sölvesborg för att exempelvis handla eller hämta leveranser från posten. En lokalisering kopplat till Norge skulle utveckla samhället till en fullskalig serviceort och regional nod, utifrån de kriterier som Region Blekinge tagit fram. Översiktsplanen ger möjligheter och förutsättningar för att stärka Norge men kommunen kan inte själv realisera intentionerna utan är beroende av det kommersiella näringslivet. Själva utformningen och preciserad markanvändning kommer att regleras i framtida detaljplaneläggning.

Den så kallade "mackaskogen" har tagits bort som utbyggnadsområde för bostäder och planläggs istället som grönområde. Området öster om Karlshamnsvägen kan utvecklas som centralt grönområde och ges därför beteckningen utvecklad istället för befintlig.

HF

Jag flyttade hit för bokskogen och havets skull. Sölvesborgsbron är fantastisk, liksom de naturreservat som finns. Men jag ogillar starkt att Vitehall är hotat. Träden behövs, liksom bevarandet av Gröne Stig. Lagerås skapade parkkänsla i stan, den är snart borta. Fler träd vid ICA's parkering så vi slipper se silon.

Jag väntar ivrigt på byggnation där Thaivagnen stått.

Vid kolonilotterna finns en trekantig grasmatta som skulle kunna bebyggas med enkla ettor för ungdomar utan bil (Kristoffersgatan).

Hällevik: bra att det bebyggs vid rökeriet, men husen måste ha ett utseende som stämmer med befintlig bebyggnad. Rör inte strandskogarna bakom Vassabacken!

Inne i Mjällby finns flera "ödetomter". Bebygg dem.

Att bli "större" är inget självändamål. Inte kvantitet, jag vill se kvalitet för oss som bor här, att ni satsar på oss. Sölvesborg begränsas av naturen,

acceptera det. Om småskaligheten försvinner, med dess natur, då har ni offrat kommunens själ.

Gör inte det!

Kommunens kommentar

I förslaget till ny översiktsplan läggs stor vikt på att bevara befintliga värden för att inte förstöra det unika i karaktären som utgör Sölvesborgs kommun. Utveckling måste därmed vägas noga mot bevarande. Översiktsplanen har kompletterats med tydligare motiveringar för de nya utbyggnadsområden som pekas ut.

Nämnda projekt i Sölvesborg (Malbork plats och Vitahallsslätten) och Hällevik är pågående detaljplaner med egen planprocess.

Området närmast söder om Blekingevägen har utretts och pekas ut för sammanhållen bostadsbebyggelse.

Mjällby har stor potential att utvecklas och de centrala delarna har pekats ut för förtätning.

CR

Jag tycker verkligen att det är ett dåligt förslag att göra industritomter vid brukshundklubben och stallet. Där måste ni tänka om!!!

Kommunens kommentar

Se kommentar till brukshundsklubben.

AH

Vill ha kvar närheten till naturen på Kämpaslätten, vi valde att bygga i utkanten av stan just för närheten till naturen. Ha kvar hundklubben, behövs natur runtom för fungerande verksamhet, kan tom behöva lite utökat område på plats.

Kommunens kommentar

Se kommentar till brukshundsklubben.

3.6.3 Övrigt

JN

Vet inte om detta hör hemma här, men skriver iallafall.

Jag tycker kommunen borde tänka mer på belysning som inte stör natthimmelen. Kanske även rekommendera fastighetsägare och annan verksamhet som har strålkastare tända dygnet runt. Vore trevligt om vi kunde få till ett område i kommunen som kvalar in i darkskay.org

Kommunens kommentar

Belysning används ofta för att skapa trygghet på en plats eller längs med ett stråk, men belysning kan även medföra stor påverkan på omgivningen och djurlivet i närheten. Det är därför viktigt att arbeta med belysning och ljussättning på rätt sätt för att skapa trivsamma miljöer. För att klassas som Dark sky får inte spilljus från vägar eller verksamheter förekomma, vilket

kan vara svårt att leva upp till i de områden som kommunen styr över. Det är dock en god intention att vara uppmärksam på belysningen och hur det påverkar vår livsmiljö.

ÅM

Energi, grön sådan, är på tapeten. Solcellsparker planeras och skall byggas på jordbruksmark. En kanske lite annan vinkling, skulle vara om man gjorde två saker samtidigt.

Minknäringen har minskat drastiskt och kommer sannolikt inte att leva upp till gamla nivåer. Farmerna står och förfaller om de redan inte är det.

Solceller genererar en del pengar och med terminspriser på f.n. ca 10 kr/kw så skulle man kunna erbjuda solcellsmark mot sanering av farmerna.

Förslaget kanske inte faller i god jord, men sanering av nedlagda minkfarmer måste styras upp, för att få en fräsch och attraktiv miljö. I motsats till hur det ser ut idag.

Enkelt att göra en utflykt i bygden och se hur det ser ut.

Kommunens kommentar

Det är en god tanke att utnyttja de ödelagda farmerna till energiproduktion. Kommunen råder dock inte över frågan då de inte äger marken. Avgörande betydelse för var solcellsparkerna placeras är närheten till kraftstationer för anslutning av strömmen. Några av minkfarmarna har pekats ut som lämpliga för annan typ av verksamhet, då de utgör redan ianspråktagen mark. Solceller skulle kunna vara sådan verksamhet.

ES

Jag äger en sjöbod med tillhörande lägenhetsarrende ute i Tredenborg (se karta). Det har med åren bildats ett dike/återvändsgata för vattnet då ingen naturlig genomströmning av vattnet finns. Detta har resulterat i att stora mängder skräp (både från hav och land), övergivna bryggor samt växtlighet bildats vilket i sin tur gjort att det charmiga och kulturella värdet av kuststräcka med inslag av sjöbodar och båtbyggor försvinner för varje år som går. Även vid vintertid så rinner smältvatten från snöröjning ner i vattnet och förorenar det redan utsatta området. Förr var det fin sandbotten, men nu är det syrefattig och ett par decimeter tjock dy av bottensediment som ligger på botten. Ett förslag är att fylla igen aktuellt "dike" och samtidigt skapa ett mer miljömässigt samt tillgängligt område med nya sjöbodar. Det hade även löst problemet med förfallna gamla bryggor, då man även med fördel kunnat anlägga en ny brygga med plats för flertalet båtar/tillfälliga gästplatser.

Kommunens kommentar

Detta är inte en fråga för översiktsplanen. Detaljplanen för området anger allmän plats, park. Yttrandet har skickats över till tekniska avdelningen för kännedom.

SP

Baja-Maja behövs vid Brofästet.

Kolla upp Skyddsrummen och dess markeringar.

Ett kulturhus, helst i centrum.

Fler och bättre papperskorgar.

Fler fimpautomater.

Inomhus-banor för boule-spelare.

Det känns inte som vi pensionärer, som ändå är båda många och säkra skattebetalare, får så mycket i utbyte.

Fast polis i polishuset, som man kan nå vid behov.

Kommunens kommentar

Många av synpunkterna är inte frågor för översiktsplanen. De har istället skickats vidare till berörd avdelning inom kommunen. Förslag på ett kulturhus i Sölvesborg framkom på den tidiga medborgardialogen och står omnämnt i planförslaget.

SA

Listorna som Ni fick igår kväll var mycket passande med en del punkter ur fordringslistans datering 18/7-12 som har byggts upp mera eller rättare sagt utvecklats på fler aktörer som inte har viljan Att göra rätt för sig i samhället. Ett par exempel finns framfört i respektive pdf bilaga/fil KFM/SV utöver vad De här killarna som ofredar En om varannan dag.

Därför är Vi av största vikt med obesvarat av det som har framförts till dags dag på ouppfostrade/olärda människor oavsett ålder/nationalitet/kön Att ha ett meningsfullt liv och visa hänsyn till respekt mot sin medborgare. Vi kan ta ytterligare ex i företeelser/handlingar där Vi gick in för en åtgärd from den 5/7-21 (6 mån + 6 mån = 1 år) som är tom den 4/7-22 via Arcus som sedermera framförde via Af olämpliga omdöme med div skitsnack på namne/SA/underteckna som kom fram bakefter och finns bevis på; så jag gick vidare till någon då annan lämpligare aktör som var EnRival som också körde med samma metoder liksom även Af på domenerande härskatekniska saker & ting som Jag även har bett Dem Att förklara sig men viljan är inte aktuellt hos Dem på vad Jag vill ha förklarat som Vi vill ha svar på liksom även till en ny aktör som är Curonova (3/6-22) men man väljer från Af också på ihjältigande manér och vara totalt tyst, alla fall så gjorde Vi ett gott avtryck med ett 30-talet författade böcker som ligger till grund för ett mera aktivt arbete/jobb på fostrande stadiet hos motparten/fiende som väljer Att spy gallan över Stefan Abramsson eller Stefan Abramssons Bygg (AB) som fn är vilande när så det är en Död arbetsmarknad. Vi väljer Att engagera Oss i politikens värld tills processen är avklarad med De omständiga turer som föranlett besvärande situation. Aktörerna lär få det största besväret som innebär följande

adekvat/relevant/logiskt när så Vi får igenom avrättnings- & likvideringsplatsen. Giljotinen skall dammas av och upprättas på avsedd plats som Vi har framfört. Successivt betar Fordringslistan av till ett nollresultat. Konstitutionsdomstolen (KDN) startade igång för många år sedan enligt meddelande som finns Att läsa i A-Boken i sin helhet, fd Tingshuset i Sölvesborg är startplatsen för denna balanserade rättsinstans som sen flyttas till Ronneby enligt bestämd plan. Fler exempel är på Brottsliga Kriminella oMyndighets Elementets Verksamhet som redovisats av Hävd. Vi lämnade även in för Översiktsplanen året 2009 där vederbörande fjantade sig med text utav en löjlig jargong ifrån Stadsarkitektavdelningen med ett påhopp som Vi finner besvärande i olämpligt förfarande hos en person som sitter inom denna sfär. Namn kan Ni själva lista ut. Men läxan hoppas Vi kommer ifatt honom till slut. Av inlämnat material som säkert finns i Ert arkiv är utvecklande för Sölvesborgs kommun med bla Tredenborgsudden etcetera. Vi väljer även föra Sölvesborgs kommun fram på den senaste versionen som finns i medföljande bilaga OP21.pdf. Aktörer som väljer ihjältigande muren eller har svårt med Att 1/betala 2/svara 3/åtgärda skall Vi säkerligen lösa upp efterhand som tiden går.

Jag är inte född idag. Min kompetens passar säkert hos någon som vill ha en eller flera utförda tjänster ifrån Min "läst" på sunt förnuft. Vi bojkottar & sanktionera De aktörer som har valt den dåliga betalningsmoralen till dyrare alternativ prislapp... Släpvagnen som stals av KFM har Vi satt på den nivån som motsvarar förlusten av Hemman & Egendomars vitala värde samt förlorad livstid på ungefär 15-17 år med olika inriktningar som i ofrivillig Thailandperioden på 3 år + 3 mån liksom även i det obefintlighetsregistret man har här utav Att till sitt sista kort på en total utslagning ifrån samhällets norm alternativt lönnmördares liv utöver obevakat påhopp av psykopater (sinnessjuka) som Vi har träffat på sen den 15/4-09... Vi överlever ännu. Innan Vi lämnar jordelivet; så skall Vi således ha gjort något till efterkommande generation som tycker livet blir bättre av välfärdens melodi, men för detta ändamål som helgar medlet med ett konservativt/socialliberalt/realistiskt liv på det som Vi tycker/tänker Oss in i Att. anna.ternung@solvesborg.se (nu fick jag fram namnet i e-postklienten idag). Personer som inte klarar av sina väl valda skyldigheter tycker jag skall A/fängelsestraff, B/utvisas C/avrättas här i.

Kommunens Intresse Grupp (KIG-Partiets inriktning) förespråkar Dödsstraff igen på skitstövlar oavsett slag/klass. Jo jag har tid Att komma ikväll mellan kl 18-20 men Jag är portad ifrån detta Socialistiska Hus (Nakterhuset i Falkvik/Sbg) av självaste Helené Björklund socialdemokraten numera Riksdagsledamot som Vi har framfört skall ha minst 12 års fängelsestraff för förtal mm.

Undertecknad respektera och visa hänsyn med det framförda ordet till 100% och skall således absolut inte gå över ån efter vattnet dvs beträda det allra rödaste huset i Sölvesborgs Kommun.

Undertecknad väljer Att avstå från den här rätten eller vad Ni nu vill Att välja kalla detta för. Hej!

En gång till på Sbg ÖP?! Då fortsätter Vi på färdens rättvisa; seriösa/hederliga (o)Folks & Fä... som enligt fastställd målsättning är utav uppkommen Fordringslista ännu som skall avrättas/likvideras omgående i orsak som har presenterats fram sen år 1999/00. Vi begärde deligationsbeslut tidigare på då avrättningsplatsens relevanta omfång utav logikens gång på anledningen av stor vikt... Det blir tredje gången gillt. Platsen var vid fd Tingshuset i Sölvesborg dvs grönytorna söder om byggnaden och parkeringsplats. Detta ingår i kommande översiktsplan utav Kunggörande rättsförfarandets manöver av medlet som Helgar Gud/Kultur & Sed SWE! Mvh Stefan Abramsson i Sölvesborg ikväll; kommer inte på annalkande möte/träff pga för lite deltagande exkl anställda & politiker ifjor..., refererar till namnes/SA:s inlämnade material. Bilägger pdf skrift/dok/handl utav F-listan med reserv. & minnesanteckningar som tilläggs i kolonilott samt egen SSUAB (100x100 m med ett 20-talet villavagnar...).

Kompletterande yttrande från SA

Härmed inkommer namne/SA/undertecknad på det som Vi gick igenom i fjol samt även tillägg/komplettering utav förra gångens översiktsplan - 10; som blivit uppdaterad/reviderad till nästa nivå som var 2021/22/23 utöver enskilda saker & ting som Vi har fört på tal utav A-Boken (32 st) varpå Vi har önskan klar med De kommande framtidsåren i Sölvesborgs Kommun, ytterligare justering anser Vi kunna göra när så det mognas fram för detta ärende. Vi lämnar rabatt på 100:-/tim för Bygg- & Konsulttjänster löpande enligt ramen för icke fåtal timmar, dvs minsta tid på några arbetsveckor i ordinarie arbetsorder & affärsvillkor utanför aktiebolagets organisation av kommande (publikt) karaktär. Vi vill Att Kulturhuset kommer igång snart i utformning samt ungefär det som är presenterat i OP21. På återhörande.

Kommunens kommentar

Ovanstående är inte frågor av översiktsplanekaraktär och lämnas därför utan bemötande.

3.6.4 Vitahallsslätten

Kommunens kommentar

Utbyggnad av Vitahallsslätten har hanterats genom detaljplaneprocess, med resultat i en laga kraftvunnen detaljplan. I november 2022 beslutade

länsstyrelsen förbjuda skogliga åtgärder i området med stöd av 12 kap 6 § miljöbalken.

PN

Det är ofattbart och oförsvarligt att den vackra stadsnära bokskogen ska avverkas för att ge plats åt villatomter och industrimark. Bokskogen är Sölvesborgs viktigaste resurs och stadens signum. Dessutom finns i området kulturhistoriskt unika Kungavägen. Områden är sedan länge populärt och ständigt utnyttjat strövområde för Sölvesborgarna, och Brukshundklubben och Ridskolan har sin verksamhet där.

Hoppas innerligt att kommuninnevånarna i valet visar vad de tycker - om inte måste jag vädja till förnuft och medkänsla hos de styrande.

EW

Låt skogen vara kvar i Vitahall. Låt Brukshundklubben och Ridskolan få finnas kvar där de är idag. Allt detta betyder så mycket för livskvalitén.

GW

Jag vänder mig mot exploateringen av Vitahall som har ett stort värde som rekreationsområde och för växt- och djurliv.

Som hundägare önskar jag också att brukshundsklubbens anläggningar, område och omgivningarna lämnas orörda.

EN

Jag tycker inte att man ska skövla ner skogen vid vitahall pga den vackra skogen o det djurliv som bor där. Allt fler av våra vackra naturområden huggs ner och det är inte bra för varken miljö eller biologisk mångfald.

V

Jag tycker att det är ett synnerligen dåligt beslut att skövla och bebygga Vitahall-slätten!

Skogen är en väldigt viktig del i många liv, den bidrar till vårt välbefinnande, vår fysiska och psykiska hälsa. Om Sölvesborgs kommunledning vill värna stadens unika karaktär och attraktivitet för framtiden så borde man göra allt för att skydda skogen, floran och faunan.

KN

Det är fel o bygga på Vitahall. Vi behöver grönområden. Alla kan inte gå på Ryssbergen. Sölvesborg har väldigt lite grönyta.

IB

Ett fint rekreationsområde i Sölvesborg. Behöver sparas då naturvärdena är betydande. Lär finnas fladdermöss av intresse i området. Även den historiska aspekten med den gamla vägen som korsar området behöver beaktas. Bättre att förlägga nödvändig nyproduktion till andra platser t.ex Ljungaviken.

ES

Vita Halls projektet andas nåt Allvarligt fel i beslutsfattarnas tankegångar.

Att vilja såga ner så gamla träd i närheten av stadskärnan är fullständigt oförståeligt. Vet ni ingenting om naturvård och naturvärden? Jag tar mej för pannan och lider. Vad blir nästa galenskap??

ÅB

Jag motsätter mig planen att förstöra bokskogen.

SC

Snälla ta tillbaks planen så det inte byggs mer i den fina bokskogen.

MB

Jag motsätter mig hela planen och en utbyggnad av Vitehallsområdet som är ett nära och omtyckt rekreativt område för oss som bor i tätorten Sölvesborg. Att utöka området för bebyggelse enligt planen är att förstöra hela tätorten Sölvesborg vars signum är just närheten till bokskogen.

ATK

Det är en skam att ta bort ett skogsområde så närliggande till staden. Det är ett vandringsstråk för många hundägare och naturvänner. Låt nuvarande skola i närheten ha den närheten till skog och natur.

T

Det är helt obegripligt hur det ens är ett alternativ att skövla gammal ädellövskog när det finns planterad granskog och andra platser att bygga på, om det tvunget behöver byggas mer.

ML

Galet att såga ner vår vackra skog pga att få in mer skatt. Galet att förändra miljön till det sämre och att man inte lyssnar, det som ni vill göra är oåterkalleligt. 😞

EH

Bor på Skogsvägen i Sölvesborg och tycker det är förödande att förstöra vår fantastiskt fina bokskog.

LFV

Låt bli vite hall o bokskogen. Tack!

AN

Känner att man inte för glömma bort att bevara och skydda Sölvesborgs signum genom tiderna - Bokskogen.

LAI

Bevara Vitehall orört! Hugg inte ner vår stadsnära bokskog!! Bevara också miljön runt brukshundsklubben och Bokeslätt.

LA

Bevara Vitehall. Låt den stadsnära bokskogen vara kvar!!

LB

Bevara Vitehall. Hugg inte ner stadsnära bokskog! Låt skogen vara kvar!!

GB

Lämna bokskogen vid Vitehall orörd. Stadsnära bokskog är viktig för hela vår livsmiljö!

CN

Bevara Vitehall. Stadsnära bokskog är viktigt!!

MK

Bevara Vitehall orört! Vi behöver stadsnära skog!!!

IA

Lämna Vitehall orört. Vi behöver vår stadsnära bokskog!!!!

4 Synpunkter som inte har beaktats

- Någon utredning kring skyfall har inte tagits fram i översiktsplanarbetet men kommer att ingå i det projekt kring klimatanpassningsåtgärder som kommunen håller på att starta upp. Skyfall drabbar ofta lokalt och kräver specifika åtgärder som utgör för detaljerad nivå för översiktsplanen.
- Ny anslutning till väg E22 i södra Norje kvarstår då det skulle öka tillgängligheten till orten och stärka dess funktion som serviceort.
- Kommunen tar inte generell ställning till ett övertagande av statliga vägar i översiktsplanen. Det är en bedömning som måste göras från fall till fall.
- Kommunen ställer sig positiv till en uträkning av Blekinge kustbana och omnämner den i planbeskrivningen. Då sträckningen inte är utredd och beslutad redovisas den inte i plankartan.
- Utbyggnadsområden inom sekundär zon för vattenskyddsområde kvarstår för att inte stoppa utbyggnaden av ex Hällevik helt.
- Ny idrotts-/fotbollsarena utmed E22 har inte utretts och har därför inte pekats ut i planen.
- Hur förorenade områden ska hanteras anges inte i översiktsplanen utan ska avgöras från fall till fall utifrån hur de aktuella föroreningarna lämpligast hanteras.
- Föreslaget bostadsområde i Östra Torsö har tagits bort på grund av bristande infrastruktur, kollektivtrafik och samhällsservice.
- Fastigheterna Mörby 11:1 och Siretorp 2:14 ses inte som lämpliga för utbyggnad av bostäder och har därför inte pekats ut i planförslaget.
- Kollektivtrafikens linjedragning, otrygga platser, strategi för underhåll av befintliga skollokaler och skolgårdar, uppförande av papperskorgar och åtgärder i särskilda vägkorsningar anses utgöra en för detaljerad nivå för att ta med i översiktsplanen.
- Följande utbyggnadsområden ligger kvar i planförslaget:
 - Samtliga utpekade bostadsområden i Sölvesborgs stad. Dessa är relativt små och är viktiga för att kunna erbjuda ett varierat bostadsutbud och utveckling av staden.
 - Bostadsområdet öster om Stibyvägen, då det möjliggör utbyggnad av Hällevik västerut

- Utbyggnad av bostäder och verksamheter i Mjällby, då de kan stärka ortens ställning som serviceort.
- Bostadsområdet i Gammalstorp, för att det möjliggör en utbyggnad i den västra delen av kommunen.
- Bostadsområdet i Mörby, då området har ett strategiskt läge och möjliggör en levande landsbygd.
- Verksamhetsområdet norr om väg E22.
- Utvidgning av golfbanan söderut, då golfbanan utgör en viktig målpunkt i kommunen som erbjuder en fritidsaktivitet som inte finns på annan plats i kommunen.

Anna Terning
Samhällsplanerare

Stadsarkitektavdelningen

Handläggare

Anna Terning, 0456-81 60 51
anna.terning@solvesborg.se

Samrådsmöte i Sölvesborg om förslag till ny översiktsplan

Datum	2022-06-14
Tid	18:00-19:30
Plats	Nakterhuset, Sölvesborg
Deltagare	7 medborgare Anna Terning, AT Kristina Höijer, KH Fredrik Wikberg, FW

1. Välkommen

KH hälsade alla välkomna och berättade kort kring samrådsmötena. Samtliga tjänstepersoner presenterade sig.

2. Vad är en översiktsplan?

KH berättade kort om vad en översiktsplan är, dess roll och användning.

3. Tidig medborgardialog

Planarbetet inleddes med en intern kick off med samtliga förvaltningar representerade. Denna följdes av en regional workshop i vilken samtliga Blekingekommuner, Trafikverket, Länsstyrelsen, Region Blekinge, Region Skåne och Bromölla kommun deltog.

Under hösten var vi ute i sex olika orter och pratade översiktsplanering och framtida utveckling. Vi hade projekt med elever på Furulundskolan, medverkade på företagslunch och genomförde flera avstämningar med den politiska styrgruppen. Vi hade även en enkät ute på hemsidan där man kunde lämna förslag och synpunkter.

4. Befolkningsprognos

Kommunens befolkningsutveckling har varit positiv sedan lång tid tillbaka. De senaste 50 åren har kommuninvånarna ökat med ca 46 personer/år. De senaste fem åren har utvecklingen mattats av och legat på ca 20 pers/år.

En befolkningsprognos med mål 2050 har tagits fram i ÖP-arbetet, vilken visar på en negativ utveckling.

5. Visning av ÖP-dokumentet

AT visade den digitala översiktsplanens upplägg, innehåll och funktioner. Innehållet i de olika kapitlen visades och extra tyngd lades på huvudkapitlet Mark- och vattenanvändning.

Redovisningen avslutades med en bild på vart man ska vända sig för att lämna synpunkter.

6. Frågestund

Nedan redovisas frågor och tankar som diskuterades under kvällen. Svar ges i kursiv stil. Anteckningarna har ingen ambition att vara heltäckande.

På senare år har vi bara byggt villor i kommunen. När man ser på framtida åldersstruktur borde vi inte bygga villor utan högre hus. Det tar dessutom mindre mark i anspråk.

Under den tidiga medborgardialogen framkom önskemål på mer varierad bostadsformer. Man vill kunna leva i orten hela livet och det finns efterfrågan på mindre och billigare bostäder, ex marklägenheter. Detta är inget som redogörs i kartan i översiktsplanen, men som däremot anges i ställningstagandena. Beteckning i kartan anger inte typ av bostad.

Hur påverkas förslaget av översvämning och 3-metersnivån?

Samtliga föreslagna utbyggnadsområden ligger över 3-meter över havet i enlighet med länsstyrelsens rekommendationer. I ÖP-arbetet togs en utredning fram som ger förslag till skyddsåtgärder för befintlig bebyggelse som riskeras översvämmas vid framtida extremväder. Det finns ett särskilt avsnitt i översiktsplanen om klimatfrågor.

I Ljungaviken södra, etapp 4, har kommunen köpt fastigheter. Är det bara väster om Ljungaviksvägen, eller även på den östra sidan?

Kommunstyrelsen beslutade 220607 om att köpa hela fastigheterna, dvs på båda sidor Ljungaviksvägen. Det finns planuppdrag för området väster om vägen. Med hänsyn till befintlig näringsverksamhet arrenderas markområdena på den östra sidan ut till bete tillsvidare. Avsikten är dock att även området öster om Ljungaviksvägen kommer att omfattas av ny detaljplan.

Det går rykten om att trädfällningen på Vitahallsslätten ska avvaktas till efter valet. Har avverkningen upphandlats.

Ja, trädfällningen är planerad till i oktober.

Vad händer med marken nära kraftledningsgatan när ledningarna markförläggs? Skyddsavståndet minskar då och i söder finns en granplantering som kunde bebyggas istället för Vitahallsområdet.

Den planerade bebyggelsen längst i sydväst får inte uppföras förrän ledningen har markförlagts. Några av de höga naturvärden och värdekärnor som identifierades under planarbetet ligger nära kraftledningsgatan, vilket planerad bebyggelse har anpassats efter. Huvuddelen av befintlig granplantering ligger inom skyddsavstånd från kraftstationen, som kommer att vara kvar även sedan luftledningen markförlagts.

Det finns annan bättre mark att exploatera än Vitahallsslätten.

Detta är inte rätt forum att diskutera Vitahallsslätten. Det är en detaljplan som har vunnit laga kraft. Men bara för att det finns en plan måste den inte genomföras. Politikernas inställning är avgörande.

Gamla minkfarmar ska enligt länsstyrelsen inventeras. Kommunen ansvarar för detta men Miljöförbundet Blekinge Väst känns inte vid något uppdrag. Risk att föroreningar från dessa sprids via vattnet. Använd dem för solcellsparkar eller vindkraft.

Frågan angående föroreningar och inventering är närvarande tjänstepersoner inte insatta i eller har kännedom om. Frågan tas med för vidare behandling. Några av minkfarmarna är i översiktsplanen utpekade som utvecklingsområde för verksamheter. Andra ligger som natur.

Kompletterande svar: Länsstyrelsen identifierade och inventerade eventuellt förorenade områden, däribland minkfarmar, år 2015 på uppdrag av Naturvårdsverket. De flesta farmar fick en låg status vilket innebar att ingen akut åtgärd behövde göras. Åtgärder kunde därmed avvaktas till när marken skulle tas i anspråk. I samband med detta arbete var kommunen behjälplig med uppgifter till länsstyrelsen. Kommunen har ingen skyldighet att inventera gamla minkfarmar förutom i de fall kommunen står som markägare och marken ska exploateras eller ianspråk tas på annat sätt. Miljöförbundet Blekinge Väst är tillsynsmyndighet för såväl verksamheten med pälsdjursuppfödning som över förorenade områden.

Vart ska Brukshundsklubben omlokaliseras om marken där den ligger idag tas i anspråk för verksamheter? Läget är avgörande för Brukshundsklubbens synpunkter på förslaget.

Enligt översiktsplanen föreslås mark norr om väg E22 i nära anslutning till Ryssberget. En förutsättning är dock att skjutbanan flyttar. Ny plats ska

säkerställas i kommande detaljplanearbete. Diskussion kring detta fördes på kommunstyrelsen.

När kan det bli aktuellt att bebygga Brukshundsklubbens område?

Det finns ett uppdrag att påbörja planarbete. Det skulle kunna ske inom en femårsperiod.

Ska ”Yndeslätten” bli industrimark?

Föreslagen markanvändning i översiktsplanen medger verksamhetsområde vilket är ett brett begrepp. Översiktsplanen kommer att efterföljas av detaljplaner som reglerar exakt användning. Det finns intentioner i ett politiskt antaget program om besöksnäring att utveckla den östra delen närmast Ryssberget för naturturism.

Föreslagen utbyggnad i Hjortakroken naggas i skogen och tar bort vegetationen längs med Blekingevägen. Känslan av att bo i skogen försvinner.

Bra synpunkt att ta vidare i översiktsplanearbetet. Syftet är att tydligare binda samman Hjortakroken med staden. Blekingevägen kan också göras om till att bli mer av en stadsgata, vilket skulle möjliggöra utveckling av området närmast den.

Måste alla föreslagna områden i översiktsplanen bebyggas, vad händer annars? Vad händer med gällande översiktsplan när förslag till ny antas?

Det måste finnas en efterfrågan för att området ska exploateras. I nu gällande översiktsplan finns många områden som inte har genomförts. När planförslaget ersätter nu gällande plan kommer den gamla sluta gälla. De områden som inte är med i den nya översiktsplanen kommer då inte längre vara aktuella för exploatering.

Finns det samverkan mellan kommunerna för näringslivsutveckling?

Närvarande tjänstepersoner vet inte hur det fungerar kring näringsliv. Det finns flera samarbeten vad gäller planering och bostadsutveckling.

Kompletterande svar: Det finns olika nätverk för samverkan i Blekinge, bland annat Visit Blekinge och Ark56. Utöver det finns samverkan mellan landsbygdsutvecklare och näringslivsutvecklare i de olika kommunerna och samarbete mellan näringslivscheferna.

Underskrift av mötets sekreterare

Anna Terning
Samhällsplanerare

Stadsarkitektavdelningen

Handläggare

Anna Terning, 0456-81 60 51
anna.terning@solvesborg.se

Samrådsmöte i Hällevik om förslag till ny översiktsplan

Datum	2022-06-16
Tid	18:00-19:30
Plats	Listerkyrkan, Hällevik
Deltagare	21 medborgare Anna Terning, AT Kristina Höijer, KH Fredrik Wikberg, FW

1. Välkommen

KH hälsade alla välkomna och berättade kort kring samrådsmötena. Samtliga tjänstepersoner presenterade sig.

2. Vad är en översiktsplan?

KH berättade kort om vad en översiktsplan är, dess roll och användning.

3. Tidig medborgardialog

Planarbetet inleddes med en intern kick off med samtliga förvaltningar representerade. Denna följdes av en regional workshop i vilken samtliga Blekingekommuner, Trafikverket, Länsstyrelsen, Region Blekinge, Region Skåne och Bromölla kommun deltog.

Under hösten var vi ute i sex olika orter och pratade översiktsplanering och framtida utveckling. Vi hade projekt med elever på Furulundskolan, medverkade på företagslunch och genomförde flera avstämningar med den politiska styrgruppen. Vi hade även en enkät ute på hemsidan där man kunde lämna förslag och synpunkter.

4. Befolkningsprognos

Kommunens befolkningsutveckling har varit positiv sedan lång tid tillbaka. De senaste 50 åren har kommuninvånarna ökat med ca 46 personer/år. De senaste fem åren har utvecklingen mattats av och legat på ca 20 pers/år.

En befolkningsprognos med mål 2050 har tagits fram i ÖP-arbetet, vilken visar på en negativ utveckling.

5. Visning av ÖP-dokumentet

AT visade den digitala översiktsplanens upplägg, innehåll och funktioner. Innehållet i de olika kapitlen visades och extra tyngd lades på huvudkapitlet Mark- och vattenanvändning.

Redovisningen avslutades med en bild på vart man ska vända sig för att lämna synpunkter.

6. Frågestund

Hur mycket har ni tagit hänsyn till förslag till vattenskyddsområden när ni pekat ut utbyggnadsområden?

Vi har tagit hänsyn till de primära skyddsområdena. Endast föreslagen ny vägsträckning mellan Hällevik och väg 123 berör primär zon. Inom sekundär zon krävs åtgärder för ex dagvattenhantering vid byggnation enligt föreslagna föreskrifter.

Vad föreslår ni ska hända i Hällevik?

Bostäder föreslås vid Stiby och Skogshagen, inga nya verksamhetsområden. Centralt vid hamnen föreslås flerfunktionell bebyggelse för ex handel, restauranger, besöksnäring mm. Cykelvägnätet föreslås utbyggas och ny vägsträckning till väg 123 föreslås i norr.

Kommer ni att beakta våra synpunkter?

Alla synpunkter kommer att sammanställas i en samrådsredogörelse där de även bemöts med kommentarer hur kommunen beaktar dem. Denna redogörelse kommer att utgöra en del av planhandlingarna och skickas ut tillsammans med det reviderade planförslaget under nästa remissomgång, den så kallade granskningen, inplanerad till våren 2023. Utifrån inkomna synpunkter kommer planförslaget att revideras så långt möjligt.

Har ni med er att fritidshusområden permanentas?

I nu gällande översiktsplan har kommunen uttryckt det som positivt att fritidshusområden permanentas. Det har vi inte uttryckligen skrivit i det nya förslaget eftersom det för med sig krav på bättre infrastruktur, kommunikationer och annan service. Det är inget kommunen kan påverka,

men boenden ska veta att kraven på ett fritidshus ofta inte uppfyller kraven på ett permanenthus vad gäller tillgänglighet, energikrav mm.

Ni är för defensiva i utbyggnaden av Hällevik. Här finns stor potential och efterfrågan. Finns det en indelning av befolkningsprognosen per ort? Äldre vill kunna bo kvar i Hällevik sedan de lämnat sin villa. Bygg på höjden, varför inte femvåningshus? På Hanöhus vill vi bygga 170 lägenheter. Det ger underlag till service, skola, affärer mm. Det finns gott om utrymme i kantzonen för ny bebyggelse.

Befolkningsprognosen är gjord för kommunen som helhet. Störst efterfrågan på bostäder finns i Sölvesborg och orterna kopplade till havet. Under den tidiga medborgardialogen uttrycktes önskemål om ex marklägenheter för äldre och billigare bostäder för unga. I översiktsplanen reglerar vi inte vilken typ av bostäder som byggs, i ställningstagandena rekommenderas dock generellt en mer blandad form av både bostadstyper och upplåtelseformer. Nästan hela Hällevik är utpekad för bostadsbebyggelse. Vid kontakt med såväl allmänhet som politiker framhölls också önskan om att värna de kvaliteter som finns i fiskelägena; kulturmiljöer, naturen, havet, småskaligheten. Det är viktigt att det inte byggs bort. I Hällevik finns flera pågående detaljplaneärenden för bostäder och några nya detaljplaner som inte genomförts ännu, ex Skolplanen i norr (laga kraftvunnen), Vassabacken i väster (överklagad till MÖD), Hälleviks rökeri i hamnen (pågående), Hanöhus centralt (pågående) Skogshagen i öster (laga kraftvunnen, bygglov har sökts). Nya utbyggnadsområden har pekats ut utifrån bland annat planberedskap men även efterfrågan. Högre bebyggelse kan vara svårt att få till med tanke på kulturmiljön i Hällevik. Förtätning har studerats, men grönytorna är få och måste bevaras. Bebyggelsestrukturen i sig består till stor del av villor och det finns inte några större luckor som kan ianspråktas till annan typ av bebyggelse. I kranszonen runt Hällevik finns många värden att beakta, så som naturreservat, värdekärnor och vattenskyddsområden.

Det går inte att jämföra hög bebyggelse i hamnen mot uppåt backen, ex Vassabacken.

Det är alltid en avvägning. Det finns såklart personer som motsätter sig utbyggnad i andra områden också. Samtliga detaljplaner i Hällevik de senaste åren har blivit överklagade.

Vi måste ta ansvar för den biologiska mångfalden, så att arter bevaras till kommande generationer.

Vi boende i Hällevik måste tillåta bostadsbebyggelse för att bibehålla ett levande Hällevik. Vi måste tänka oss för och inte bara säga nej för då kommer orten att dö ut till slut.

Kan nedlagda minkfarmar startas igen? Vad är det för avstånd som gäller? De medför stor olägenhet.

Så länge tillstånd finns kan verksamheten startas upp.

Som minknäringen ser ut nu, kommer nedlagda farmar inte att startas upp igen.

Finns det inte något krav på att ta bort bebyggelsen på minkfarmarna sedan de är nedlagda? Som det är nu ser det förfärligt ut när byggnaderna bara får förfalla.

Går det så långt att det blir en fara för allmänheten kan byggnadsnämnden ingripa.

Nedlagda minkfarmar skulle kunna nyttjas för ex solceller. Föreningarna måste tas på allvar.

Varför inte bebygga Kråkenabben, som har ett så fint läge?

Det är delvis skyddat som Natura 2000-område och genom strandskydd. Länsstyrelsen vill göra naturreservat.

Många hus i centrala Hällevik är nu fritidshusbebyggelse. Priserna går upp och det är mörkt och trist vintertid.

Det är tyvärr inget som kommunen kan reglera, men det är ingen önskvärd utveckling av våra samhällen.

Underskrift av mötets sekreterare

Anna Terning
Samhällsplanerare

Stadsarkitektavdelningen

Handläggare

Anna Terning, 0456-81 60 51
anna.terning@solvesborg.se

Samrådsmöte i Norge om förslag till ny översiktsplan

Datum	2022-06-20
Tid	18:00-18:40
Plats	Tingshuset, Norge
Deltagare	11 medborgare Anna Terning, AT Kristina Höijer, KH Anders Wanstadius, AW

1. Välkommen

KH hälsade alla välkomna och berättade kort kring samrådsmötena. Samtliga tjänstepersoner presenterade sig.

2. Vad är en översiktsplan?

KH berättade kort om vad en översiktsplan är, dess roll och användning.

3. Tidig medborgardialog

Planarbetet inleddes med en intern kick off med samtliga förvaltningar representerade. Denna följdes av en regional workshop i vilken samtliga Blekingekommuner, Trafikverket, Länsstyrelsen, Region Blekinge, Region Skåne och Bromölla kommun deltog.

Under hösten var vi ute i sex olika orter och pratade översiktsplanering och framtida utveckling. Vi hade projekt med elever på Furulundskolan, medverkade på företagslunch och genomförde flera med den politiska styrgruppen. Vi hade även en enkät ute på hemsidan där man kunde lämna förslag och synpunkter.

4. Befolkningsprognos

Kommunens befolkningsutveckling har varit positiv sedan lång tid tillbaka. De senaste 50 åren har kommuninvånarna ökat med ca 46 personer/år. De senaste fem åren har utvecklingen mattats av och legat på ca 20 pers/år.

En befolkningsprognos med mål 2050 har tagits fram i ÖP-arbetet, vilken visar på en negativ utveckling.

5. Visning av ÖP-dokumentet

AT visade den digitala översiktsplanens upplägg, innehåll och funktioner. Innehållet i de olika kapitlen visades och extra tyngd lades på huvudkapitlet Mark- och vattenanvändning.

Redovisningen avslutades med en bild på vart man ska vända sig för att lämna synpunkter.

6. Frågestund

Finns det någon karta över var skyddsrummen finns i kommunen?

Det finns på MSB:s hemsida (myndigheten för samhällsskydd och beredskap).

Finns det vattenskyddsområde som berör Norje och norra delen av kommunen? Hur många grundvattenborrhål finns det i kommunen?

Kartan över förslag till primär och sekundär zon visar att det inte finns något vattenskyddsområde som berör Norje. Antalet borrhål är en uppgift som inte är allmänt känd, precis som borrhårens lokalisering.

Vad finns det för plan för det lite mindre vägnätet i kommunen, exempelvis vägen förbi Djupekås och Lörby?

Det är Trafikverkets vägar som kommunen inte råder över.

När Stärkan bygger ut i Mjällby kommer den tunga trafiken att öka väsentligt på vägen mellan Pukavik, Norje och Mjällby. En ny anslutning till väg E22 söder om Norje kommer ytterligare öka den tunga trafiken på Furumovägen. Gör en bättre anslutning i trafikplats Listerlandet och bygg en förbifart väster om Mjällby till Stärkan.

Det är Trafikverkets vägar som kommunen inte råder över. Trafikverket kommer också ges möjlighet att lämna synpunkter på översiktsplanen.

Underskrift av mötets sekreterare

Anna Terning
Samhällsplanerare